

KS. STANISŁAW LIBROWSKI

Archiwa, Biblioteki
i Muzea Kościelne. T. 27: 1973

KATALOG RUBRYCEL I SCHEMATYZMÓW DIECEZJI I ZAKONÓW HISTORYCZNEJ POLSKI ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W KSIĘGOZBIORZE PODRĘCZNYM ARCHIWUM DIECEZJALNEGO WE WŁOCŁAWKU

CZĘŚĆ 2

RUBRYCELE I SCHEMATYZMY ZAKONNE

WSTĘP

Podawane tu wyjaśnienia wprowadzające stanowią dalszy ciąg uwag, zamieszczonych przede wszystkim w 1 zeszytcie pierwszej części katalogu rubrycel i schematyzmów, a potem w następnych trzech jej numerach. Opracowano je podobnie, jak poniższe skróty — w myśl zapowiedzi wstępu zasadniczego (cz. 1, zesz. 1, rozdz. II, p. 4) — z okazji i na podstawie empirii zdobytej przy opisie oraz analizie rubrycel i schematyzmów zakonów i zgromadzeń, które weszły w skład 2 części dzieła. Z tego względu odnoszą się one głównie do niej.

Treść wstępu części 2, jakkolwiek podobna jest do zawartości części 1, pod pewnymi aspektami odbiega od tamtej — jak diecezje oraz ich podziały instytucjonalne różnią się od zakonów i klasztorów.

Rozplanowanie poniższych uwag jest analogiczne do dyspozycji wstępu znajdującego się w 2, 3 i 4 zeszytcie pierwszej części opracowania, w objętości zbliżonej do tamtych, jako że na owe tematy wiele już poprzednio powiedziano.

1. ZAKONY I ZGROMADZENIA REPREZENTOWANE W ZESTAWIE

Księgozbiór Podręczny Archiwum Diecezjalnego we Włocławku posiada w bardzo zróżnicowanej ilości (od 1 egzemplarza do 96) rubrycele i schematyzmy, względnie jedno albo drugie, następujących zakonów i zgromadzeń męskich i żeńskich: I — Augustianów i Augustianek, II — Benedykt-

tynów i Benedyktynek, III — Bernardynów i Bernardynek, IV — Cystersów i Cysterek, V — Dominikanów i Dominikanek (z których jedne stanowią zakon a drugie zgromadzenie), VI — Franciszkanów i Franciszkanek czyli Klarysek, VII — Jezuitów, VIII — Kamedułów, IX — Kapucynów, X — Marianów, XI — Sióstr Miłosierdzia, XII — Misjonarzy św. Wincentego a Paulo, XIII — Paulinów, XIV — Premonstratensów i Premonstratenek (inaczej Norbertanów i Norbertanek), XV — Reformatów i XVI — Urszulanek Unii Rzymskiej.

Zakony i zgromadzenia zakonne na przestrzeni wieków już to częściowo zmieniały swe nazwy, już to je sublimowały — w zależności od własnych przeobrażeń wewnętrznych, warunków politycznych, prześladowań, pochodzenia narodowego, wypełnianych funkcji... Wszystkie te ewolucje, przemiany i objawy meldowałem albo w krótkich wprowadzeniach do poszczególnych zakonów i ich części, albo w uwagach po danych tytułach rubrycel i schematyzmów.— Wyczerpująco o tym będzie mowa w projektowanych artykułach źródłoznawczych, które zapowiedziałem po wydrukowaniu niniejszego katalogu.

2. ZASÓB DRUKÓW 2 CZĘŚCI KATALOGU

Rubrycel i schematyzmów zakonnych posiadamy we Włocławku o wiele mniej aniżeli diecezjalnych. Widać to z samych rozmiarów 2 części opracowania, jednozeszytowej, podczas gdy część 1 składa się z 4 zeszytów. Nic w tym dziwnego. W części 1 partycypowały aż 44 diecezje, o dużym zazwyczaj zestawie druków każda, podczas gdy tutaj mamy tylko 16 zakonów lub ich części, a w nich nieraz po kilka czy nawet po 1 pozycji bibliograficznej.

Kilka jest powodów, dla których opisywane tu druki zakonne rzadziej trafiały do tut. zbioru aniżeli diecezjalne. Wprawdzie zakony, podobnie jak diecezje, corocznie drukowały rubrycele, atoli nie posyłały ich tak regularnie do konsystorza i kurii biskupich jak to czyniły wzajemnie urzędy diecezjalne. Stąd mniej ich we Włocławku.— Schematyzmy znowu zakonnicy publikowali raczej w rzadkich odstępach. Mimo że w ciągu XVIII i XIX w. sporządzali je prawie wszędzie (na kapitułach generalnych i prowincjalnych) mniej więcej co 3 lata, to w okresie porozbiorowym, szczególnie w czasach ucisku narodowego i religijnego oraz kasaty klasztorów przez rządy zaborcze, woleli ich nie ujawniać. Zwłaszcza Bernardyni i Reformaci w Królestwie Kongresowym prawie ich drukiem nie ogłaszali. Podobnie po r. 1945 rzadko który zakon, a tym mniej zgromadzenie żeńskie wydało swój katalog. Z tych więc względów nasze Archiwum schematyzmy zakonne posiada raczej sporadycznie.

W omawianym zasobie schematyzmów poważniej uczestniczą: Augustianie i Augustianki, Bernardyni i Bernardynki — ale tylko z czasu istnienia prowincji galicyjskiej i obecnej polski, Cystersi i Cysterki, Dominikanie i Dominikanki, Franciszkanie i Klaryski, Jezuiści, Misjonarze, Paulini, Premonstratensi i Premonstratenki, Reformaci — również z okresu aktualnej prowincji i Urszulanki.

Spośród przed chwilą wymienionych górują nad innymi jakością schematyzmy Bernardynów, Jezuitów, Reformatów i Urszulanek.

Ogólnie można powiedzieć, że Archiwum Włocławskie posiada naj-

więcej rubrycel i schematyzmów tych zakonów, które w granicach tut. diecezji miały bądź to swoją centralę (Paulini), bądź to swoje ostatnie etatowe klasztory, skazane po r. 1864 „na wymarcie“ — jak Bernardyni w Warcie, Franciszkanie w Kaliszu, Reformaci w Lutomierniku (dawna prowincja wielkopolska) i Włocławku (d. prow. pruska).

Niezależnie od tego czy rubrycele i schematyzmy zostały wydane dla całego zakonu lub zgromadzenia, czy tylko prowincji, normalnej albo szczytkowej, czy wreszcie dla kilku albo jednego klasztoru, obliczyłem, że w naszym zbiorze Augustianie i Augustianki reprezentowane są przez 4 pozycje, Benedyktyni i Benedyktynki przez 1, Bernardyni i Bernardynki — 56, Cystersi i Cysterki — 4, Dominikanie i Dominikanki — 5, Franciszkanie i klaryski — 37, Jezuita — 22, Kameduli — 1, Kapucyni — 2, Marianie — 1, Siostry Miłosierdzia — 1, Misjonarze św. Wincentego — 17, Paulini — 48, Premonstratensi i Premonstratenki — 10, Reformaci — 96, Urszulanki — 2.

Najwięcej zatem posiadamy rzeczy reformackich, następnie bernardyńskich i paulińskich. Wszystkie zakony i zgromadzenia mają u nas 307 tomików rubrycel i schematyzmów. Ponieważ podobnych druków diecezjalnych opisaliśmy w czterech zeszytach 1 części katalogu 1.640, przeto łącznie tut. zbiór liczy 1.947 osobno oprawionych owych dziełek. Zważywszy to, iż większość z nich stanowią druki dwuczęściowe, a duża liczba spośród diecezjalnych jest trój- i czteroczłonowa, wypadnie przyjąć, że gdyby były wydawane zawsze oddzielnie zbiór włocławski liczyłby około 4.000 rubrycel i schematyzmów.

3. NOMENKLATURA DRUKÓW

Badania analityczne przeprowadzone nad rubrycelami i schematyzmami 16 zakonów i zgromadzeń zakonnych na ziemiach polskich nie wynalazły zasadniczo, poza jednym wypadkiem, nowych terminów dla obu rodzajów druków. Tym jedynym przybytkiem jest nowa nazwa dla schematyzmu, mianowicie „tabula“, stosowana przez prowincję Bernardynów i obydwie prow. Reformatów w Królestwie Kongr.

4. PRZEZNACZENIE, CZĘŚCI SKŁADOWE, JĘZYK I DATACJA DRUKÓW

Rubrycele i schematyzmy zakonne trzeba zasadniczo odnosić do tych adresatów, którzy figurują w tytułach poszczególnych dokumentów, chociaż w tym względzie istnieją pewne odchylenia.

W zakonach franciszkańskich (u Bernardynów i Franciszkanów Konwentualnych) i w dominikańskim rubrycele, np. w I poł. XIX w., były przeznaczone nie tylko dla zakonników (zakon I) i zakonnic (zakon II), ale także dla ich III zakonów świeckich oraz osób agregowanych do ich konfraterni. W tytułach kalendarzy liturg., przynajmniej w okresie późniejszym, nie zawsze jest to wyrażone.— We wspólnych schematyzmach klasztory żeńskie następują po męskich, a tercjarze i agregowani — na końcu. Tylko w drukach paulińskich żywi dobrodzieje zakonu i konfratry są położeni przed zakonnikami!

Rubrycele i schematyzmy wydawano już to dla całego zakonu lub zgromadzenia, już dla prowincji, kongregacji, cyrkarii —

normalnej albo okrojonej, np. na skutek rozbiorów kraju, a nawet dla dwóch czy jednego opactwa, klasztoru. Przykładem na dwa konwenty niech będzie rubrycelą dla Benedyktynów w Pułtusku i Benedyktynek w Warszawie z r. 1839, natomiast dla jednego — rubrycelą i schematyzm (drukowane wspólnie) dla Premonstraterek zwierzynieckich (1842, 1845, 1858).

Były to wszakże wypadki doprowadzenia do stanu szczątkowego dawnej prowincji zakonnej w wyniku rozbiorów Polski. Natomiast wyjątkowym zjawiskiem jest posiadanie własnej rubryceli przez klasztor kaliski Jezuitów w r. 1765, a więc jeszcze w czasie normalnego funkcjonowania zakonu (przed kasatą w r. 1773).

Trudno mi powiedzieć, czy opactwo Premonstratensów w Jászo na Węgrzech, reprezentowane tu rubrycelą i schematyzmem (z okresu B) na r. 1838, posiadało także druki już wcześniej jako własne, czy dopiero w następstwie likwidacji większej jednostki organizacji zakonnej.

W tytule rubryceli Paulinów z r. 1789 i 1792 czytamy, że jest ona przeznaczona tylko dla klasztorów położonych w granicach diecezji krakowskiej. Trzeba przyjąć, że tak rzeczywiście było, tym bardziej, iż nie rozporządzam kalendarzami dla pozostałych konwentów z tychże lat.

Tak wśród diecezji jak i zakonów widzieliśmy schematyzmy przeznaczone na dwa kolejne lata, atoli z rubrycelą przewidzianą na takiż przeciąg czasu (r. 1868 i 1869) spotykamy się jedynie u Reformatorów prow. Wniebowzięcia NMP (d. pruskiej) w Królestwie Pol. Było to zapewne podyktowane oszczędzeniem wydatku na dwie odrębne edycje kalendarza liturg.

Rubrycele i schematyzmy zakonne są prostej, zwykłej budowy wewnętrznej i nie dzielą się z kolei — jak diecezjalne — na dalsze części. Przede wszystkim zakonników nie przymuszano po r. 1864 w Królestwie Kongr. do redagowania rubrycel i schematyzmów również po rosyjsku, co właśnie powodowało w nich oddzielne części składowe. Oprócz tego same schematyzmy zakonne, jako obejmujące węższy zasób treści, nie wymagały takich podziałów.

Tylko w rubrycelach Paulinów z l. 1823—1862 znajduje się, najczęściej pod ich koniec, szereg elementów charakteru historycznego, które w stosunku do nich tworzą potencjalny dodatek. Skorzystałem z tej sytuacji i nazwałem ową różnorodną treść „Dodatkami historycznym do rubryceli“. Ponieważ ma to miejsce w czasie symbiozy omawianych druków, kiedy to rubrycelą oznaczana jest jako część 1, w następstwie tego ów dodatek figuruje wszędzie jako cz. 1a.

Wszystkie rubrycele i bezwzględna większość schematyzmów zakonnych była redagowana w języku łacińskim. W czasach ucisku narodowego i religijnego na obszarze zaboru rosyjskiego (1864—1914) zakonnicy nie musieli układać drugiej wersji kalendarza i katalogu w j. ros., jak to miała się rzecz z diecezjami. Jedynie wykazy świąt dworskich oraz teksty nabożeństw na nie przepisanych bywały także, obok łaciny i polskiego, w j. rosyjskim. Rzadko który zakon, jak Reformacji prow. św. Antoniego (d. prow. wielkopolska) uniknął sporządzania tych elementów rubryceli również po rosyjsku.

W okresie międzywojennym opracowywanie katalogu w j. polskim, np. przez Urszulanki Unii Rzymskiej, było zjawiskiem wyjątkowym. Spośród zakonów męskich pierwsi Reformaci wydrukowali w r. 1971 swój schematyzm

w języku rodzimym. Jest on jednocześnie najnowszym w 2 części niniejszego dzieła.

Wiele rodzin zakonnych datowało opisywane tu druki bardzo prawniczo, tzn. antydatowało, wydając je w starym roku na nowy i uwidaczniając często oba lata na karcie tytułowej dokumentów. Spotykamy to u Bernardynów prow. Niepokalanego Poczęcia NMP czyli d. galicyjskiej, a obecnej ogólnopolskiej, u Franciszkanów w Królestwie Pol. Wzorowo ta rzecz wygląda w katalogach obydwu prowincji jezuickich okresu międzywojennego, w których ponadto na ostatniej stronie dziełek podawano dzień ich wydrukowania.

Dyrektoria paulińskie z okresu symbiozy obu rodzajów druków (B) są, jak inne, przeznaczone na rok następny, ale schematyzmy zachowują datę roku zeszłego, czyli czasu ich wykonania.

Na kartach tyt. niektórych rubrycel zakonnych, podobnie jak to było w większej mierze w diecezjalnych, spotyka się datację podwójną — rzymską i arabską. Tak jest u Franciszkanów prow. w Królestwie Kongr. w l. 1827, 1842, 1864—1865; u Reformatorów prow. św. Antoniego w l. 1880, 1890. U Paulinów w r. 1913 data arabska jest postawiona na początku tytułu (w środku strony), a rzymska — wewnątrz niego.

5. AUTORZY, WYDAWCY I NAKŁADCY ORAZ DRUKARNIE RUBRYCEL I SCHEMATYZMÓW. DYSTRYBUCJA I CENY DRUKÓW

Rubrycele i schematyzmy zakonów i zgromadzeń zakonnych, podobnie jak diecezjalne, posiadają swoich autorów, w ostatnich czasach nazywanych także redaktorami, zwłaszcza jeśli jest ich dwóch. Autorzy w większości wypadków bywają ukryci, mniej zaś uwidaczniani na kartach tyt. czy w treści prac.

Autorów tych wymieniły z nazwiska (w tytule lub treści) rubrycele, drukowane jako wydawnictwo pierwotne albo w łączności ze schematyzmami, następujących zakonów względnie ich części: prowincji galicyjskiej Bernardynów w r. 1891 (o. Pius Mianowski), Franciszkanów w Królestwie Kongr. w l. 1855—1856 (o. Stefan Pikosch), w 1867—1868 (o. Andrzej Marczyk), 1870—1872 (o. Hilary Prey), 1879 o. Franciszek Wołyniec); Paulinów w l. 1851—1852, 1855, 1859—1860 (o. Łukasz Grządziński). W ostatnim roku powiedziano, że to jest już 30 jego dzieło; prowincji św. Antoniego Reformatorów w Królestwie Pol. w l. 1871—1872 (o. Wawrzyniec Zieliński), w r. 1874 (o. Ignacy Kęcki); prow. Wniebowzięcia NMP w r. 1911 (o. Ksawery Sforski). Z okazji tej wspomniano, że układał on rubrycele przez długie lata.

Natomiast autorów schematyzmów, publikowanych jako wydawnictwo samoistne, podały z imienia elenchy: Augustianów w 1870 (o. Zygmunt Wołek), który przypuszczalnie opracował „schematyzm“ Augustianek krakowskich na tenże rok; ogólnopolskiej prowincji Bernardynów w r. 1924 (o. Czesław Bogdalski), w 1958 (o. Hieronim Wyczawski); wreszcie aktualnej prow. polskiej Reformatorów w r. 1965 (o. Anzelm Sztenke), a w 1971 (o. Grzegorz Wiśniowski przy współudziale o. Sztenke).

Rubrycele zakonne układano na podstawie mszału i brewiarza rzymskiego, a częściej jeszcze własnego, konstytucji i przepisów wydanych przez Stolicę Ap. dla jakiegoś zakonu, w oparciu o podręczniki rubrycystyczne, miejscowe propria liturgiczne i prawo zwyczajowe. Autor rubryceli musiał zatem być obeznany z liturgią i rubrycystyką.

W ciągu XIX w. diecezje i zakony polskie opracowały sobie tzw. kalendarze wieczyste (kalendarium perpetuum), zatwierdzone następnie przez Rzym, które się stały jakąś podstawą redagowania rubrycel. Spośród 16 zakonów i zgromadzeń tej części katalogu natknąłem się tylko dwukrotnie na taki kalendarz. W r. 1891 w ordo Bernardynów prow. galicyjskiej pod nazwą schemat oraz w l. 1834—1866 w rubryceli prow. Wniebowzięcia NMP (d. pruskiej) Reformatów pod mianem kalendarium.

Schematyzmy zakonne z okresu łącznego wydawania obu rodzajów opisywanych druków były sporządzane przez osobę zatrudnioną w kancelarii danego zakonu, nierzadko przez samego generała lub prowincjała, względnie ich zastępców, a potem wręczane autorowi rubryceli do wspólnej realizacji typograficznej z jego dziełkiem. W drugiej poł. XVIII i w XIX stuleciu nawet zakony publikujące systematycznie swoje schematyzmy nie drukowały ich na końcu rubrycel corocznie, ale w odstępach rządszych, najczęściej w rok po odbytej kapitule generalnej czy prowincjalnej.

Obecnie autorami samoistnie wydawanych schematyzmów zakonnych, tak jak w diecezjach, są albo pracownicy odpowiedzialnych kurii, albo historycy z prawdziwego zdarzenia. Szkoda tylko, że w porównaniu z diecezjami, schematyzmów zakonnych tak mało ukazuje się drukiem.

Wydawcami i nakładcami rubrycel i schematyzmów zakonów i zgromadzeń zakonnych były ich urzędy generalne, prowincjalne a czasem nawet pojedyncze opactwa i klasztory.

Spośród instytucji zakonnych tylko niektóre, np. Jezuiści, posiadały własne drukarnie. Stąd też ogół zakonów i zgromadzeń wydawał swoje rubrycele i schematyzmy albo w drukarniach państwowych, albo u właścicieli obcych zakładów prywatnych.

Nie wszyscy zakonnicy (i zakonnice) otrzymywali dla siebie rubrycele czy schematyzmy, lecz tylko ważniejsi urzędnicy instytucji, a potem — zstępując do niższych szczebli duchownych — przełożeni poszczególnych domów, ich zastępcy oraz ci, którym owe druki były w jakimś stopniu osobiście potrzebne. Natomiast ogółowi, korzystającemu z tej samej zakrystii oraz odmawiającemu względnie śpiewającemu wspólnie pacierze kapłańskie wystarczała jedna rubrycela (i jeden złączony z nią schematyzm).

Zasadniczo przełożeni poszczególnych domów zakonnych płacili swej centrali duchownej za rubrycele i schematyzmy, pobierane tak dla siebie, jak też swoich podwładnych. Uiszczali to albo w walucie obiegowej, albo przez odprawianie zleconych im intencji mszalnych (czytanych lub śpiewanych). W podobny sposób wynagradzali centrali zakonnej za rubrycele inni, liczni oficjaliści klasztorni, jak kaznodzieje, penitencjarze. Oto np. kaznodzieja pauliński konwentu w Leśnej, o. Arseniusz Kuczarski odprawiał za przyznane mu dyrektorium w l. 1831, 1843, 1845, 1859—1860 (a pewnie także innych) po 1 mszy św.— Także przełożony cyrkarii Premonstratensów polskich rozdawał swoim zakonnikom w l. 1764, 1793, 1799, 1803 (a przypuszczalnie również innych) dyrektorium za odprawienie 1 mszy dantis w jego intencji.— W rubrycelach reformackich prowincji Wniebowzięcia NMP zamieszczano od r. 1876 ogłoszenie, że ewentualni jej właściciele mogą ją otrzymywać odpłatnie za ruble lub za odprawienie intencji mszalnych.

6. TREŚĆ RUBRYCEL

Rubrycele zakonne są na ogół uboższe w treść niż analogiczne druki diecezjalne tak co do elementów składowych samego kalendarza, jak też odnośnie objaśnień rubrycystycznych w tekście.

W przeciwieństwie do rubrycel diecezjalnych prawie nie ma tutaj propriów partykularnych, tak regionalnych, jak instytucjonalnych, zredagowanych osobno, a tylko krótko w tekście. Jedynym wyjątkiem w tej materii są dyrektoria Premonstratensów, chociaż nie wszystkie.

Brak szerszych objaśnień liturgicznych i rubrycystycznych w tekstach kalendarzy można by tłumaczyć tym, że zakonnicy odmawiali lub śpiewali brewiarz wspólnie (w chórze), pod kierownictwem rutynowanego w tym względzie przełożonego czy hebdomadara i nie potrzebowali (prywatnie) takich pouczeń. Były one natomiast potrzebne, a nawet konieczne, klerowi diecezjalnemu, żyjącemu przeważnie w pojedynkę.

Szczególnie ubogie w treść wydają się być rubrycele zakonów franciszkańskich na obszarze Królestwa Pol., zwłaszcza Bernardynów i obu prowincji Reformatów, które — po r. 1864 — rzadko kiedy zamieszczały na swym końcu nawet wykazy zmarłych zakonników. Pod pewnym względem ratuje je tzw. chronologia prowincji (zawierająca ogólne daty franciszkańskie, własnego zakonu i w drugiej części swojej prow.), podawana najczęściej na początku druków.

Jakimś wyjątkiem pośród rubrycel zakonnych są dyrektoria Paulinów z omówionym już potencjalnym dodatkiem historycznym.

7. ZAWARTOŚĆ SCHEMATYZMÓW

Trzeba tu od razu zaznaczyć, że zawartość treściowa schematyzmów zakonnych jest daleko uboższa aniżeli diecezjalnych. Głównym powodem tego jest fakt obejmowania przez nie węższego wachlarza rzeczywistości aktualnej i historycznej.

Większość zakonów w drugiej poł. XVIII i w ciągu XIX stulecia sporządzała swoje schematyzmy przeważnie co 3 lata, z okazji odbywanych przez nie kapituł generalnych czy prowincjalnych. Daje się to np. dobrze śledzić od r. 1825 w katalogach paulińskich.

Jeżeli chodzi o pewne szczegóły zauważamy, iż Augustianie i Augustianki posiadają wczesne samoistne schematyzmy (w naszym zbiorze od r. 1866), ale ograniczające się właściwie do W. Księstwa Krakowskiego.

Schematyzmy prowincji Niepok. Poczęcia NMP Bernardynów w Galicji, a następnie w Odrodzonej Polsce zawierają obszerne opisy historyczne klasztorów, zwłaszcza posiada to katalog z r. 1924, oraz bogatą informację i statystykę.

Katalogi Cystersów i Cysterek posiadają pełne składy osobowe kilkunastu opactw z pierwszego ćwierćwiecza XIX stulecia, a tym samym stanowią ważne źródło historyczno-demograficzne do dziejów swego zakonu.

Katalogi obu prowincji Jezuitów z okresu międzywojennego zawierają w sobie wspaniałą informację na temat organizacji i działalności tychże oraz statystykę prowincji i zakonu na całym świecie. Niestety, brak im opisów historycznych prowincji oraz podległych im domów.

(Zawiera je przecież wielotomowe dzieło o. Stanisława Załęskiego pt. *Jezuici w Polsce*).

Paulini od r. 1789 (w tut. zbiorze) do 1824 drukowali tylko zaczątek schematyzmu po rubryce. Ale już od r. 1826 posiadali dość wyczerpujące katalogi konwentów i zakonników. W l. 1826—1847 na początku owych katalogów zamieszczali obszerne spisy żyjących dobrodziejów i członków konfraterni, rekrutujących się spośród duchowieństwa diecezjalnego i osób świeckich (niespotykane w takiej ilości w innych zakonach). Oprócz elementów natury historycznej, znajdujących się na początku, a w większości wypadków na końcu dyrektorii, w ich katalogach z l. 1911 i 1913 (jeszcze faza B), a szczególnie w dwóch samoistnych z r. 1878 i 1890 spotykamy się z obszernymi opisami historycznymi klasztorów.

Obecna polska prowincja Reformatorów posiada u nas 3 piękne schematyzmy. Dziełko z r. 1934 odznacza się obszernymi opisami historycznymi tak prowincji, jak też konwentów, druk z r. 1965 jest dobrze zredagowanym informatorem, wreszcie katalog z r. 1971 stanowi naukowe, ilustrowane dzieło milenijne, o profilu historyczno-informacyjno-statystycznym.

Urszulanek Unii Rzymskiej są reprezentowane w tut. zbiorze tylko 2 katalogami, pełnymi jednak materiału informacyjnego i statystycznego, o dużym znaczeniu dla dziejów szkolnictwa w Polsce międzywojennej. Prowadziły one wtenczas pokaźną ilość szkół średnich (gimnazjów i seminariów nauczycielskich) oraz powszechnych. Szkoda jednak, że w tych schematyzmach nie ma elementów historycznych dot. prowincji oraz jej placówek.

Schematyzmy prowincji galicyjskiej Bernardynów z l. 1899—1911 wzbogaciły się danymi o klasztorach reformackich z ich obsadą personalną, a to na skutek połączenia obydwu grup franciszkańskich przez pap. Leona XIII w jeden zakon Braci Mniejszych.

Schematyzmy większości zakonów i zgromadzeń, których prowincje, cyrkarie lub kongregacje uległy podziałom na skutek rozbiorów Polski, uwzględniały nadal konwenty, zakonników i zakonnice pozostałe w innych zaborach. W naszym zestawie odnosi się to do schematyzmów augustiańskich, katalogów cysterskich, szczątków elenchów franciszkańskich.

Podobnie usiłowano postępować po tragicznych katastrofach opactw i klasztorów w Królestwie Kongr. w r. 1819, a zwłaszcza 1864. Owe wysiłki autorów wielu schematyzmów trzeba nam dzisiaj ocenić jako objaw obrony praw religijnych oraz patriotyczne czyny, pragnące przekazać potomnym wszystko, co było gwałcone i niszczone.

Na koniec wypadnie wspomnieć, że w czasach ucisku narodowego i religijnego w Królestwie Pol., szczególnie w l. 1864—1914, ocalałe resztki zakonów i zgromadzeń roztropnie unikały afiszowania się drukowanymi spisami swych członków. Dotyczy to głównie rodzin franciszkańskich. I jeżeli np. kontynuacja prowincji św. Antoniego Reformatorów (dawna wielkopolska) posiada ich z tego okresu (w zbiorze włocławskim) kilka, to prow. Wniebowzięcia NMP (d. pruska) ma tylko 1 „tabulę“ z r. 1857, i to w rękopisie. Tak samo prowincja Bernardynów jest reprezentowana u nas 1 „tabulą“ rękopiśmienną z r. 1857. Ażeby uratować te unikalne wykazy przed zagładą i pomnożyć ważne źródła historyczne, trzeba te manuskrypty ogłosić drukiem.

8. RUBRYCELE I SCHEMATYZMY JAKO ŹRÓDŁO HISTORYCZNE

Zarówno rubrycele, jak i schematyzmy zakonów i zgromadzeń zakonnych, męskich i żeńskich, w porównaniu z analogicznymi drukami diecezjalnymi, stanowią zasadniczo uboższe źródło polihistoryczne.

Przyczyny tego stanu rzeczy są dość liczne, zarówno uprzednie, jak i następcze.

Uprzednią odnośnie rubrycel jest fakt wspólnego życia zakonników i zakonnic, nie domagający się zbyt licznych wyjaśnień w tekście kalendarzy, jak również mała liczba klasztorów w stosunku do sieci parafialnej, nie powodująca oddzielnych propriów liturgicznych poza właściwą treścią.

Takąż przyczyna a priori w stosunku do schematyzmów wynika z węższego zakresu organizacji, administracji i działalności zakonów — w porównaniu z diecezjami — co z kolei znalazło swoje odbicie w treści katalogów.

Do tego dochodzą przyczyny następcze. Najpierw zakony rzadziej aniżeli diecezje drukowały swoje schematyzmy, zwłaszcza prawie nie czyniły tego w czasach niesprzyjających ich rozwojowi. Zgromadzenia zaś żeńskie z wielu powodów bardzo rzadko je publikowały i aktualnie ich nie wydają. A wreszcie tak rubrycele, jak też schematyzmy zakonne dochodziły do naszego zbioru w mniejszym procencie niż diecezjalne.

Mimo tych zastrzeżeń zarówno rubrycele, jak i schematyzmy zakonne stanowią ważne źródło do badań nad organizacją, dziejami i działalnością tychże instytucji. Po pierwsze — ze względów pozytywnych, że rubrycele wielu z nich, np. wszystkich gałęzi franciszkańskich, premonstratenskie, zawierają w sobie chronologię zakonną i prowincjalną, a paulińskie — bogaty dodatek historyczny. — Jeżeli zaś chodzi o schematyzmy, to jezuickie, nowsze Bernardynów i Reformatorów oraz Urszulanek są bardzo bogate w treść.

Ze strony zaś negatywnej tak rubrycele, jak zwłaszcza schematyzmy zakonne są bardzo ważne dla badań historyczno-kościelnych głównie dlatego, iż przechowywały się w mniejszej liczbie aniżeli diecezjalne. Z tego też względu należy je konserwować a następnie skrzętnie wykorzystywać.

W końcu jest tu jeszcze inny aspekt rozważań źródłoznawczych, łączący wiele z powyższych, że mianowicie zakony i zgromadzenia oraz ich klasztory stanowią pod względem ogólnym i szczegółowym odrębny typ organizacyjny, administracyjny i operatywny aniżeli diecezje i parafie, do czego właśnie bogatą kopalnię przeróżnych materiałów zawierają opisane poniżej siostrzane druki.

W rubrycelach i schematyzmach zakonnych z okresu chronologicznego B zbioru włocławskiego (w schematyzmach samoistnych podobne ewentualności prawie nie zachodzą) mało napotkałem z apisek proweniencyjnych właścicieli, zwiększających wartość polihistoryczną omawianych druków. Ścisłe mówiąc, jedynie na kartkach wklejonych do rubrycel franciszkańskich prowincji położonej w granicach Królestwa Pol. znajdują się takie notaty. Najwięcej ich, w formie wpisanych recept i porad, pozostawił o. Michał Cichoń. Nie publikuję ich w niniejszej części katalogu, albowiem są mało czytelne, zatem żądałyby większego nakładu czasu. Może to uczynię w przyszłości, względnie podejmie się owej sprawy kto inny.

9. WYJAŚNIENIA REDAKCYJNE I TYPOGRAFICZNE

Uwagi odnoszące się do kompozycji oraz oddania typograficznego 2 części niniejszego opracowania są podobne do zamieszczonych we wstępie części 1, a zwłaszcza jej zeszytów 3 i 4.

Poszczególne zakony i zgromadzenia stanowią kolejne rozdziały tej części katalogu, jak w tamtej były nimi diecezje. Atoli gdy w diecezjach wymieniałem całość ich druków w sposób ciągły, od pierwszego do ostatniego, to zakony i zgromadzenia zakonne dzielę jeszcze na prowincje: normalne, zorganizowane doraźnie pod wpływem następstw politycznych, szczątkowe. Zarówno więc w tych instytucjach, jak nawet w dwóch czy jednym klasztorze, jeżeli analizowane tu dokumenty były wyłącznie dla nich wydawane, pozycje bibliograficzne zaczynają się zawsze od jednego.

Krótkie wstępy szczegółowe, charakteru historycznego, do poszczególnych zakonów i zgromadzeń — jako rozdziałów, oraz ich części organizacyjnych — jako podrozdziałów, oddane *petitem* na całej szerokości strony, noszą tutaj nagłówek „wprowadzenie“, a nie „uwaga“, który to termin został ograniczony tylko do czcionki *nonparelowej* w samym tekście katalogu rubrycel i schematyzmów.

WYKAZ SKRÓTÓW

W 2 części katalogu stosuje się w dalszym ciągu skrócenia podane we wszystkich czterech zeszytach części 1.— Skróty poniższe stanowią kontynuację tamtych. Ułożono je głównie dla potrzeb tej części. Powtórzono tu jednak pewne skrócenia z zeszytów poprzednich, mianowicie te, którymi oznaczono także inne, niż tam, terminy. W wykazie niniejszym, podobnie jak to było w powyższych odcinkach katalogu, znajdują się również nieliczne skróty oryginalne, zachodzące bądź to w tytułach opisywanych druków, bądź w ich tekście (sformułowane niezrecznie lub obecnie mało zrozumiale). Zachowując je z konieczności, nie rozwijałem ich, ani nie skracałem. Uwidaczniam to przez położenie po nich w nawiasie okrągłym skrótu *or.*

apost. — apostolatus
 arg. — argenteus
 A.R.P. — admodum reverendus pater
 aug. — augustianie, augustowski, augustus
 Bern. — Bernardini
 bibl. — biblioteka, bibliotheca
 comm. — commissio (w dokumencie „commissia“)
 compos. — composuit
 cud. — cudowny
 Częst. — Częstochoviensis, Częstochowa
 dedyk. — dedykacja
 dist. — distinctus
 er. (or.) — eremita
 erem. — eremita
 ertae (or.) — eremitae
 excud. — excudebant, excudebat
 f. (or.) — frater
 ff. (or.) — fratres
 ffr. (or.) — fratres

filoz. — filozoficzny
 fr. — frater
 franc. — franciszkanin, franciszkański
 fris (or.) — fratris
 gen. — generalis, generalny
 gimn. — gimnazjalny, gimnazjum
 gward. — gwardian
 infl. — inflancki
 instr. — instructio
 Jez. — jezuicki, jezuita, Jezusowy
 kapł. — kapłan, kapłański, kapłaństwo
 klaszt. — klasztor
 kont. — kontynuacja
 kraj. — krajowy
 mai., maj. (or.) — maior
 max. — maximus
 M.D. (or.) — magnus ducatus
 mies. — miesiąc
 Min. — Minores
 minist. — ministerium
 OO. — Ojcowie

oo. (or.) — omnes	pw. — pod wezwaniem
op. — opat	r. (or.) — reverendus
O.P. — Ordo Praedicatorum	reform. — reformacki, reformat
ord. — ordinarius, ordo (w deklinacji), ordynariat, ordynariusz	reg. — regens, regularium, rex (w de- klinacji)
osob. — osobisty, osobowy	rps — rękopis
p. (or.) — pater, per	rub. — rublus
Pad. — Paduanus	rus. — ruski, russkij
Padv. — Padvanus	sae (or.) — sanctae
pag. — paginacja	schol. — scholarum, scholasticus
parth. — parthenon	S.J. — Societas Jesu
patr. — patriarcha, patronatus, patronus	S-ki (or.) — Spółki
paul. — paulini, pauliński	ss. (także w or.) — sancti, sanctissimus, siostry, sorores, strony
period. — periodicus	st. (or.) — sanctus
pierw. — pierwszy	stae (or.) — sanctae
pn. — pod nazwą	sti, s-ti (or.) — sancti
podklej. — podklejony	teol. — teologiczny
Pol. — Polonia, Polonicus, Polonus, po- lowy, polski	typogr. — typographeum, typographia, typographium, typographus
pp. (or.) — panny, papa, patres	v. (or.) — venerabilis
pr. (or.) — pater, patris	w. — wiek, wielki, wolny, wyznawca
praed. — praedicator	W. Ks. Krak. — Wielkie Księstwo Kra- kowskie
Praem. — Praemonstratensis	zagr. — zagraniczny
pris (or.) — patris	zatył. — zatytułowany
prov. — provincia, provincialis, provisor	zewn. — zewnętrzny
prov. — prowincja	Zverin. — Zverinecensis
przeł. — przełożona, przełożony	związk. — związkowy
psk. — półskórek	
pt. — pod tytułem	

I. AUGUSTIANIE I AUGUSTIANKI

Wprowadzenie. Augustianie (Ordo Eremitarum S. Augustini, Zakon Augustiański) zostali założeni w r. 1256 we Włoszech i rozszerzyli się głównie w Niemczech. W Polsce zaczęli się osiedlać w XIV stuleciu, gdzie zorganizowali się z czasem w odrębną prowincję z przeszło 20 konwentami. Obok Augustianów istniały również Augustianki. Po rozbiorach Polski wspomniane klasztory uległy stopniowej kasacji ze strony rządów zaborczych, wskutek czego rzesztki obydwu zakonów pozostały tylko w Galicji.— Obecnie u nas nie istnieją.

Przedstawiane poniżej cztery pozycje schematyzmu dotyczą obu gałęzi zakonu głównie na terytorium W. Księstwa Krakowskiego.

D. SCHEMATYZMY JAKO WYDAWNICTWO SAMOISTNE

Uwaga. Augustianie i Augustianki w Polsce posiadali wczesnie schematyzmy wydawane oddzielnie od rubrycel.

1. [Schematyzm Augustianów i Augustianek w W. Księstwie Krakowskim na rok 1866]. B.m.r. 12° nlb.

Treść: „Series eximiorum patrum priorum provincialium Ordinis Eremitarum S.P. Augustini Provinciae Polonae”.— „Series conventuum provinciae quondam Polonae Ord. Erem. S.P. Augustini”.— „Moniales ordinis nostri...”.

Oprawa nowa w ppl.

Proweniencja: Ks. Chodyński (piecz. na s. 1).

2. Schematismus patrum, fratrum et monialium Ordinis Eremitarum S.P. Augustini in Magno Ducatu Cracoviensi pro anno 1867, sub [...] auspiciis protectoris totius ord. [...] Constantini Patrizi S.R.E. cardinalis [...] nec non [...] prioris gen. [...] Joannis Belluomini... Cracoviae 1867 Typis Josephi Bensdorff 12° ss. 11.

Treść: „Curia Generalis” (s. 3).— „Episcopi ordinis nostri vita gaudentes” (s. 3).— Komusarz gen. zakonu w d. W. Ks. Krak. Zy-

gmunt Wolek (s. 4).— Konwent krak. męski i żeński (s. 4—5).— Konwent wieluński oraz klasztory zniesione w Król. Pol. (s. 7—9).— Zakonnicy rozproszeni na terenach Król. Kongr. i Ces. Ros. (s. 9—11).

Oprawa nowa w ppł.

Prowieniecja jak w poz. 1.

3. **Schematismus** patrum, fratrum et monialium Ordinis Eremitarum S.P. Augustini in Magno Ducatu Cracoviensi pro anno 1870, sub [...] auspiciis [...] Constantini Patrizi S.R.E. cardinalis [...] nec non [...] prioris gen. [...] Joannis Belluomini... B.m.r. 12° ss. 18.

Autor druku: komis. gen. Z. Wolek (s. 18).

Treść jak w poz. 2 z następnymi zmianami: „Nota. Catalogum patrum ac [s] fratrum ordinis nostri nec non conventuum in Regno Poloniae omittimus, ob nullam mutationem in catalogo anni praeteriti” (s. 7).— „Series priorum conventus Cracoviensis...” od r. 1616 (s. 8—18).

Oprawa nowa w ppł.

Prowieniecja jak w poz. 1.

4. **Szematyzm siostr** Św. Ojca Augustyna klasztoru krakowskiego św. Katarzyny p. i m., fundowanego w roku 1565 [...] sporządzony według... [na rok 1870]. Kraków 1870 Nakł. Ks. Aug. Druk. Karola Budweisera 12° ss. 16.

Ks. Zygmunt Wolek: „Słótko do wielkiej siostry Antoniny Cofalki przeł. PP. Augustyjanek” (s. 3—5).

Treść: „Szematyzm siostr...” (s. 6—12) — krótkie biografie.— „Wykaz siostr zmarłych klasztoru PP. Augustyjanek w Krakowie począwszy od 1815 r.” (s. 12—14).— „Poczet przełożonych klasztoru ś. Katarzyny p. i m. pańien Augustyjanek począwszy od [...] 1709” (s. 14—16).

Oprawa nowa w ppł.

Prowieniecja jak w poz. 1.

II. BENEDYKTYNI I BENEDYKTYNKI

Wprowadzenie. Benedyktynów (Ordo S. Benedicti, Zakon Św. Benedykta) założył w r. 529 w Italii św. Benedykt z Nursji. Do Polski zaczęli przybywać już w końcu X w. Założyli tu z biegiem lat kilkanaście opactw. W r. 1737 opactwa te połączyły się w jedną kongregację św. Krzyża. Istniały również klasztory Benedyktynek. Po rozbiorach kraju prawie wszystkie opactwa obydwu gałęzi tego zakonu zostały zniesione przez rządy zaborcze.— Obecnie istnieją u nas 2 opactwa Benedyktynów oraz kilka klasztorów dwu odmian Benedyktynek (PP. Benedyktynki i SS. Sakramentki).

Poniższa rubrycelą odnosi się do resztek Benedyktynów i Benedyktynek w Królestwie Kongr.

1. **Directorium** divini officii et sacrificii [...] persolvendi ad usum monasterii **Pultoviensis** Ordinis S. Benedicti et monialium a perpetua adoratione SS. Sacramenti coenobii **Varsaviensis** ejusdem ordinis jussu ac mandato superiorum pro anno Domini 1839 conscriptum ac

editum. Varsaviae [1838] Typis Schol. Piarum 16° ss. 80.

Treść: Główny zrab kalend. liturg. (s. 3—57).— „Decreta S.R.C. scitu digna”— rejestr 35 dekretów (s. 58—70).— „Regula s.p.n. Benedicti succincte versibus exarata” (s. 71—80).— „Reguła” składała się z 73 rozdziałów.

Oprawa nowa w ppł.

III. BERNARDYNI I BERNARDYNKI

Wprowadzenie. Na przestrzeni XV w. wyłoniła się we Włoszech pod wpływem św. Bernarda ze Sieny i św. Jana Kapistrana z Zakonu Franciszkanów, założonych w I poł. XIII stulecia, gorliwsza społeczność pod nazwą **O b s e r w a n t ó w**. W r. 1517 została ona odrębnym zakonem. Do Polski przybyli Obserwanci w poł. XV w., gdzie przyjęła się dla nich nazwa Bernardynów. W r. 1467 otrzymali oni własną prowincję, którą w r. 1628 podzielono na cztery: wielkopolską, małopolską,

polską, litewską i ruską. Na skutek rozbiorów Polski oraz kasaty zakonów przez państwa zaborcze, zmieniały się prowincje bernardyńskie oraz ilość i geografia przynależnych do nich klasztorów. W r. 1897 pap. Leon XIII połączył Bernardynów, Reformatów oraz inne grupy franciszkańskie — za wyjątkiem Franciszkanów Konwentualnych czyli Czarnych i Kapucynów — pod nazwą Braci Mniejszych (Ordo Fratrum Minorum). Są to tzw. Franciszkanie Brązowi. Jednak już w r. 1911 powróciły one do własnej organizacji prowincjalnej, zachowując tylko podleganie wspólnemu generałowi. — Uformowany przez Bernardynów żeński zakon Bernardynek (II Zakon) jurysdykcyjnie podlegał we wszystkich prowincjach zarządowi męskiemu. — Bernardyni posiadają także swój III Zakon czyli tercjarzy świeckich obojga płci. — Obecnie Bernardyni posiadają w Polsce jedną prowincję z siedzibą prowincjała w Krakowie. Obok konwentów Bernardynów istnieją też klasztory Bernardynek.

Ponizszy zestaw rubrycel i schematyzmów bernardyńskich dotyczy większości klasztorów dawnej prowincji polskiej, która później znalazła się na terytorium Królestwa Kongresowego, oraz nowej prowincji galicyjskiej, powstałej z przeważającej części d. prow. małopolskiej i znacznego obszaru d. prow. ruskiej, która stała się załącznikiem dzisiejszej prowincji ogólnopolskiej.

1. PROWINCJA WIELKOPOLSKA TYT. MATKI BOSKIEJ ANIELSKIEJ

Wprowadzenie. Prowincja wielkopolska Bernardynów pod wezw. Matki Boskiej Anielskiej (S. Mariae Angelorum) została utworzona w r. 1628. Po r. 1815 większość jej konwentów razem z kilkoma klasztorami prow. małopolskiej i ruskiej znalazła się na terytorium Królestwa Kongr. Dla tych wszystkich konwentów, tworzących odtąd nową prowincję polską, występującą pod dawnym imieniem, wydawano omówione niżej rubrycele i schematyzmy. Po zniesieniu przez rząd rosyjski w r. 1864 m.in. prawie wszystkich jej klasztorów, prowincja ta w późniejszych latach ledwie wegetowała.

Wezwanie Matki Boskiej Anielskiej nosi obecnie ogólnopolska prowincja OO. Reformatów.

B. SCHEMATYZMY W ŁĄCZNOŚCI Z RUBRYCELAMI

Uwaga. Władze niniejszej prowincji w okresie prześladowania zakonów przez rząd zaborczy wołały nie alifiszować się drukowanymi schematyzmami. Posiadano więc przeważnie rękopiśmienne spisy klasztorów i zakonników. Ale z tego powodu rzadko przetrwały one do naszych czasów. W następstwie tego nawet zasobny zbiór tut. archiwum posiada tylko 1 egzemplarz takiego katalogu.

1. **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum S.P. Francisci de Observantia Almae Provinciae S. Mariae Angelorum, conformiter [...] dispositum, pro anno Domini MDCCCXXII jussu et autoritate superiorum editum. Varsaviae 1822 16° ss. 47.

Treść: „Analytica temporum computatio” — główne daty rodziny franciszkańskiej w Polsce (s. 2). — Zasad. trzon rubryceli (s. 3—47).

Oprawa nowa w ppł.

2. **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum S.P. Francisci de Observantia Almae Provinciae S. Mariae Angelorum, conformiter [...] dispositum, pro anno Domini MDCCC-

XXV jussu et autoritate superiorum editum. Varsaviae 1825 16° ss. 47.

Treść jak w poz. 1.

Oprawa nowa w ppł.

3. **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum S.P. Francisci de Observantia Almae Provinciae S. Mariae Angelorum, conformiter [...] dispositum, pro anno bissextili MDCCCXXVIII jussu et autoritate superiorum editum. Varsaviae [1827] 16° ss. 56.

Treść jak w poz. 1.

Oprawa nowa w ppł.

4. **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum S.P. Fran-

cisci de Observantia Almae Provinciae S. Mariae Angelorum, conformiter [...] dispositum, pro anno MDCCCXXIX jussu et autoritate superiorum editum. Varsaviae [1828] 16° ss. przeszło 48.

Uwaga. Tekst rubr. od 13 listopada wydarty. S. 48 pobrudzona.

Treść jak w poz. 1.

Oprawa nowa w ppł.

5. **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum S.P. Francisci de Observantia Almae Provinciae S. Mariae Angelorum, conformiter [...] dispositum, pro anno Dni MDCCCXXXI jussu et autoritate superiorum editum. Varsaviae [1830] 16° ss. 57.

Treść jak w poz. 1.

Oprawa nowa w ppł.

6. **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum S.P. Francisci de Observantia Almae Provinciae S. Mariae Angelorum pro anno Dni MDCCCXXXII jussu et autoritate superiorum editum. Varsaviae [1831] 16° ss. 54.

Treść jak w poz. 1.

Oprawa nowa w ppł.

7. **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum S.P. Francisci de Observantia Almae Provinciae S. Mariae Angelorum pro anno Dni MDCCCXXXIV jussu et autoritate superiorum editum. Varsaviae [1833] 16° ss. 53.

Treść jak w poz. 1.

Oprawa nowa w ppł.

8. **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum S.P. Francisci de Observantia Almae Provinciae S. Mariae Angelorum pro anno bissext[i]li MDCCCXXXVI jussu et autoritate superiorum editum. Varsaviae [1835] 16° ss. 56.

Treść jak w poz. 1.

Oprawa nowa w ppł.

Proweniencja: F[r.] *Mariani Tychy bernardini* (podp. na s. 1).

9. **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum S.P. Francisci de Observantia Almae Provinciae

rum ad usum FF. Minorum S.P. Francisci de Observantia Almae Provinciae S. Mariae Angelorum pro anno Dni MDCCCXXXIX dispositum, jussu et autoritate superiorum editum. Varsaviae [1838] 16° ss. 50.

Treść jak w poz. 1.

Oprawa nowa w ppł.

10. **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum S.P. Francisci de Observantia Almae Provinciae S. Mariae Angelorum pro bissextili anno MDCCCXL dispositum, jussu et autoritate superiorum editum. Varsaviae [1839] 16° ss. 51.

Treść jak w poz. 1.

Oprawa nowa w ppł.

11. **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum S.P. Francisci de Observantia Almae Provinciae S. Mariae Angelorum pro anno Dni MDCCCXLI dispositum, jussu et autoritate superiorum editum. Varsaviae [1840] 16° ss. 47.

Treść jak w poz. 1.

Oprawa wspótcz. w psk. Dolny róg druku ucięty.

12. **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum S.P. Francisci de Observantia Almae Provinciae S. Mariae Angelorum pro anno Domini MDCCCXLII dispositum, jussu et autoritate superiorum editum. Varsaviae [1841] 16° ss. 52.

Treść jak w poz. 1.

Oprawa nowa w ppł.

13. **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum S.P. Francisci de Observantia Almae Provinciae [s] S. Mariae Angelorum pro anno Domini MDCCCXLIII dispositum, jussu et autoritate superiorum editum. Varsaviae [1842] 16° ss. 52.

Treść jak w poz. 1.

Oprawa i obcięcie jak w poz. 11.

14. **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum S.P. Francisci de Observantia Almae Provinciae

S. Mariae Angelorum pro anno Domini MDCCCLIV dispositum, jussu et auctoritate superiorum editum. Varsaviae [1843] 12° ss. 47.

Treść jak w poz. 1.

Oprawa współcz. w tekt.

15. **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum de Observantia Ordinis S.P. Francisci Seraphici Almae Provinciae S. Mariae Angelorum pro anno Dni MDCCCLV [...] dispositum, jussu et auctoritate superiorum editum. Varsaviae [1844] 16° ss. 81.

Treść jak w poz. 1.— Redakcja rubr. znacznie obszerniejsza.— „Puncta ex caeremonialibus exempta, ab omnib[us] scienda et observanda” — 25 punktów i 3 noty (s. 3—5).

Oprawa nowa w ppl.

Prowienienca: *Ctunosielski [?] Walenty magister novitiorum, Skape (podp. na s. 1).*

16. **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum de Observantia Almae Provinciae S. Mariae Angelorum Ordinis S.P. Francisci Seraphici pro anno Dni MDCCCLIX [...] dispositum, auctoritate superiorum editum. Varsaviae [1848] 16° ss. 57.

Treść jak w poz. 1.— Zamiast chronologii zatyt. „Analitica temporum computatio” figuruje nagłówek „Pro memoria” (s. 3).

Oprawa współcz. w psk.

17. **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum de Observantia Almae Provinciae Ordinis S.P. Francisci Seraphici S. Mariae Angelorum pro anno Dni MDCCCL [...] dispositum, jussu et auctoritate superiorum editum. Varsaviae [1849] (Druk. J. Jaworskiego) 16° ss. przeszło 56.

Uwaga. W egz. brak końca, od 27 grudnia.

Treść jak w poz. 1.

Oprawa współcz. w tekt.

Prowienienca: *Felix Jaworski (podp. na k. ochr.).*

18. **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum de Observantia Ordinis S.P. Francisci Seraphici Almae Provinciae S. Mariae Angelorum pro anno Dni MDCCCLI [...] dispositum, auctoritate superiorum editum. Varsa-

viae [1850] (Druk. J. Jaworskiego) 16° ss. 66.

Treść jak w poz. 1.

Oprawa współcz. w psk.

19. **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum de Observantia Ordinis S.P. Francisci Seraphici Almae Provinciae S. Mariae Angelorum pro anno Dni MDCCCLII, bissextili, dispositum, auctoritate superiorum editum. Varsaviae [1851] (Druk. J. Jaworskiego) 16° ss. 59, VIII.

Treść jak w poz. 1 i oprócz tego „Imperialis ac Regalis Palatii dies festivi” (pag. rzym.).

Oprawa jak w poz. 18.

20. **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum de Observantia Almae Provinciae Ordinis S.P. Francisci Seraphici S. Mariae Angelorum pro anno Dni MDCCCLIII [...] dispositum, jussu et auctoritate superiorum editum. Varsaviae [1852] (Druk. J. Jaworskiego) 16° ss. 56, VIII.

Treść jak w poz. 19.

Oprawa jak w poz. 18.

21. **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum de Observantia Almae Provinciae Ordinis S.P. Francisci Seraphici S. Mariae Angelorum pro anno Dni MDCCCLIV [...] dispositum, jussu et auctoritate superiorum editum. Varsaviae [1853] Druk. J. Jaworskiego 16° ss. przeszło 54.

Uwaga. Brak ost. k. rubr. i stron rzym.

Treść jak w poz. 19.

Oprawa nowa w ppl.

22. **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum de Observantia Almae Provinciae S. Mariae Angelorum Ordinis S.P. Francisci Seraphici pro anno Dni MDCCCLV [...] dispositum, auctoritate superiorum editum. Varsaviae 1855 (Tipis [s] Minist. Justitiae) 12° ss. 48, VI.

Treść jak w poz. 19.

Oprawa nowa w ppl.

23. **Directorium** divini officii et missa-

rum ad usum FF. Minorum de Observantia Almae Provinciae S. Mariae Angelorum Ordinis S.P. Francisci Seraphici pro anno Dni MDCCCLVI, bissextili, dispositum, autoritate superiorum editum. Varsaviae 1856 12° ss. 54.

Treść jak w poz. 19.— Przepisy o świętach dworskich na s. 49—54.

Oprawa nowa w ppł.

Proweniencja: *Fris Martani Mienicki* (podp. na s. 1).

24. [Cz. 1] **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum de Observantia Almae Provinciae S. Mariae Angelorum Ordinis S.P. Francisci Seraphici pro anno Dni MDCCCLVII [...] dispositum, jussu et autoritate superiorum editum. Varsaviae 1857 16° ss. 48, VI.

Treść jak w poz. 19.

Oprawa współcz. w psk., nadwyrężona w grzbiecie.

Proweniencja: 1. *Ad usum fris Stephani* (napis na s. 1).— 2. *Fr. Stephanus Cieśliński 1857 anno* (napis na nalepce naklej. na 1 s. okł.).

25. [Cz. 2] **Tabula** patrum ac fratrum Almae Provinciae Sae Mariae Angelorum Ordinis Minorum Sti Patris Francisci Regularis Observantiae in almo capitulo in conventu Rataviensi diebus mediis julii 1857 ordinata. Rękopis 2° ss. 23.

Treść: Schem. wymienia władze prowincji oraz 20 klasztorów, a w nich ojców, kleryków i braci.

Oprawa nowa w ppł.

26. [**Rubrycel**a Prowincji Matki Boskiej Anielskiej Zakonu Bernardynów na rok 1859]. 12° ss. 48, nlb. 6.

Uwaga. Brak. k. tyt. (s. 1—2).

Treść jak w poz. 19.

Oprawa nowa w ppł.

27. **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum de Observantia Almae Provinciae S. Mariae Angelorum Ordinis S.P. Francisci Seraphici pro anno Dni MDCCCLX [...] dispositum, jussu et autoritate superiorum editum. Varsaviae 1860 12° ss. 57.

Treść jak w poz. 23.

Oprawa nowa w ppł.

28. **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum de Observantia Almae Provinciae S. Mariae Angelorum Ordinis S.P. Francisci Seraphici pro anno Dni MDCCCLXII [...] dispositum, jussu et autoritate superiorum editum. Varsaviae 1862 Druk. J. Jaworskiego 16° ss. 69.

Treść jak w poz. 23.

Oprawa nowa w ppł.

29. **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum de Observantia Almae Provinciae S. Mariae Angelorum Ordinis S.P. Francisci Seraphici pro anno Dni MDCCCLXIII [...] dispositum, jussu et autoritate superiorum editum. Varsaviae 1863. Druk. J. Jaworskiego 16° ss. 48, nlb. 7.

Treść jak w poz. 23.— Obok przepisów o uroczystościach państw. zamieszcz. po raz pierwszy „Dies festivi papales” i „Dies festivi episcopales” (str. nlb.).

Oprawa nowa w ppł.

Proweniencja: *R. Pris Antonii Holandysz-kiewicz, gwardiani [s] cjon[ujen]tus Ratov[ien]-sis [s].*

30. **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum de Observantia Almae Provinciae S. Mariae Angelorum Ordinis S.P. Francisci Seraphici pro anno Domini MDCCCLXIV, bissextili, dispositum, jussu et auctoritate superiorum [s] editum. Varsaviae [1863] Typis Caroli Kowalewski 16° ss. 56.

Treść jak w poz. 29.

Oprawa nowa w ppł.

31. **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum de Observantia Almae Provinciae S. Mariae Angelorum Ordinis S. Francisci Seraphici pro anno Domini MDCCCLXV [...] dispositum, jussu et autoritate superiorum editum. Varsaviae [1864] Typis Augusti Liefeldti 16° ss. 56, nlb. 2.

Treść jak w poz. 29.

Oprawa nowa w ppł.

32. **Directorium** divini officii et missarum ad usum FF. Minorum de Regulari

Observantia S.P.N. Francisci pro anno Domini MDCCCLXVI dispositum. Varsaviae 1866 Typis Joannis Cotti 16° ss. przeszło 40.

Uwaga. Z egz. wydarto koniec rubr. (od 16 grudnia) oraz przepisy o świętach dworskich, papieskich i biskupich (nlb.).

Treść jak w poz. 29.— Pierwszy raz umieszcz. „Phases lunae...” oraz „Tabula ortus et occasus solis” (str. nlb.).

Oprawa nowa w ppl.

33. **Directorium** divini officii et missarum ad usum **Fratrum** Minorum de Observantia Ordinis S. Francisci Seraphici et **Monialium** pro anno Domini MDCCCLXVII [...] dispositum... Varsaviae 1867 Typis Joannis Cotti 16° ss. 46, nlb. 2.

Uwaga 1. W tytule po raz pierwszy wspomniano o Bernardynkach.

Uwaga 2. S. 43—44 (objaśnienia o uroczystościach państw.) wydarte.

Treść jak w poz. 32.

Oprawa nowa w ppl.

34. **Directorium** divini officii et missarum ad usum **FFr. Minorum** de Regulari Observantia S.P.N. Francisci Seraphici pro anno Domini 1871 [...] dispositum. Varsaviae [1870] Typis Czerwiński et Comp. 12° ss. 40, nlb. 8.

Treść jak w poz. 32.

Oprawa nowa w ppl.

35. **Directorium** divini officii et missarum [...] ad usum **FFr. Minorum** de Observantia nec non **Monialium** 3 Ordinis, Ordinis S.P.N. Francisci Seraphici Almae Provinciae S. Mariae Angelorum pro anno bissextili 1872 dispositum. Varsaviae [1871] Typis Czerwiński et Comp. 12° ss. 48, nlb. 8.

Uwaga. Zakonnice III zakonu regularnego św. Franciszka czyli Bernardynki.

Treść jak w poz. 32, a nadto: „Monitum ad intelligendam Directorii breviationem” (s. 3—5).— „Litanis Oo. Ss. pro nostralibus [dla wszystkich rodziny franciszkańskich], juxta novissimam editionem, interponendi sunt sequentes sancti” (s. 48).

Oprawa nowa w ppl.

36. **Directorium** divini officii et missarum [...] ad usum **FFr. Minorum** de Observantia nec non S-ti **Monialium**

3 Ordinis, Ordinis S.P.N. Francisci Seraphici Almae Provinciae S. Mariae Angelorum pro anno [...] 1873 dispositum. Varsaviae [1872] Typis Czerwiński et Comp. 12° ss. 43, nlb. 8.

Treść jak w poz. 35 bez uwagi drugiej (o litanii).

Oprawa nowa w ppl.

37. **Directorium** divini officii et missarum [...] ad usum **FFr. Minorum** de Observantia nec non S-ti **Monialium** 3 Ordinis, Ordinis S.P.N. Francisci Seraphici Almae Provinciae S. Mariae Angelorum pro anno [...] 1874 dispositum. Varsaviae [1873] Typis Czerwiński et Comp. 12° ss. 52, nlb. 2.

Treść jak w poz. 32.— Oprócz tego: „Mutationes annuae” (s. 3—4).— „Necrologium” czyli wykaz zmarłych Bernardynów i Bernardynek z l. 1865—1872 (s. 45—46).

Oprawa nowa w ppl.

38. **Directorium** divini officii et missarum [...] ad usum **FFr. Minorum** de Observantia nec non S-ti **Monialium** 3 Ordinis, Ordinis S.P.N. Francisci Seraphici Almae Provinciae S. Mariae Angelorum pro anno [...] 1879 dispositum. Varsaviae [1878] Typis F. Czerwiński et S. Niemiera 12° ss. przeszło 48.

Uwaga. W egz. brak końca (31 grudnia i norm dodatkowych).

Treść jak w poz. 37 (prawdop. bez nekrologu).

Oprawa nowa w ppl.

39. **[Rubrycel]** Prowincji Matki Boskiej Amielskiej Zakonów **Bernardynów** i **Bernardynek** na rok 1880. 12° ss. przeszło 32.

Uwaga. Brak k. tyt. (s. 1—2) i końca druku od 29 sierpnia.

Treść przypuszcz. jak w poz. 38.

Oprawa nowa w ppl.

40. **Directorium** divini officii et missarum [...] ad usum **FFr. Minorum** de Observantia nec non S-ti **Monialium** 3 Ordinis, Ordinis S.P.N. Francisci Seraphici Almae Provinciae S. Mariae Angelorum pro anno [...] 1881. Varsaviae [1880] Typis F. Czerwiński & S. Niemiera 12° ss. 61, nlb. 1.

Treść jak w poz. 38.— Opuszczone tablicę słoneczną.

Oprawa nowa w ppi.

41. **Directorium** divini officii et missarum [...] ad usum **FF**. Minorum de Observantia nec non S-ti **Monialium** 3 Ordinis, Ordinis S.P.N. Francisci Seraphici Almae Provinciae S. Mariae Angelorum pro anno [...] **1882** dispositum. Varsaviae [1881] Typis F. Czerwiński & S. Niemiera 12° ss. 62, nlb. 2.

Uwaga. Rubr. na wielu stronach pomazana ołówkiem i atram.

Treść jak w poz. 38.

Oprawa nowa w ppi.

Proweniencja: *Fris Thaddaei Bieszcz[yn]ski* (podp. na k. tyt.).

42. **Directorium** divini officii et missarum [...] ad usum **FFr**. Minorum de Observantia nec non S-ti **Monialium** 3 Ordinis, Ordinis S.P.N. Francisci Seraphici Almae Provinciae S. Mariae Angelorum pro anno [...] **1883** concinnatum. Varsaviae [1882] Typis F. Czerwiński et S. Niemiera 12° ss. 60, nlb. 2.

Treść jak w poz. 38.

Oprawa nowa w ppi.

Uwaga końcowa. Rubrycele bernardyńskie Prowincji Matki Boskiej Anielskiej są ubogie w treść. Podają właściwie tylko główny zrab kalendarza liturg. bez obszerniejszych wyjaśnień rubrycystycznych. Ważną dla historyka jest chronologia franciszkańska, podawana stale na początku druków. Miłe zdumienie budzi fakt, że bernardyni tej prowincji nie musieli po powstaniu styczniowym redagować modlitw w intencji panującego dworu w j. rosyjskim.

2. PROWINCJA MAŁOPOLSKA ORAZ JEJ KONTYNUACJE: PROW. GALICYJSKA I OBEĆNA, OGÓLNO-POLSKA TYT. NIEPOKALANEGO POCZĘCIA NMP

Wprowadzenie. Prowincja małopolska Bernardynów pod wezw. Niepokalanego Poczęcia NMP (Immaculatae Conceptionis BMV) została utworzona w r. 1628. Na skutek rozbiorów kraju większość jej konwentów oraz pewna część klasztorów d. prowincji ruskiej przeobrażała się mutatis mutandis w prow. galicyjską (r. 1785), Obojga Galicji (1806), Galicji i W. Księstwa Krakowskiego (1855), ponownie Galicji i wreszcie odrodzonej prow. ogólnopolskiej (1919). W czasie tych przeobrażeń ulegała zmianom tak liczba jak też geografia klasztorów ciągle organizowanej na nowo prowincji. Tylko tutaj jej (małopolskiej) przetrwał do dziś.

B. SCHEMATYZMY W ŁĄCZNOŚCI Z RUBRYCELAMI

Uwaga. Rubrycele tych sukcesywnie następujących po sobie prowincji były przeznaczone nie tylko dla Bernardynów, lecz także początkowo (w nin. zestawieniu jedynie dwie pierwsze pozycje) dla Bernardynek i III Zakonu Bernardyńskiego. Schematyzmy zaś na ogół obejmowały Bernardynów i Bernardynki.— W wyniku połączenia Bernardynów i Reformatorów w jeden zakon (Braci Mniejszych) — schematyzmy bernardyńskie z l. 1899—1911 zawierają w sobie również dawniejsze konwenty reformackie.

1. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi missarumque celebrandarum pro usu **Fratrum** Minorum Observantium Provinciae [s] **Minoris Poloniae**, nec non eiusdem ordinis **Monialium** ac **Tertii** Ordinis Confratrum sub titulo et protectione SS. Virginis Mariae Immaculatae, titularis totius ordinis et provinciae patronae, dispositum pro anno **1826**,

jussu et auctoritate superiorum editum. In Typogr. Kielcensi 16° ss. 43.

Treść: Zasad. trzon kalend. liturg. (s. 3—42).— „Pia memoria patrum defunctorum et monialium” (s. 43).

Oprawa nowa w ppi.

2. [Cz. 1] **Directorium** divini officii celebrandi [s] missarumque celebrandarum pro usu **Fratrum** Minorum Observantium

Provinciae **Minoris Poloniae**, nec non eiusdem ordinis **Monialium ac Tertii** Ordinis Confratrum sub titulo et protectione SS. Virginis **Immaculatae** [s], titularis totius ordinis et provinciae patronae, dispositum pro anno Christi Domini **1830**, jussu et autoritate superiorum editum. In Typogr. Kielcensi 16° ss. 44.

Treść jak w poz. 1.

Oprawa współcz. w tekst.

3. [Cz. 1] **Ordo** divini officii sacri[ue] celebrandi in Provincia FF. Minorum de Observantia per **Galiciam** et M. D. **Cracoviensem** degentium pro anno **1884** (bissextili). Leopoli 1884 Typogr. A. Wajdowicz (ant[ea] M.F. Poremba) sub dir. Felix [s] Bednarski 8° ss. 48.

Treść rubr. jak w poz. 1 i oprócz tego „Praenotanda...” składające się z 57 punktów (s. 3–10).— W tekście obszerniejsze wyjaśnienia liturg. i rubryc.

[Cz. 2] **Schematismus** patrum et fratrum Ordinis Minorum S.P.N. Francisci Regularis Observantiae, vulgo Bernardinorum, Provinciae **Galicianae** sub titulo **Immaculatae Conceptionis B.V. Mariae** ad annum Christi bissextilem **1884**. Leopoli 1883, c.d. ss. 43.

Treść: „Patrona totius Ordinis Seraphici et Provinciae Galicianae Beatissima Virgo

Maria sine labe originali concepta” (s. 2), powtarz. w nast. schematyzmach.— Władze zewn. i wewn. prowincji (s. 3–9).— Urząd prowincjański znajduje się we Lwowie (s. 6).— „Origo Provinciae Ordinis Bernardinorum in Galicia” (s. 10).— „Series [...] ministrorum prov. ab erectione Provinciae Galicianae” (s. 11–12).— Przegląd 16 konwentów męskich i 1 żeńskiego z krótką historią poszcz. klasztorów (s. 13–39).— Statystyka prowincji (s. 40).

Oprawa (całości) nowa w ppi.

Proweniencja: Z księgozbioru | ks. J. Sobczyńskiego (piecz. na k. tyt. rubr.).

4. [Cz. 1] **Ordo** divini officii recitandi sacrique peragendi ad usum FFr. Minorum Regularis Observantiae, vulgo Bernardinorum, per **Galiciam** et M. D. **Cracoviensem** degentium ex mandato adm. rev. p. Lucae Dankiewicz, ministri prov. dispositus pro anno Domini **1891**. Cracoviae 1891 Sumpt. PP. Bern. Typogr. „L.L. Anczyc et Soc.” prov. Joanne Gadowski 12° ss. 64.

Nota. „Cum Directorium officii divini recitandi sacrique peragendi a R.P. Pio Mianowski pro anno 1891 concinnatum cum Schemate in actis Ordinis nostri exposito concordet, illud exacte observandum imprimatur” (s. 2).

Treść jak w poz. 1, a nadto „Analytica tempor[um] computat[i]o” — chronologia franciszkańsko-bernardyńska (s. 5).

Oprawa nowa w ppi.

D. SCHEMATYZMY JAKO WYDAWNICTWO SAMOISTNE

5. **Schematismus** Ordinis Fratrum Minorum S.P.N. Francisci Almae Provinciae B.V. Mariae Immaculatae Conceptionis in **Galicja** pro anno Domini **1900** [compositus]. Cracoviae 1900 Typogr. „Czas”, excud. J. Łakociński 12° ss. 103.

Treść: Reprod. wizerunku patronki prowincji (s. 3), ponawiana w odmianach w nast. schematyzmach (w naszym zbiorze do r. 1927). Zarząd zewn. i wewn. prowincji (s. 5–13).— „Brevis historia Ordinis Fratrum Minorum [Bernardynów i Reformatów] in Polonia” (s. 15–19).— Wykazy i krótkie dzieje 26 konwentów i 2 rezydencji męskich oraz 3 klasztorów żeńskich (przed r. 1897 bernardyńskich i reformackich) — s. 20–96.— „Conspectus generalis conventuum et religiosorum” czyli statystyka (s. 91).

Oprawa współcz. w pi. Na 1 s. okł. wyciś. w złocie tytuł druku.

6. **Schematismus** Ordinis Fratrum Minorum S.P.N. Francisci Almae Provinciae B.V. Mariae Immaculatae Conceptionis in **Galicja** iussu [...] min[ist]ri] prov. [...] compositus pro anno Domini **1903**. Stryj 1902 Sumpt. Fr. Min. Typogr. A. Olbrich 12° ss. 115.

Treść jak w poz. 5, ale zakonnicy posiadają obecnie 3 rezydencje.

Oprawa nowa w ppi.

7. **Schematismus** Ordinis Fratrum Minorum S.P.N. Francisci Almae Provinciae B.V. Mariae Immaculatae Concep-

tionis in **Galicja** iussu [...] min[istri] prov. [...] compositus pro anno Domini 1908. Stryj 1907 Sumpt. Fr. Min. Typogr. A. Olbrich 12° ss. 112.

Treść jak w poz. 6 z następ. zmianami: Zakonnicy mają znowu tylko 2 rezydencje (s. 83—85).— Schem. uwzględnia także szczerbocowe placówki męskie w Król. Kongr. (2 konwenty i 1 rezydencja) — s. 86—88.— Podwójny indeks zakonników i zakonnic: I — wg nazwisk (s. 101—106), II — wg imion zakonnych (s. 107—112).

Oprawa nowa w ppl.

8. **Schematismus** Ordinis Fratrum Minorum S.P.N. Francisci Almae Provinciae B.V. Mariae Immaculatae Conceptionis in **Galicja** auctoritate [...] ministri prov. [...] compositus pro anno Domini 1909. Stryj 1908 Sumpt. Fr. Min. Typogr. A. Olbrich 12° ss. 112.

Treść jak w poz. 7 z tą różnicą, że na teryt. Król. Pol. znajdują się 3 klasztory męskie, bez rezydencji, oraz że nie wspomina się, iż leżą one poza Galicją (s. 85—88).

Oprawa nowa w ppl.

9. **Schematismus** Ordinis Fratrum Minorum S.P.N. Francisci Almae Provinciae B.V. Mariae Immaculatae Conceptionis in **Galicja** auctoritate [...] ministri prov. [...] compositus pro anno Domini 1911. Stryj 1910 Sumpt. Fr. Min. Typogr. A. Olbrich 12° ss. 112.

Treść jak w poz. 8 z takimi innow.: Zakonnicy galicyjscy posiadają tylko 1 rezydencję (s. 81—82).— Ponownie wspomniano o położeniu 3 klasztorów na terenie Król. Kongr. (s. 82).— Przetawiono indeksy.

Oprawa nowa w ppl.

10. **Brevis historia et catalogus** Ord. FF. Minorum S.P.N. Francisci Almae Provinciae Immaculatae Conceptionis B.V. Mariae in **Polonia** (vulgo PP. Bernardinorum). Auctoritate [...] ministri prov. [...] concinnavit p. Ceslaus Bogdalski. Pro anno Domini 1924. Cracoviae 1924 Sumpt. Fr. Min. Typis Ephem. „Czas” 3° ss. 64.

Uwaga. Tytuł druku wadliwie zredagowany.

Treść jw. z następ. zmianami: Prowincja obejmuje cały obszar odrodzonej Polski i składa się z 17 konwentów, 5 rezydencji i 1 hospicjum męskiego oraz 2 klasztorów żeńskich.— W tekście podano obszer-

niejsze opisy hist. oraz wymieniono wybitniejszych członków zakonu (świętych, świątobliwych i uczonych).— „Collegium Seraphicum” [w Radecznicy] — szkoła średnia (s. 50—51).— „Expositurae parochiales” w liczbie 10 (s. 51—52).

Oprawa nowa w ppl.

Proweniencja: Jego Excellencji [s] Najprzew. Ks. Biskupowi Stanisławowi Kazim. Zdzitowiecktemu z wyrazami hołdu i głębokiej czci i [z] prośbą o błogostawieństwo pasterskie ofiaruje to dziełko o. Benedykt Wiercioch, prowincjał OO. Bernardynów. Lwów 26/4 1924 (dedyk. na s. 1).

11. **Schematismus** Ord. FF. Minorum S.P.N. Francisci Almae Provinciae Immaculatae Conceptionis B.V. Mariae in **Polonia** (vulgo PP. Bernardinorum) auctoritate [...] ministri prov. [...] compositus pro anno Domini 1927. Leopoli 1927 Sumpt. Provinciae (Pierw. Związk. Druk. we Lwowie) 12° ss. 75.

Treść jak w poz. 10 z takimi innow.: „Series ministrorum prov. ab a. 1785” (s. 14).— Prowincja liczy 7 konwentów, 16 rezydencji, 3 misje, 1 hospicjum męskie oraz 1 klasztor żeński.— Zakonnicy administrują 7 parafiami (s. 55).— „Beati et martyres Poloni ex Ordine Fratrum Minorum (Bernardinorum) quorum meminit *Martyrologium Seraphicum*” (s. 62—63).— „Praeterea pie et sancte in Domino obierunt” (s. 63—66).— „Index alphab. conventuum, residentiarum et capellaniarum ab antiquissimis temporibus per totam Poloniam IV Provincias Patrum Bernardinorum pertinentium” (s. 69—71).— „Index monasteriorum sic dictarum SS. „Bernardinorum” (s. 71).— Opisy hist. skrócone.

Oprawa nowa w ppl.

12. **Schematismus** Ord. FF. Minorum S.P.N. Francisci Almae Provinciae Immaculatae Conceptionis B.M.V. (vulgo PP. Bernardinorum) in **Polonia** auctoritate [...] ministri prov. [...] compositus pro anno Domini 1936. Ressorviae (1936) Sumpt. Provinciae Typogr. J.A. Pelar i Sp. 16° ss. 92.

Uwaga. Rok druku ustalony na podstawie treści ze s. 83.

Treść jw. lecz bez opisów hist.— Prowincjał rezyduje w Rzeszowie (s. 7).— Prowincja posiada 21 konwentów (s. 13—52), 4 rezydencje (s. 53—55), 1 hospicjum (s. 55), prowadzi 7 parafii we własnych kościołach (s. 55—57) i 8 w diecezjalnych (s. 57—58).— Studium Filozoficzno-Teologiczne Bernardynów

znajduje się we Lwowie (s. 59—63), a gimnazjalne w Sokalu (klasy wyższe) i Radecznicy (klasy niższe) — s. 64—71.— Misje bern. pol. (s. 71—73).— Statystyka ogólna Zak. Braci Mniejszych (s. 81).— „Materia examinis pro sacerdotibus...” (s. 82).

Oprawa nowa w ppł.

13. **Schematismus** Ord. FF. Minorum S.P.N. Francisci Almae Provinciae Immaculatae Conceptionis B.M.V. (vulgo PP. Bernardinorum) in **Polonia** auctoritate [...] ministri prov. [...] compositus pro anno Domini (1937) 1938 [s]. Leopoli (1938) Sumpt. Provinciae (Pierw. Związk. Druk. we Lwowie) 8° ss. 104.

Uwaga. Rok 1937 wzięty w nawias oznacza prawdop. datę opracowania schem. Wiadomo bowiem, że druk został wydany w r. 1938 (s. 94).

Treść jak w poz. 12 z następnymi zmianami: Prowincjał znowu mieszka we Lwowie (s. 7).— W skład prowincji wchodzi 14 konwentów większych (s. 17—51), 8 mniejszych (s. 51—61), 14 rezydencji — zawsze męskich (s. 61—71) oraz — po dawnemu 1 klasztor żeński (s. 88—91).— Materiały historyczne w schem. skrócone.

Oprawa nowa w ppł.

14. **Elenchus** Ordinis Fratrum Mino-

Uwaga końcowa. Schematyzmy bernardyńskie Prowincji Niepokalanego Poczęcia NMP są bogate w treść historyczną, informacyjną i statystykę.

rum Provinciae Immaculatae Conceptionis BMV (PP. Bernardinorum) in **Polonia** pro anno Domini 1958. Compos. p. Hieronymus Wyczański. Cracoviae 1958 Arch. Prov. PP. Bern. (Druk. Związk. w Krak.) 8° ss. 79, nłb. 1.

Treść jak w poz. 13 z takimi zmianami: Urząd prowincjałski znajduje się w Krakowie (s. 11).— Organizacja zakonna męska dzieli się na 9 gwardianatów (s. 14—36) oraz 11 rezydencji (s. 37—49).— „Wyższe Seminarium Duch.” Bernardynów mieści się w Kalwarii Zebrzydowskiej (s. 50—52).— Tamże jest „Collegium Seraphicum” — Seminarium Niższe (s. 27).— Chronologia zakonników wg powołania (s. 57—60).— Zakonnicy zmarli w l. 1939—1957 (s. 61—64).— Zakonnice zmarłe w l. 1940—1954 (s. 68).— Ogólna statystyka prowincji (s. 69), pozostałych trzech prowincji Zak. Braci Mniejszych w Polsce (s. 70) i na całym świecie (s. 71—74).— Pierwszy spis rzeczy (s. 80).— Autor, opuszczając historię, dał dobry rocznik informacyjny i statystyczny swej prowincji.

Oprawa w ppł. Na grzbiecie wytłocz. w złocie „Bernardyni 1958”.

Proweniencja: Dla podręcznego księgozbioru Archiwum Diecezjalnego we Włocławku, na ręce jego dyrektora — ks. prof. dra hab. Stanisława Librowskiego ofiaruje autor. W-wa, 21/XII 71.

IV. CYSTERSI (I CYSTERKI)

Wprowadzenie. Cystersi (Ordo Cisterciensis, Zakon OO. Cystersów) zostali założeni we Francji w r. 1098 przez św. Roberta z Molesme. Do Polski przybyli w I poł. XII w. W r. 1580 zrzeszyli się w oddzielną kongregację, w skład której wchodziło ok. 20 opactw męskich i żeńskich. Po rozbiorach kraju rządy zaborcze rozwiązały ich klasztory za wyjątkiem dwóch, ocalałych w Galicji.— Obecnie istnieją u nas 4 opactwa męskie Cystersów, złączone we własną federację.

Przedstawione niżej cztery pozycje rubryceli i schematyzmu dotyczą opactw Cystersów i Cysterki położonych w zaborze pruskim ziem polskich i w Królestwie Kongr.

B. SCHEMATYZMY W ŁĄCZNOŚCI Z RUBRYCELAMI

1. [Cz. 1] **Directorium** officii divini ad usum Sacri et Exempti Ordinis Cisterciensis in **Regno Borussiae** Deo Militantis jussu et auctoritate [...] Andreae Onuphrii de Wierzbno Wierzbniński [...]

abbatis monasterii B.M.V. de Bledzovia, per Borussiam Meridionalem et Occidentalem commissarii, vicarii et visitatoris gen. [...] editum pro anno [...] MDCCC. Posnaniae [1799] Typogr. privil.

S.R.M. Presseriana 16° ss. VIII, 93, nlb. 3.

Uwaga. Na s. II herb op. Wierzbńskiego, a pod nim strofa ułożona na jego cześć.

Treść rubr.: „Decreta quaedam S.R.C. officium divinum, missas votivas & de Requiem [s] concertantia” (s. IV—VIII).— Główny zrab kalend. liturg. (s. 1—93).— „Speciale mandatum [...] commissarii, vicarii & visitatoris gen.” (str. nlb.).

[Cz. 2] **Catalogus** personarum regularium Sacri Ordinis Cisterciensis quae per **Borussias Meridionalem & Occidentalem** in singulis monasteriis professae Deo famulantur. Anno Domini **1800**, c.d. nlb.

Treść schem.: Stan osobowy opactw — Bledzew, Koronowo, Łąd, Obra, Oliwa, Ołobok, Owńska, Paradyż, Pelplin, Przemęt, Wągrowiec.— „Elenchus [...] defunctorum” 1798—1799.

Oprawa (całości) nowa w ppł.

2. [Cz. 1] **Directorium** officii divini ad usum Sacri ac Exempti Ordinis Cisterciensis in **Regno Poloniae** Deo Militantis jussu et auctoritate [...] Bartholomaei Antonii Nałęcz de Raczyno Raczyński [...] abbatis monasterii BMV de Landa, per **Poloniam** et **Prussiam** commissarii, vicarii et visitatoris gen. [...] editum pro anno bissextili MDCCCVIII. Posnaniae [1807] Typis Deckeri et Comp. 16° s. 1—73.

Uwaga. Herb op. Raczyńskiego z inicj. tytułat. w otoku (s. 2).

Treść rubr.: Zasad. trzon kalend. (s. 4—68).— „Appendix pro monasteriis Prussiae” (s. 69—73).

[Cz. 2] **Catalogus** personarum regularium Sacri Ordinis Cisterciensis quae per **Poloniam** et **Prussiam** in singulis monasteriis professae Deo famulantur. Anno Domini **1808**, c.d. s. 75—96.

Treść schem.: Obsada personalna klasztorów — Łąd (s. 76—78), Bledzew (s. 78—79), Koronowo (s. 79—80), Obra (s. 80—82), Oliwa (s. 82—83), Ołobok (s. 83—84), Owńska (s. 85—86), Paradyż (s. 87—88), Pelplin (s. 89—90), Przemęt (s. 91—92), Wągrowiec (s. 93—94).— „Elenchus [...] defunctorum” 1806—1807 (s. 95—96).

Oprawa (obu części) nowa w ppł.

Prowieniecja: Ks. Chodyński (piecz. na s. 1).

3. [Cz. 1] **Directorium** officii divini ad usum Sacri ac Exempti Ordinis Cisterciensis in **Regno Poloniae** Deo Militantis jussu et auctoritate [...] Joannis Laurentii Drzewiecki [...] abbatis monasterii Andreoviensis, per Regnum Poloniae commissarii ac visitatoris gen. [...] editum pro anno [...] MDCCCXVII. Calissi [1816] Typis Caroli Wilhelmi Mehwald 16° s. 1—56.

Uwaga. W egz. brakuje s. 27—54 (od 7 czerwca do 29 listopada). Ponadto introl. włożył s. 55—56 po 64.

Treść rubr. jak w poz. 2.

[Cz. 2] **Catalogus** personarum regularium Sacri Ordinis Cisterciensis quae per **Regnum Poloniae** et M. D. **Posnaniensem** in singulis monasteriis professae Deo famulantur, ordine alphab. digestus. Anno Domini **1817**, c.d. s. 57—87.

Uwaga 1. Poprzednie dwa schem. również były ułożone alfab. opactwami.

Uwaga 2. S. 87 uszkodzona.

Treść schem.: Stan osob. opactw — Jędrzejów (s. 68—69), Bledzew (s. 69—71), Łąd (s. 71—74), Obra (s. 74—76), Oliwa (s. 76—77), Ołobok (s. 77—78), Owńska (s. 78—79), Paradyż (s. 79—81), Pelplin (s. 81—82), Przemęt (s. 82—84), Sulejów (s. 84—85), Wągrowiec (s. 85—86).— „Elenchus [...] defunctorum” 1815—1816 (s. 87).

Oprawa (całości) nowa w ppł.— Druk pomazany atram.

Prowieniecja nie znanego cystersa, który na wklej. kartkach do rubr. pozostawił z a p i s k i: modlitwy. Litanię Loretańska, przysłowia (pom. s. 62 i 63).

4. [Cz. 1] **Directorium** officii divini ad usum Sacri ac Exempti Ordinis Cisterciensis in **Prussia** et M. D. **Posnaniensi** Deo Militantis [...] editum pro anno MDCCCXXIII. Gedani [1822] Typis Wedeli 16° s. 1—49.

Nota. „Die 26 septembris 1822” (s. 49) — zapewne jest to data opracowania rubr.

Treść rubr.: Główny zrab kalend.

[Cz. 2] **Catalogus** personarum regularium Sacri Ordinis Cisterciensis pro anno Domini **1823**, c.d. s. 50—61.

Uwaga. Tytuł schem. nie wypełnia całej strony dokumentu.

Treść schem.: Obsada pers. klasztorów —

Bledzew (s. 50—51), Obrą (s. 52), Oliwa (s. 53), Ołobok (s. 54), Owińska (s. 55), Paradyż (s. 56). Peplin (s. 57), Przemęt (s. 58), Wągrowiec (s. 59—60).— „Elenchus [...] defunctorum” 1821—1822 (s. 61).

Oprawa (obydwu części) nowa w ppi.

Uwaga końcowa. Schematyzmy cysterskie, dość wczesne, przedstawiające pełne składy osobowe i kilkunastu opactw na ziemiach polskich, stanowią ważne źródło historyczno-prawne i demograficzne.

V. DOMINIKANIE I DOMINIKANKI

Wprowadzenie. Dominikanów (Ordo Fratrum Praedicatorum, Zakon Kaznodziejski) założył w r. 1216 we Francji św. Dominik Guzman. Niebawem przybyli do Polski, gdzie już w r. 1228 utworzyli odrębną prowincję.— Jeszcze w tym samym XIII stuleciu powstał drugi zakon dominikański, zależny od pierwszego — Dominikanek (Moniales Ordinis Praedicatorum), który również wkrótce pojawił się w Polsce.— Do Zakonu Dominikańskiego agregowany był także III Zakon tercjarzy, składający się z osób świeckich obu płci.— Na skutek podziału Polski przez państwa ościenne, większość naszych klasztorów dominikańskich (męskich i żeńskich) uległa kasacie ze strony rządów zaborczych.

Poniższe rubrycele i schematyzmy odnoszą się do zreorganizowanej po r. 1815 prowincji polskiej, znajdującej się w granicach Królestwa Kongr., oraz do obecnej — ogólnopolskiej.

1. PROWINCJA DOMINIKAŃSKA KRÓLESTWA POLSKIEGO

Wprowadzenie. Większość konwentów Dominikanów i Dominikanek dawnej prowincji polskiej i części d. prow. ruskiej, znajdujących się po r. 1815 na terytorium Królestwa Pol., utworzyła nową prow. polską. Nosiła ona tytuł dawnej prowincji polskiej — św. Jacka. Niestety, w r. 1864 rząd carski zniósł m.in. prawie wszystkie klasztory dominikańskie.

B. SCHEMATYZMY W ŁĄCZNOŚCI Z RUBRYCELAMI

1. [Cz. 1] **Directorium** recitandi divini officii missaeque celebrandae [...] Fratrum Ordinis Praedicatorum ad usum Provinciae Poloniae S. Hyacinthi pro anno bissextili 1816 [...] editum. B.m.r. 16° nlb.

Uwaga. Tytuł rubr. nie wypełnia całej strony druku. Spozrzecz. to odnosi się także do obu nast. pozycji.

Treść: Zasad. trzon kalend. liturg.— „Defuncti fratres et sorores”.— Defuncti „ad beneficia Ordinis suscepti”.— „Elenchus obitus magistrorum generalium Ordinis nostri”.

Oprawa nowa w ppi.

Proweniencja: Ks. Woyciechowski (podp. na k. tyt.).

2. [Cz. 1] **Directorium** recitandi divini officii missaeque celebrandae [...] Fratrum Ordinis Praedicatorum ad usum Provinciae Poloniae S. Hyacinthi pro anno bissextili 1824 [editum]. Varsaviae [1823] 16° ss. 48.

Treść rubr. jak w poz. 1, lecz bez wykazu generalów zakonu.

[Cz. 2] **Catalogus patrum ac fratrum, nec non monialium Sacri Ordinis Praedicatorum Provinciae Poloniae 1823** anno confectus, c.d. nlb.

Uwaga. Tytuł schem. nie wypełnia całej strony druku.

Treść schem.: Wykaz konwentów i zakonników w Król. Pol.— Takież spis klasztorów d. prow. polskiej, znajdujących się w tym czasie w zaborze pruskim.— Konwenty Dominikanek.— „Elenchus obitus magistrorum gen. Ordinis nostri”.

Oprawa (całości) nowa w ppi.

Proweniencja nie ziden. właściciela, który na kartkach wklej. do obu części druku czynił z a p i s k i gospodarskie.

3. [Cz. 1] **Directorium** recitandi divinum officium missaeque celebrandi [...] Fratrum Ordinis Praedicatorum ad usum Provinciae Poloniae pro anno bissextili

1840 [editum]. Varsaviae [1839] 16° ss. 48, nlb. 7.

Treść jak w poz. 1.— „Praelati totius Ordinis Praedicatorum” (s. 2).

Oprawa nowa w pl.

2. OBECNA PROWINCJA POLSKA DOMINIKANÓW

Wprowadzenie. Dzisiejsza prowincja polska Zakonu Dominikanów, podobnie jak ogółu dawniejszych naszych zakonów, jest dalszym ciągiem prow. galicyjskiej tychże, utworzonej po rozbiorach kraju z klasztorów części dawnej prow. polskiej i ruskiej.— W r. 1861, właśnie na terenie Galicji, zostało założone Zgromadzenie Sióstr Dominikanek III Zakonu (Congregatio Sororum III Ordinis S. Dominici), również podległe kierownictwu męskiemu.— Obecnie więc istnieją w Polsce konwenty OO. Dominikanów, PP. Dominikanek (zakon) i SS. Dominikanek (zgrom. zakonne).— Do r. 1945 siedzibą prowincjała Dominikanów był Lwów, potem Kraków, a teraz Warszawa. Obecna ogólnopolska prow. Dominikanów, jak dawna polska, również nosi wezw. św. Jacka.

D. SCHEMATYZMY JAKO WYDAWNICTWO SAMOISTNE

1. *Catalogus fratrum ac sororum Provinciae Sancti Hyacinthi in Polonia Sacri Ordinis Praedicatorum pro anno Domini 1931.* (Leopoli Typogr. O. P.) 24° ss. 48.

Treść: Władze zagr. i kraj. prowincji (s. 3—6).— Konwenty męskie w liczbie 14 (s. 7—32).— Dwa konwenty żeńskie (s. 34—40).— „Summarium” czyli statystyka (s. 41).— „Kongregacja SS. Dominikanek III Zakonu

w Polsce” z 19 domami (s. 46—48).

Oprawa nowa w pl.

2. *Catalogus fratrum ac sororum Provinciae Poloniae Sacri Ordinis Praedicatorum anno Domini 1935.* (Leopoli Typogr. O. P.) 12° ss. 48.

Treść jak w poz. 1.— Dominikanki III Zakonu posiadają 30 placówek (s. 48).

Oprawa nowa w pl.

VI. FRANCISZKANIE I KLARYSKI (FRANCISZKANKI)

Wprowadzenie. Franciszkanie (Ordo Fratrum Minorum Conventualium, Zakon Braci Mniejszych Konwentualnych) zostali założeni we Włoszech przez św. Franciszka z Asyżu w r. 1209 p.n. Braci Mniejszych. Z nich to bezpośrednio wyszły dwa nowe zakony franciszkańskie — Obserwantów (Bernardynów) w r. 1517 i Kapucynów w r. 1527. Po owych podziałach nazwa Franciszkanów Konwentualnych czyli Czarnych pozostała (w naszym kraju) dla zakonu macierzystego.— Drugi zakon franciszkański czyli Klarysek albo Franciszkanek powstał wkrótce po pierwszym (męskim).— Podobnie jak Bernardyni, Dominikanie i in., również Franciszkanie posiadają Zakon III czyli tercjarzy świeckich obojga płci. Franciszkanie i Klaryski przybyli do Polski w XIII w. W r. 1517 utworzyli tu własną prowincję zakonną; w XVII stuleciu mieli już trzy prowincje: polską, ruską i litewską oraz wiele klasztorów.— Po rozbiorach Polski rządy rosyjski i pruski zlikwidowały prawie wszystkie konwenty Franciszkanów i Klarysek (w większości prowincji polskiej, całej litewskiej i części ruskiej).

Omawiane niżej rubrycele i schematyzmy dotyczą zreorganizowanej po r. 1815 w granicach Królestwa Kongr. dawnej prowincji polskiej oraz nowej prow. ogólnopolskiej po r. 1918.

1. PROWINCJA FRANCISZKAŃSKA W KRÓLESTWIE POLSKIM

Wprowadzenie. Większość klasztorów Franciszkanów i Klarysek dawnej prowincji polskiej tyt. św. Franciszka Serafickiego i części d. prow. ruskiej, jakie znalazły się od r. 1815 w granicach Królestwa Kongr., W. Księstwa Poznańskiego i W. Miasta Krakowa, zreorganizowała się w nową

provincję. Początkowo ową prowincję zakonnicy nazywali „naszą”, później znajdującą się „w Królestwie Pol.”, a wreszcie „polską”. Jako obejmująca większość konwentów d. prowincji polskiej, zatrzymała ona też wezw. św. Franciszka. Ograniczona z czasem do terytorium Królestwa Kongr., w r. 1864 została przez rząd rosyjski faktycznie zniesiona. Pozostawione z niej dwa klasztory — męski w Kaliszu i żeński w Chęcinach — nie doczekały się wskrzeszenia ojczyzny (w r. 1918).

B. SCHEMATYZMY W ŁĄCZNOŚCI Z RUBRYCELAMI

1. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Sacri ac Seraphici Ordinis Minorum S.P.N. Francisci **Conventualium, Monialium** S. Clarae V. ac **Tertii** Ordinis utriusq[ue] sexus Provinciae Nostrae auctoritate [...] Apollinaris Podolski ministri prov., commissarii gen. editum pro anno Domini MDCCCXXVII. 1827... Cracoviae [1826] Typis Academicis 12° s. 1—43.

Uwaga. III Zakon Franciszkański partycypuje w tych rubrycelach, według tytułu druków, do roku 1868, za wyjątkiem r. 1867.

Treść rubr.: „Analytica temporum computatio” czyli ważniejsza chronologia franciszkańska (s. 2).— Główny zrab kalend. liturg. (s. 3—43).

[Cz. 2. **Schematyzm** Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1827] c.d. s. 43 nn.

Uwaga. W naszym egz. s. 47 i kilka nast. wydarte.

Treść schem.: „Cathalogus mortuorum patrum, fratrum, sororum et benefactorum post captulum Smardzevicis die 12 et sequentibus octobris 1823 celebratum” (s. 43—45).— „Elenchus patrum et fratrum Ord. Min. Conventualium in Provincia S. Francisci descriptus in fine anni 1826” (s. 46 nn.).— W dalszym ciągu był spis zakonnice.

Uwaga. Wykazy te aż do r. 1849 redagowane są nie konwentami ale alfabetycznie. Z tego względu łatwiej można było zamieszczać zakonników i zakonnice z Krakowa i Poznńskiego.

Oprawa (całości) nowa w ppł.

Proweniencja nie ziden. właściciela, który na kartkach wklej. do rubr. pozostawił prywatne notatki.

2. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Sacri ac Seraphici Ordinis Minorum S.P.N. Francisci **Conventualium, Monialium** S. Clarae V. ac **Tertii**

Ordinis utriusq[ue] sexus Provinciae Nostrae auctoritate venerandi definitorii editum pro anno Domini MDCCCXXVIII. 1828, ipso bissextili... Cracoviae [1827] Typis Academicis 12° s. 1—42.

Treść rubr. jak w poz. 1.

[Cz. 2. **Schematyzm** Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1828] c.d. s. 43—45, nlb. 8.

Treść schem. jak w poz. 1.— „Elenchus monialium S. Clarae Virginis” (str. nlb.).

Oprawa (obu części) nowa w ppł.

Proweniencja nie ziden. zakonnika ze Smardzewic, który na kartkach wklej. do druku poczynił zapiski, przeważnie recepty i opisy sposobów przyrządzania preparatów kulinarnych.

3. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Sacri ac Seraphici Ordinis Minorum S.P.N. Francisci **Conventualium, Monialium** S. Clarae V. ac **Tertii** Ordinis utriusq[ue] sexus Provinciae Nostrae auctoritate [...] Francisci Czechan ministri prov., commissarii gen. editum pro anno Domini MDCCCXXIX. 1829... Cracoviae [1828] Typis Academicis 12° s. 1—47.

Treść rubr. jak w poz. 1.

[Cz. 2. **Schematyzm** Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1829] c.d. str. nlb. 8.

Treść schem.: „Elenchus patrum et fratrum Ord. Minorum Conventualium in Provincia S. Francisci descriptus in fine anni 1828”.— „Elenchus monialium S. Clarae Virginis”.

Oprawa (całości) nowa w ppł.

4. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Sacri ac Seraphici Ordinis

Minorum S.P.N. Francisci **Conventualium, Monialium** S. Clarae V. ac **Tertii** Ordinis utriusq[ue] sexus Provinciae Nostrae auctoritate [...] Francisci Czekan ministri prov. et commissarii gen. editum pro anno Domini MDCCCXXX. 1830... Cracoviae [1829] Typis Academicis 12° s. 1—45.

Treść rubr. jak w poz. 1.

[Cz. 2. **Schematyzm** Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1930] c.d. s. 46—55.

Treść schem. jak w poz. 2.— „Aggregati ad confraternitatem Religionis nostrae” (s. 47).

Oprawa (obydwu części) nowa w ppl.

Proweniencja: *Joach[im]us Falko[w]ski ffrat[er] con[ven]tus PP. Franciscanorum Callisiensium* [s] (podp. na s. 1).

5. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Sacri ac Seraphici Ordinis Minorum S.P.N. Francisci **Conventualium, Monialium** S. Clarae V. ac **Tertii** Ordinis utriusq[ue] sexus Provinciae Nostrae auctoritate venerandi definatorii editum pro anno Domini MDCCCXXXI. 1831... Cracoviae [1830] Typis Academicis 16° s. 1—49.

Treść rubr. jak w poz. 1.

[Cz. 2. **Schematyzm** Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1831] c.d. s. 50—60.

Treść schem. jak w poz. 4.

Oprawa (całości) nowa w ppl.

Proweniencja: *F. Michaelis Cichoń Or[d.] M[in.] Fr[ancisci]* (podp. na s. 1).

6. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Sacri ac Seraphici Ordinis Minorum S.P.N. Francisci **Conventualium, Monialium** S. Clarae V. ac **Tertii** Ordinis utriusq[ue] sexus Provinciae Nostrae auctoritate [...] Francisci Czekan ministri prov. et commissarii gen. editum pro anno Domini MDCCCXXXIII. 1833... Cracoviae [1832] Typis Academicis 12° s. 1—42.

Treść rubr. jak w poz. 1.

[Cz. 2. **Schematyzm** Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1833] c.d. s. 43—44.

Treść schem. — tylko zmarli i agregowani do zakonu.

Oprawa (obu części) nowa w ppl.

Proweniencja: *F. Th[eophilus] Ryszowski* (podp. na s. 1).

7. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Sacri ac Seraphici Ordinis Minorum S.P.N. Francisci **Conventualium, Monialium** S. Clarae V. ac **Tertii** Ordinis utriusque sexus Provinciae Nostrae auctoritate [...] Jacobi Piasecki ministri prov. et commissarii gen. editum pro anno Domini MDCCCXXXVI. 1836, ipso bissextili... Cracoviae [1835] Typis Academicis 16° s. 1—44.

Treść rubr. jak w poz. 1.

[Cz. 2. **Schematyzm** Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1836] c.d. s. 45—55.

Uwaga. S. 45—46 w schem. (zmarli i agregowani do zakonu) wydarte.

Treść schem. jak w poz. 4.

Oprawa (całości) nowa w ppl.

8. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Sacri ac Seraphici Ordinis Minorum S.P.N. Francisci **Conventualium, Monialium** S. Clarae V. ac **Tertii** Ordinis utriusque sexus Provinciae Nostrae auctoritate [...] Jacobi Piasecki ministri prov. et commissarii gen. editum pro anno Domini MDCCCXXXVII. 1837... Cracoviae [1836] 16° s. 1—44.

Treść rubr. jak w poz. 1.

[Cz. 2. **Schematyzm** Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1837] c.d. s. 45—46.

Treść schem. jak w poz. 6.

Oprawa (obydwu części) nowa w ppl.

Proweniencja jak w poz. 5.

9. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Sacri ac Seraphici Ordinis Minorum S.P.N. Francisci **Conventualium,**

Monialium S. Clarae V. ac **Tertii** Ordinis utriusque sexus Provinciae Nostrae auctoritate venerandi definitorii editum pro anno Domini MDCCCXXVIII. 1838... B.m.r. 16° s. 1—49.

Treść rubr. jak w poz. 1.

[Cz. 2. **Schematyzm** Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1838] c.d. s. 49—59.

Treść schem. jak w poz. 4.

Uwaga. Po raz pierwszy zaznaczono, że druk został wydany „za pozwoleniem cenzury rządowej” (s. 60).

Oprawa (całości) nowa w ppł.

Proweniencja o. Michała Cichonia (podp. na s. 1), gwardiana konwentu w Góroczku, który na wklej. kartkach pozostawił notatki, m.in. kilka recept.

10. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Sacri ac Seraphici Ordinis Minorum S.P.N. Francisci **Conventualium, Monialium** S. Clarae V. ac **Tertii** Ordinis utriusque sexus Provinciae Nostrae auctoritate [...] Jacobi ministri prov. et commissarii gen. editum pro anno Domini MDCCCXXXIX. 1839... B.m.r. 16° s. 1—43.

Treść rubr. jak w poz. 1.

[Cz. 2. **Schematyzm** Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1839] c.d. s. 43—50.

Treść schem. jak w poz. 4.

Oprawa (obu części) nowa w ppł.

Proweniencja nie ziden. właściciela, który na kartkach wklej. do druku poczynił zapiski stypendialne i gospodarskie.

11. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Sacri Seraphici Ordinis Minorum S.P.N. Francisci **Conventualium, Monialium** S. Clarae ac **Tertii** Ordinis utriusque sexus Provinciae Nostrae auctoritate [...] Jacobi Piasecki ministri prov. et commissarii gen. editum pro anno Domini MDCCCXLII. 1842... B.m.r. 16° s. 1—46.

Treść rubr. jak w poz. 1.

[Cz. 2. **Schematyzm** Prowincji Pol-

skiej Franciszkanów na rok 1842] c.d. s. 46—54.

Treść schem. jak w poz. 4.

Oprawa (całości) nowa w ppł.

12. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Sacri ac Seraphici Ordinis Minorum S.P.N. Francisci **Conventualium, Monialium** S. Clarae ac **Tertii** Ordinis utriusque sexus Provinciae Nostrae auctoritate [...] definitorii prov. editum pro anno Domini 1844, ipso bissextili... Varsaviae [1843] Ad S. Crucem 16° s. 1—49.

Treść rubr. jak w poz. 1.

[Cz. 2. **Schematyzm** Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1844] c.d. s. 50—57, nlb. 3.

Treść schem. jak w poz. 4, ale brak spisu osób agregowanych do zakonu.— Po raz pierwszy podano „Imperialis ac Regalis Palatii dies festivi” oraz sposób odprawiania nabożeństw w te dni.

Oprawa (obydwu części) nowa w ppł.

13. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Sacri ac Seraphici Ordinis Minorum S.P.N. Francisci **Conventualium, Monialium** S. Clarae ac **Tertii** Ordinis utriusque sexus Provinciae Nostrae auctoritate [...] Anastasii Stepiński ministri prov. et commissarii gen. editum pro anno Domini 1845... Varsaviae Ad S. Crucem 16° s. 1—41.

Uwaga. Prawy górny róg k. tytułowej w egz. urwany.

Treść rubr. jak w poz. 1.

[Cz. 2. **Schematyzm** Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1845] c.d. s. 42—48, nlb. 7.

Treść schem. jak w poz. 12, a nadto pierwszy raz „Phases lunae...” oraz „Tabula ortus et occasus solis...” (str. nlb.).

Oprawa (całości) nowa w ppł.

14. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Sacri ac Seraphici Ordinis Minorum S.P.N. Francisci **Conventualium, Monialium** S. Clarae ac **Tertii** Or-

dinis utriusque sexus Provinciae Nostrae auctoritate venerandi definatorii editum pro anno Domini 1847... Varsaviae [1846] Typis Schol. Piarum 16° s. 1—53.

Treść rubr. jak w poz. 1.

[Cz. 2. **Schematyzm** Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1847] c.d. s. 54—62, nlb. 7.

Treść schem. jak w poz. 13 z przywróceniem wykazu osób przyjętych do konfraterni zakonnej (s. 60—61).

Oprawa (obu części) nowa w ppł.

Proweniencja przypuszcz. o. Michała Cichonia, gward. z Łagiewnik, który na wklej. kartkach do druku pozostawił notatki gospodarskie oraz wciągnął kilka recept i sposobów przyrządzania preparatów kulinarnych.

15. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Sacri ac Seraphici Ordinis Minorum S.P.N. Francisci **Conventualium, Monialium** S. Clarae ac **Tertii** Ordinis utriusque sexus Provinciae Nostrae auctoritate [...] Stephani Pikosch ministri prov. et commissarii gen. editum pro anno Domini 1849... Varsaviae [1848] Typis Schol. Piarum 16° s. 1—52.

Treść rubr. jak w poz. 1.

[Cz. 2. **Schematyzm** Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1849] c.d. s. 53—63, nlb. 1.

Treść schem. jak w poz. 13, lecz bez nabożeństw galowych i faz księżycy.— „Elenchus patrum et fratrum [...] Provinciae Poloniae descriptus in fine 1848 anni” (s. 55—61) po raz pierwszy przedstawiony konwentami. Klasztorów męskich jest w prow. 19.

Oprawa (całości) nowa w ppł.

16. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Sacri ac Seraphici Ordinis Minorum S.P.N. Francisci **Conventualium, Monialium** S. Clarae ac **Tertii** Ordinis utriusque sexus Provinciae Nostrae Poloniae auctoritate [...] Antonii Saniewski ministri prov. et commissarii gen. editum pro anno Domini 1854... Varsaviae 1854 Typis Stanislai Strąbski 12° s. 1—52.

Treść rubr. jak w poz. 1.

[Cz. 2. **Schematyzm** Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1854] c.d. s. 52—68.

Uwaga. W egz. brakuje s. 63—66.

Treść schem. jak w poz. 15 z następnymi zmianami: Klaryski także wymieniono konwentami, w liczbie dwu (s. 60—61).— Brak tablicy słonecznej i księżycowej.

Oprawa (obu części) nowa w ppł.

Proweniencja nie ziden. franc., który na kartkach wklej. do rubr. poczynił zapiszki gospodarskie, a przede wszystkim pozostawił znaczną ilość recept.

17. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Sacri ac Seraphici Ordinis Minorum S.P.N. Francisci **Conventualium, Monialium** S. Clarae ac **Tertii** Ordinis utriusque sexus Provinciae Nostrae Poloniae auctoritate [...] Antonii Saniewski ministri prov. ac commissarii gen. editum pro anno Domini 1855 [...] per [...] Stephanum Pikosch exp[rovincia]lem conscriptum... Varsaviae [1854] Ad S. Crucem 12° s. 1—36.

Uwaga. W rubr. brak s. 3—6.

Treść rubr. *prawdop.* jak w poz. 1.

[Cz. 2. **Schematyzm** Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1855] c.d. s. 31—40, nlb. 8.

Treść schem. jak w poz. 16 z tym, że znajdują się obie tablice.

Oprawa (całości) nowa w ppł.

Proweniencja: P. *Vincentius Smoliński* *із klaszt. Łagiewniki in Szczawin* (podp. na s. 2).— Właściciel na kartce wklej. na końcu schem. pozostawił zapiszkę — „Communio paschalis an[ni] 1855 in eccl[esi]a parochiali Szczawin”.

18. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Sacri ac Seraphici Ordinis Minorum S.P.N. Francisci **Conventualium, Monialium** S. Clarae ac **Tertii** Ordinis utriusque sexus Provinciae Nostrae Poloniae auctoritate [...] Antonii Saniewski ministri prov. ac commissarii gen. editum pro anno Domini 1856, ipso bissextili, per [...] Stephanum Pikosch exp[rovincia]lem conscriptum... Varsaviae [1855] Ad S. Crucem 12° s. 1—33.

Treść rubr. jak w poz. 1.

[Cz. 2. **Schematyzm** Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1856] c.d. s. 33—36, nlb. 6.

Treść schem. jak w poz. 17, ale bez wykazu osób agregowanych do zakonu.

Oprawa (obu części) nowa w ppł.

Proweniencja: *Fris Michaelis Cichoń...* (podp. na s. 1).

19. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Sacri ac Seraphici Ordinis Minorum S.P.N. Francisci **Conventualium**, **Monialium** S. Clarae ac **Tertii** Ordinis utriusque sexus Provinciae Nostrae Poloniae auctoritate [...] Antonii Saniewski ministri prov. ac commissarii gen. editum pro anno Domini 1859... Varsaviae [1858] Typis Joannis Psurski 12° s. 1—36.

Treść rubr. jak w poz. 1.

[Cz. 2. **Schematyzm** Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1859] c.d. 37—40, nlb. 2.

Treść schem. jak w poz. 17 z tą jednak odmianą, że najpierw wymienia się zakonników żyjących, następnie zmarłych i wreszcie przyjętych do konfraterni zakonnej.

Oprawa (całości) nowa w ppł.

Proweniencja: *Fris Michaelis Cichoń...* (podp. na s. 1).

20. [Cz. 2. **Schematyzm** Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1860]. 16° ss. 26.

Uwaga. W naszym egz. brak s. 1—2 (k. tyt.), a więc niewiadome są miejsce i rok wyd.

Treść: Wykaz prowincji franciszkańskich, a w nich konwentów, we Włoszech, na niektórych obszarach europejskich i ziemiach d. Polski (s. 3—16).— Stan prow. polskiej jak w poz. 19, lecz bez zmarłych, których pomieszczył w rubr. (por. s. 24).— Nie ma tablicy słonecznej i księżycowej.

Oprawa nowa w ppł.

21. [Cz. 1] **Directorium** divini officii sacrisque sacrificiis rite persolvendis [...] ad usum Seraphici Ordinis Minorum S.P.N. Francisci **Conventualium** et **Monialium** S. Clarae Virginis ac **Tertii** Ordinis utriusque sexus auctoritate [...]

Juliani Ościk ministri prov. ac commissarii gen. pro anno a nativitate Christi 1861 [...] pro provincia in Regno Poloniae dispositum... Cracoviae [1860] Typis Ż.J. Wywiałkowski 16° s. 1—58.

Uwaga. Dopiero w obecnym roku w tytule zamieszczono, że opisywana prowincja rozciąga się tylko w Królestwie Kongr.

Treść rubr. jak w poz. 1, ale chronologia franciszkańska nie posiada nagłówka.— „De quotidiana meditatione et fraterna correctione” (s. 3—4).

[Cz. 2. **Schematyzm** Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1861] c.d. s. 59—70, nlb. 2.

Treść schem. jak w poz. 19 z tym, że osoby agregowane do wspólnoty zakonnej (s. 64—65) znajdują się w wykazie przed zmarłymi (s. 65).— Opuszczył tablicę słoneczną.

Oprawa (obydwu części) nowa w ppł.

Proweniencja: 1. *Fr. Dyonisius [Madejski]* (podp. na s. 1). 2. *Ks. Chodyński* (piecz. na s. 1).

22. [Cz. 1] **Directorium** divini officii sacrisque sacrificiis rite persolvendis [...] ad usum Seraphici Ordinis Minorum S.P.N. Francisci **Conventualium** et **Monialium** S. Clarae Virginis ac **Tertii** Ordinis utriusque sexus auctoritate [...] Francisci Wołyniec ministri prov. ac commissarii gen. pro anno a nativitate Christi 1863 [...] pro provincia in Regno Poloniae dispositum... Cracoviae [1863] Typis Ż.J. Wywiałkowski 12° ss. 64.

Treść: „Decretum de commemorationibus simplicium festorum” (s. 5).— Zasad. trzon kalendr. liturg. (s. 6—60).— „Series titularium patronorum et dominicarum anniversariae dedicationis ecclesiarum Ordinis nostri Conventualium P[ro]vinciae Poloniae” (s. 61).— „Dies festivi papales” (s. 62), zamieszcz. pierwszy raz.— Święta dworskie, przeniesione tu ze schem. (s. 63—64).

Oprawa nowa w ppł.

Proweniencja: *Ks. Chodyński* (piecz. na s. 1).

23. [Cz. 1] **Directorium** divini officii sacrisque sacrificiis rite persolvendis [...] ad usum Seraphici Ordinis Minorum S.P. Francisci **Conventualium** et **Monialium** S. Clarae Virginis ac **Tertii** Ordinis utriusque sexus auctoritate [...]

Francisci Wołyniec ministri prov. ac commissarii gen. pro anno a nativitate Christi MDCCCLXIV. 1864, ipso bissextili [...] pro provincia in Regno Poloniae dispositum... Cracoviae [1863] Typis Ż.J. Wywialkowski 12° s. 1—93.

Treść rubr.: „Phases [s] seu mutatio lunae...” (s. 2).— „Ritus servandus in celebratione sacrificii missae...” (s. 3—33).— „De divino officio rite devoteque persolvendo” (s. 34—35).— „Analytica temporum computatio” (s. 36).— „Główny zrab kalendarza (s. 38—93) — w tekście obszerniejsze objaśnienia.— Opuszcz. wskazania o uroczystościach pap. i państw. oraz tabl. słoneczną.

[Cz. 2. **Schematyzm** Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1864] c.d. s. 93—100.

Treść schem.: Wykaz zmarłych oraz zakonników przebywających w klasztorach, bez agregowanych. Skład osobowy został tu po raz ostatni wymieniony wg konwentów.

Oprawa (całości) nowa w ppi.

Proweniencja: Ks. *Chodyński* (piecz. na s. 1).

24. [Cz. 1] **Directorium** divini officii sacrisque sacrificiis rite persolvendis [...] ad usum Sacri ac Seraphici Ordinis Minorum S. Patris Francisci **Conventualium** et **Monialium** S. Clarae Virginis ac **Tertii** Ordinis [s] utriusque sexus pro anno a nativitate Christi MDCCCLXV. 1865 [...] pro provincia in Regno Poloniae dispositum... Cracoviae [1865] Typis Caroli Budweiser 12° ss. 64, nlb. 6 włożonych m. s. 2 i 3.

Treść jak w poz. 1, a ponadto święta pap. i dworskie oraz wykaz zmarłych, które to elementy dot. były w schem. (str. nlb.).

Oprawa nowa w ppi.

25. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Sacri ac Seraphici Ord. Minor. **Conventualium** S.P.N. Francisci et **Monialium** Stae Clarae in Polonia editum pro anno Domini 1866. Calissis [1865] Typis Hindemith 16° ss. 44.

Uwaga. 1) Aprobata Kons. Warsz., 2) Nihil obstat Komisji Rządowej Spraw Wewn. i Duch., 3) Zezwolenie na druk cenzury państw. (s. 2).

Treść jak w poz. 24, lecz elementy dod.

znalazy się na końcu, ponadto są one przedstawione.

Oprawa nowa w ppi.

Proweniencja: *Fris Michaelis Cichoń sacerdotis* (podp. na s. 1).

Właściciel na kartkach wklej. do druku poczynił notatki prywatne, wpisał kilka recept i prawdop. swój życiorys (pom. s. 30 i 31).

26. [Cz. 1] **Directorium** divini officii et missarum celebrandarum [...] ad usum Sacri ac Seraphici Ordinis Minorum S.P.N. Francisci **Conventualium**, **Monialium** S. Clarae ac **Tertii** Ordinis utriusque sexus in Poloniae pro anno Domini 1867 [...], per p. Andream Marczyk STM conscriptum... [Na k. przedtyt.] **Ordo** divini officii... Kalissis [1866] Typis Hindemith 16° ss. 54.

Uwaga. W tytule po raz ostatni zaznaczono, że rubrycelą tą jest przeznaczona również dla III Zakonu Franc.

Treść jak w poz. 25.

Oprawa współcz. w tekt. Na 1 s. okł. wyciś. w złocie „1867”. Karty ochr. wydarte.

Proweniencja: *Fris Michaelis Cichoń sacerdotis* (podp. na s. 3), który na wklej. do druku kartkach pozostawił kilkanaście recept.

27. [Cz. 1] **Directorium** divini officii et missarum celebrandarum [...] ad usum Sacri ac Seraphici Ordinis Minorum S.P.N. Francisci **Conventualium** et **Monialium** S. Clarae V. in Regno Poloniae auctoritate [...] Juliani Ościk superioris conventus Calissiensis editum pro anno Domini 1868, ipso bissextili, per p. Andream Marczyk STM conscriptum... Petricoviae [1867] Typis [s] Belchatowski & Frenkiel 16° s. 1—43.

Uwaga. W r. 1864 z 19 konwentów wchodzących w skład tej prowincji rząd zabarczy pozostawił tylko jeden, w Kaliszu. Stąd gwardian kaliski, w urzędzie którego ukrywał się dot. prowincjał, nazywany tu *superiorem*, stał na czele dziesiątkowanych franciszkanów w Królestwie Kongr.

Treść rubr. jak w poz. 1.— Ostatni raz tu podano chronologię franc. (s. 4).

[Cz. 2. **Schematyzm** szczątek Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1868] c.d. s. 43—54.

Treść schem.: Zmarli (s. 43).— „Elenchus

patrum et fratrum Ordinis Minorum S.P.N. Francisci Conventualium in conventu Calissiensis descriptus in fine anni 1867" (s. 44—45).— „Residentes seu vicarii in conventibus suppress[is]" (s. 45—46).— Uroczystości pap. i państw. (s. 47—54).

Oprawa (obu części) nowa w ppł.

28. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Fratrum Ordinis Minorum S.P. Francisci **Conventualium** et **Monialium** St. Clarae auctoritate [...] Bernardi Dągowski superioris conventus Calissiensis editum pro anno Domini MDCCCLXX [...] per fr. Hilarium Prey ejusdem ord. conscriptum... Calissii [1869] Typis Josephi Mroczek 16° s. 1—33.

Treść rubr. jak w poz. 27.

[Cz. 2. **Schematyzm** szczytków Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1870] c.d. s. 34—44.

Treść schem. jak w poz. 27.— „Conventus Monialium Clarissarum Chencin[is]" (s. 37).

Oprawa (całości) nowa w ppł.

29. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Fratrum Ordinis Minorum S.P. Francisci **Conventualium** et **Monialium** St. Clarae auctoritate [...] Bernardi Dągowski superioris conventus Calissiensis editum pro anno Domini MDCCCLXXI [...] per fr. Hilarium Prey ejusdem ord. conscriptum... Calissii [1870] Typis Josephi Mroczek 16° s. 1—33.

Treść rubr. jak w poz. 27.

[Cz. 2. **Schematyzm** szczytków Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1871] c.d. s. 34—44.

Treść schem. jak w poz. 28.— Po raz pierwszy umieszcz. „Dies festivi episcopales" (s. 40).

Oprawa (obydwu części) nowa w ppł.

30. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Fratrum Ordinis Minorum S.P. Francisci **Conventualium** et **Monialium** St. Clarae auctoritate [...] Ignatii Różniewski superioris conventus Calissiensis editum pro anno Domini MDCCCLXXXIII [powinno być:] MDCCCLXXIII

[...] per fr. Hilarium Prey ejusdem ord. conscriptum... Calissii [1872] Typis Josephi Mroczek 16° s. 1—32.

Treść rubr. jak w poz. 27.

[Cz. 2. **Schematyzm** szczytków Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1873] c.d. s. 33—42.

Treść schem. jak w poz. 28 z opuszcz. świąt pap.

Oprawa (całości) nowa w ppł.

31. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Fratrum Sacri ac Seraphici Ordinis Minorum S.P.N. Francisci **Conventualium** et **Monialium** S. Clarae V. in Provincia Polona pro anno Domini 1874... Calissii [1873] Typis Josephi Mroczek 16° s. 1—32.

Treść rubr. jak w poz. 27.

[Cz. 2. **Schematyzm** szczytków Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1874] c.d. s. 33—42.

Treść schem. jak w poz. 30.

Oprawa (obu części) nowa w ppł.

Proweniencja: *Fris Michaelis Cichoń sacerdotis* (podp. na s. 1), który na kartce wklej. do rubr. zanotował 1 receptę.

32. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Sacri ac Seraphici Ordinis Minorum S.P.N. Francisci **Conventualium** et **Monialium** S. Clarae V. Provinciae Nostrae editum pro anno 1876... [Calissii 1875] Hektograf 12° s. 1—53.

Treść rubr. jak w poz. 27.

[Cz. 2. **Schematyzm** szczytków Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1876] c.d. s. 54—67.

Treść schem. jak w poz. 30.

Oprawa (całości) nowa w ppł.

33. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Sacri ac Seraphici Ordinis Minorum SPN Francisci **Conventualium** et **Monialium** Sanctae Clarae Virginis Provinciae Nostrae editum pro anno Domini 1877... [Calissii 1876] Rękopis 4° nlb.

Treść jak w poz. 27.

Oprawa nowa w ppi.

34. [Cz. 1] **Directorium** divini officii [recitandi] et missarum celebrandarum ad usum Sacri ac Seraphici Ordinis Minorum S.P.N. Francisci **Conventualium** et **Monialium** S. Clarae V. conscriptum pro anno Domini 1878... [Calissii 1877] Hektograf 12° s. 1—93.

Treść rubr. jak w poz. 27.

[Cz. 2. **Schematyzm** szczątków Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1878] c.d. s. 94—112.

Treść schem. jak w poz. 28.

Oprawa (obydwu części) nowa w ppi.

35. [Cz. 1] **Directorium** divini officii [recitandi] et missarum celebrandarum [...] ad usum Sacri ac Seraphici Ordinis Minorum S.P.N. Francisci **Conventualium** et **Monialium** S. Clarae V. in Regno Poloniae pro anno Domini 1879 per [...]

Franciscum Wołyniec conscriptum... [Calissii 1878] Hektograf 12° s. 1—65

Treść rubr. jak w poz. 27.

[Cz. 2. **Schematyzm** szczątków Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1879] c.d. s. 66—80.

Treść schem. jak w poz. 28.

Oprawa (całości) nowa w ppi.

36. [Cz. 1] **Directorium** divini officii [recitandi] et missarum celebrandarum [...] ad usum Sacri ac Seraphici Ordinis Minorum S.P.N. Francisci **Conventualium** et **Monialium** S. Clarae V. in Regno Poloniae pro anno Domini 1880 per [...] Franciscum Wołyniec conscriptum... [Calissii 1879] Hektograf 12° s. 1—57.

Treść rubr. jak w poz. 27.

[Cz. 2. **Schematyzm** szczątków Prowincji Polskiej Franciszkanów na rok 1880] c.d. s. 57—69.

Treść schem. jak w poz. 28.

Oprawa (obu części) nowa w ppi.

Uwaga końcowa. Konwent Franciszkanów w Kaliszu także został skasowany w r. 1902. Zbiór nasz posiada prawie komplet schematyzmów omawianej prowincji. I znowu spostrzeżenie, że zakonnicy nie byli obowiązani do odprawiania nabożeństw w intencji panującego dworu w j. rosyjskim, a tylko po łac. i pol.

2. PROWINCJA FRANCISZKANÓW W ODRODZONEJ POLSCE

Wprowadzenie. Ogólnopolska prowincja Franciszkanów Konwentualnych po r. 1918 jest bezpośrednio dalszym ciągiem prow. galicyjskiej, powstałej po rozbiorach Polski z klasztorów części dawnej prow. polskiej i ruskiej. Prowincja ta była pod wezw. św. Antoniego z Padwy i bł. Jakuba Strzeżenie.— Od drugiej wojny światowej nowa prowincja polska została podzielona na dwie — warszawską i krakowską.

1. **Schematismus** Fratrum Minorum S. Francisci Conventualium (OO. Franciszkanów) Provinciae S. Antonii Patavini et B. Jacobi de Strepa in Polonia a. D. 1930. B.m.r. 12° ss. 39.

Treść: Władze zagr. (s. 3—6) i kraj. (s. 7) prowincji.— Prow. jest podzielona na 4 ku-

stodie: lwowską z 3 konwentami (s. 8—13), przemyską z 5 (s. 14—16), krakowską z 4 (s. 17—22) i warszawską z 7 (s. 23—30).— „Conspectus generalis...” prow. czyli statystyka (s. 32).— Konwenty klarysek w Krakowie (s. 34—35) i Starym Sączu (s. 36—38).

Oprawa nowa w ppi.

VII. JEZUICI

Wprowadzenie. Zakon Jezuitów (Societas Jesu, Towarzystwo Jezusowe) założony w r. 1534 św. Ignacy Loyola. Do Polski przybyli Jezuiti w r. 1564. W r. 1575 utworzyli tu własną (polską) prowincję zakonną, która w r. 1608 została po-

dzielona na polską i litewską. W r. 1756 z obu prowincji powstały znowu po dwie, z polskiej wielkopolska i małopolska, a z litewskiej — litewska i mazowiecka. Owe cztery prowincje tworzyły tzw. asystencję polską Jezuitów z wielu kolegiami, rezydencjami i misjami. W r. 1773 zakon został zniesiony w całym świecie, ale zatrzymano go w Cesarstwie Ros., w którym z dawnych klasztorów powstała prowincja białoruska. Po wydaleniu ich w r. 1820 z zaboru rosyjskiego, jezuiti polscy udali się do austriackiego, gdzie utworzyli nową prowincję polską tzw. galicyjską. Prowincja ta stała się później nie tylko załącznikiem ogólnopolskiej prow. w odrodzonej Polsce (po r. 1918), ale także zakonu na całym świecie, przywróconego do życia w r. 1814.

Przedstawiona poniżej rubrycelą i schematyzmy odnoszą się do większości z tych prowincji, a więc najpierw do wielkopolskiej, następnie galicyjskiej, potem ogólnopolskiej po r. 1918 i wreszcie do utworzonych z tej ostatniej w r. 1926 dwu najnowszych: wielkopolsko-mazowieckiej i małopolskiej.

1. PROWINCJA WIELKOPOLSKA

Wprowadzenie. Prowincja wielkopolska Jezuitów, utworzona z części dawniejszej prow. polskiej w r. 1756, trwała do r. 1773. Do niej m.in. należało kolegium kaliskie, którego dotyczy poniższa rubrycelą.

1. **Directorium** officii divini recitandi et sacrorum faciendorum [...] in annum aerae vulgaris Christianae MDCCCLXV [...] usui Collegii **Calissiensis** S.J. accomodat. Calissii [1764] Typis Coll. Soc. Jesu 16° nlb.

Uwaga. Wyjątkowy to w nimejszym katalogu wypadek, że jeden klasztor posiada własną rubrycelę. Trudno powiedzieć, czy

miało to kiedyś miejsce odnośnie innych kolegiów tego zakonu.

Treść: Zasad. trzon kalend. liturg.— „Lunationes anni 1765”.— „Ortus & occasus solis...”.

Oprawa nowa w ppł.

Proweniencja: 1. *Ex libris bibliothecae Pabjanicensis* (napis na k. tyt.). 2. *Ks. Chodyński* (piecz. tamże).

2. PROWINCJA GALICYJSKA

Wprowadzenie. Prowincja galicyjska Jezuitów zorganizowała się ok. r. 1828 i w ciągu XIX stulecia rozciągała się na większość terytoriów Ces. Austriackiego i część Król. Pruskiego. Urząd prowincjalcki mieścił się w Krakowie. Prowincja ta była macierzą ogólnopolskiej prow. Jezuitów po r. 1918. Posiadała ona dość wczesne schematyzmy wydawane oddzielnie od rubrycel.

1. **Catalogus Provinciae Galicianae Societatis Jesu** ineunte anno MDCCCXCIII. Cracoviae 1893 (Sumpt. PP. Soc. Jesu) Typogr. Ephem. „Czas” Fr. Kluczycki & Soc. prov. Josepho Łakociński 12° ss. 48.

Treść: Prow. składała się z 4 kolegiów, 6 rezydencji oraz kilku misji kraj. i zagr.— Studium filoz.-teol. (Collegium Maximum) znajdowało się w Krakowie (s. 6—9), kon-

wikt — szkoła średnia w Chyrowie (s. 11—14), nowicjat w Starejwsi (s. 19—22). Jezuiti galicyjscy przeprowadzali także reformę tamt. klasztorów bazylikańskich (s. 28).— „Index collegiorum et domorum et numerus sociorum” (s. 33).— „Index alphab. sociorum” (s. 34—46).— „Prospectus Societatis Jesu universae ineunte anno MDCCCXCIII” (s. 47).— Adresy domów jez. (s. 48).

Oprawa nowa w ppł.

3. PROWINCJA OGÓLNOPOLSKA OD R. 1918

Wprowadzenie. Prowincja ta jest dalszym ciągiem galicyjskiej. Siedzibą prowincjała jest nadal Kraków (od 1925 — Warszawa). W r. 1926 prowincja została podzielona na wielkopolską i mazowiecką oraz małopolską.

D. SCHEMATYZMY JAKO WYDAWNICTWO SAMOISTNE

1. **Catalogus** Provinciae **Poloniae** Societatis Iesu ineunte anno **1922**. Cracoviae 1922 (Sumpt. Patrum Soc. Jesu) Typogr. Period. „Przegląd Powsz.” 12° ss. 67, nlb. 1.

Nota. „Impressus die 18 nov[embris] 1921” (s. 68).

Treść: Prow. posiada 5 kolegiów, 15 rezydencji, 2 domy nowicjackie — w Kaliszu (s. 8) i Starejwsi (s. 28—31), niższe seminaria — w Chełmie (s. 8—9) i Krakowie (s. 13—16), 2 konwikty — w Chyrowie (s. 9—12) i Wilnie (s. 33—34); prowadzi 2 domy rekolekcyjne, utrzymuje 5 stacji misyjnych — 1 w kraju i 4 w Rodezji (s. 35—36).— Domy w kraju zostały przedstawione alfab., co utrzymano w późniejszych schem. wszystkich prow. Wykaz superiorów domów (s. 39—40).— „Index collegiorum et domorum ac numerus sociorum Prov. Poloniae” (s. 42).— „Curia Soc. Jesu” w Rzymie (s. 43—45).— „Prospectus Soc. Jesu universae ineunte a. MCMXXI” (s. 46).— „Prospectus missionum Soc. Jesu ineunte a. 1921” (s. 47).— „Index alphab. sociorum ineunte a. MCMXXII” (s. 48—65).— Adresy prowincji jez. w świecie (s. 66—67).— Adresy placówek jez. w Polsce (s. 67).— Pierwszy spis rzeczy schem. (s. 68).

Oprawa nowa w ppi.

2. **Catalogus** Provinciae **Poloniae** Societatis Iesu ex anno **1922** in annum **1923**. Cracoviae 1922 (Sumpt. Patrum Soc. Jesu) Typogr. Period. „Przegląd Powsz.” 12° ss. 79, nlb. 1.

Nota. „Impressus die 10 oct[obris] 1922” (s. 80).

Treść jak w poz. 1 z następnymi zmianami: Jezuci posiadają 6 kolegiów.— W Krakowie

istnieje wyższe studium filoz.-teol. (Coll. Max.) — s. 16—17.— W Dziedzicach mają trzeci dom nowicjacki (s. 21—22).— Trzecie seminarium niższe otwarto w Nowym Sączu (s. 26—28).— Drugi kraj. dom misyjny jest w Chełmie (s. 10).— Wykaz domów jez. w Europie wg prowincji (s. 76—79).

Oprawa nowa w ppi.

3. **Catalogus** Provinciae **Poloniae** Societatis Iesu ex anno **1923** in annum **1924**. Cracoviae 1923 (Sumpt. Patrum Soc. Jesu) Typogr. Period. „Przegląd Powsz.” 12° ss. 80.

Nota. „Impressus die 25 oct[obris] 1923” (s. 80).

Treść jak w poz. 2 z takimi innow.: W Dziedzicach nie ma już nowicjatu (s. 21).— „Congregatio generalis XXVII a restituta Societate VIII a. MCMXXIII” — złożona z prowincjałów i elektorów (s. 75—77).— Opuszcz. zagr. wykaz domów jez.

Oprawa nowa w pi.

Proweniencja: 1. Ks. J. Sobczyński (podp. na 1 s. okł. oryg.). 2. Z księgozbioru | ks. J. Sobczyńskiego (pieczęć tamże).

4. **Catalogus** Provinciae **Poloniae** Societatis Iesu ex anno **1924** in annum **1925**. Cracoviae 1924 (Sumpt. Patrum Soc. Jesu) Typogr. Period. „Przegląd Powsz.” 12° ss. 84.

Treść jak w poz. 3 z następnymi zmianami: Prowincjał rezyduje w Warszawie (s. 7).— W Dziedzicach istnieje dom III probacji (s. 20—21).— Misja wschodnia w Albertynie (s. 42).— Misja rumuńska (s. 45).— Dom nowicjatu w Satumare w Rumunii (s. 46—47).

Oprawa nowa w pi.

4. PROWINCJA WIELKOPOLSKA I MAZOWIECKA

Wprowadzenie. W r. 1926 prowincja polska Jezuitów podzieliła się na dwie — małopolską i wielkopolską. Ponieważ w wielkopolskiej znajdowała się Warszawa, dla nowej prowincji przyjęto nazwę zdwojoną: wielkopolska i mazowiecka. (Tą staropolską nomenklaturą Jezuci nawiązywali do dawnych swych prowincji, jakkolwiek lepsza byłaby nazwa prowincja warszawska i krakowska). Urząd prowincjałski mieści się w Warszawie.

D. SCHEMATYZMY JAKO WYDAWNICTWO SAMOISTNE

1. **Catalogus** Provinciae **Poloniae** **Ma-** **ioris et Mazoviae** Societatis Iesu ex anno **1927** in annum **1928**. Cracoviae 1927

Typogr. Period. „Przegląd Powsz.” 12° ss. 68.

Nota. „Typis editus 20 oct[obris] 1927” (s. 68).

Treść: Kuria Prowincjańska (s. 5).— Prowincja posiada nowicjat w Kaliszu (s. 6—8) i Albertynie (obrz. grecko-słowiański, s. 27—28), seminarium niższe w Chełmie (s. 9), 2 kolegia (szkoły średnie) — w Pińsku (własne, s. 17—20) i Wilnie (dla świeckich, s. 24—26), Instytut Teol. Bobolanum w Lublinie — Coll. Max. (s. 13—15). Ogółem w prow. znajdują się 3 kolegia, 5 rezydencji, 2 konwikty, 1 misja kraj., 1 stacja misyjna.— Wykaz superiorów domów (s. 39).— Statystyka prow. (s. 40).— Kuria generalska w Rzymie (s. 42—46).— Statystyka światowa Jezuitów (s. 47).— Także statystyka misyjna (s. 48).— Index Jezuitów w Polsce (s. 49—61).— Adresy domów obu prowincji pol. i słowiańskich (s. 62—63).— Adresy urzędów prow. na całym świecie (s. 65—67).— Spis rzeczy na 4 s. okł. oryg.

Oprawa nowa w ppł.

2. Catalogus Provinciae Poloniae Maioris et Mazoviae Societatis Iesu anni 1929. Cracoviae 1928 Typogr. Period. „Przegląd Powsz.” 12° ss. 70.

Treść jak w poz. 1.— Druga stacja misyjna w Wilnie (s. 30).— Brak spisu rzeczy.

Oprawa nowa w ppł.

3. Catalogus Provinciae Poloniae Maioris et Mazoviae Societatis Iesu anni 1930. Cracoviae 1929 Typogr. Period. „Przegląd Powsz.” 12° ss. 83.

Nota. „Typis editus 6 nov[embris] 1929” (s. 83).

Treść jak w poz. 2, a nadto: Adresy domów w prowincjach asystencji słowiańskiej (s. 75—76).— Adresy przełożonych misji jez. w świecie (s. 80—82).— Jest piękny spis rzeczy jak w poz. 1.

Oprawa nowa w ppł.

4. Catalogus Provinciae Poloniae Maioris et Mazoviae Societatis Iesu anni 1931. Cracoviae 1930 Typogr. Period. „Przegląd Powsz.” 12° ss. 84.

Nota. „Typis editus 21 nov[embris] 1930” (s. 84).

Treść jak w poz. 3.

Oprawa wspólc. w pł., ozdobna. Na 1 s. okł. wytłocz. w złocie tytuł, monogram IHS oraz iniejały dewizy jez. A.M.D.G. [ad maiorem Dei gloriam], w środku którego umieszcz. ornam. roślin.

5. Catalogus Provinciae Poloniae Maioris et Mazoviae Societatis Iesu anni 1932. Cracoviae 1931 Typogr. Period. „Przegląd Powsz.” 12° ss. 86.

Nota. „Typis editus 7 dec[embris] 1931” (s. 86).

Treść jak w poz. 3 z takimi innow.: Nie ma domu w Chełmie Lub. z seminarium niższym. Znajduje się ono teraz w Łęczycy (s. 10—11).— Papieskie Seminarium Wschodnie w Dubnie (s. 35).

Oprawa nowa w ppł.

6. Catalogus Provinciae Poloniae Maioris et Mazoviae Societatis Iesu anni 1933. Cracoviae 1932 Typogr. Period. „Przegląd Powsz.” 12° ss. 88.

Nota. „Typis editus 1 dec[embris] 1932” (s. 88).

Treść jak w poz. 5.

Oprawa nowa w ppł.

7. Catalogus Provinciae Poloniae Maioris et Mazoviae Societatis Iesu anni 1934. Cracoviae 1933 Typogr. Period. „Przegląd Powsz.” 12° ss. 89.

Nota. „Typis editus 15 nov[embris] 1933” (s. 89).

Treść jak w poz. 5.

Oprawa wspólc. w pł. Na 1 s. okł. wyciś. w złocie tytuł, rozplanowany owalnie, oraz IHS.

8. Catalogus Provinciae Poloniae Maioris et Mazoviae Societatis Iesu anni 1935. Cracoviae 1934 Typogr. Period. „Przegląd Powsz.” 12° ss. 88.

Nota. „Typis editus 30 nov[embris] 1934” (s. 88).

Treść jak w poz. 5 i oprócz tego: „Lublinense Colleg. Maxim. Bobolanum Nostorum et Facultas Theologica B. Andreae Bobola” (s. 11—15).— „Vilnense Minus Semin. Societatis...” (s. 34).— Nie ma już mowy o kraj. stacji misyjnej w Synkowi-
czach.

Oprawa nowa w ppł.

9. Catalogus Provinciae Poloniae Maioris et Mazoviae Societatis Iesu anni 1936. Cracoviae 1935 Typogr. Period. „Przegląd Powsz.” 12° ss. 95.

Nota. „Typis editus 18 dec[embris] 1935” (s. 95).

Treść (z małymi zmianami) jak w poz. 8.— „Varsaviensis Domus Scriptorum S.P.N. Ignatii” (s. 29—30).

Oprawa nowa w ppł.

10. Catalogus Provinciae Poloniae Maioris et Mazoviae Societatis Iesu anni

1937. Varsaviae 1936 Typogr. „Wyd. Ks. Jez.” 12° ss. 99.

Nota. „Typis editus 13 nov[embris] 1936” (s. 99).

Treść jak w poz. 9.— Spis rzeczy także na 4 s. okł. oryg.

Oprawa nowa w ppł.

11. **Catalogus Provinciae Poloniae Minoris et Mazoviae Societatis Iesu anni**

1938. Varsaviae 1937 Typogr. „Wyd. Ks. Jez.” 12° ss. 101.

Nota. „Typis editus 20 novembris 1937” (s. 101).

Treść jak w poz. 9 z tym, że drugie niższe seminarium jez. powstało w Kaliszu (s. 6—7), skąd nowicjat przeniesiono do Pińska (s. 21—26).

Oprawa nowa w ppł.

5. PROWINCJA MAŁOPOLSKA

Wprowadzenie. Prowincja małopolska powstała w r. 1926 z części dot. prow. ogólnopolskiej. Jej urząd prowincjalski mieści się dotąd w Krakowie.

D. SCHEMATYZMY JAKO WYDAWNICTWO SAMOISTNE

1. **Catalogus Provinciae Poloniae Minoris Societatis Iesu anni 1927.** Cracoviae 1926 Typogr. Period. „Przegląd Powsz.” 12° ss. 91.

Nota. „Impressus die 17 decembris 1926” (s. 91).

Treść: Prowincja posiada nowicjat w Starejwsji (s. 32—37), seminarium niższe w Nowym Sączu (s. 27—28), seminarium wyższe czyli „Cracoviense Colleg. Maxim. Nostrorum SS. Cordis Iesu” w Krakowie (s. 13—17).— Oprócz tego Jezuici prowadzą 2 szkoły średnie — w Starejwsji (dla siebie, s. 32—37) i w Chyrowie (dla świeckich, s. 8—12), 2 domy rekolekcyjne.— Ponadto mają 11 rezydencji kraj. oraz utrzymują 2 misje zagr.— W Rumunii z nowicjatem w Satumare (s. 43—46) i Rodezji (s. 40—42).— Wykaz superiorów w prow. (s. 57—59).— Statystyka prow. (s. 60).— Kuria Rzymska Jez. (s. 62—66).— Statystyka światowa Jez. (s. 67).— Statystyka misyjna na całym świecie (s. 68).— Spis alfab. członków prow. (s. 69—85).— Wykaz domów jez. w asystencji słowiańskiej (s. 86—87).— Adresy prowincji jez. na całym świecie (s. 88—90).

Oprawa nowa w ppł.

2. **Catalogus Provinciae Poloniae Minoris Societatis Iesu anni 1928.** Cracoviae 1928 Typogr. Period. „Przegląd Powsz.” 12° ss. 94.

Nota. „Impressus die 17 ianuarii 1928” (s. 94).

Treść jak w poz. 1.— „Missio Brokenhillensis” (s. 41) — nowa nazwa, od r. 1927, misji rodezyjskiej Jezuitów prow. małopolskiej.

Oprawa nowa w ppł.

3. **Catalogus Provinciae Poloniae Minoris Societatis Iesu anni 1932.** Cracoviae 1931 Typogr. Period. „Przegląd Powsz.” 12° ss. 106.

Nota. „Impressus die 15 decembris 1931” (s. 106).

Treść jak w poz. 2 z takimi innow.: W Rumunii Jezuici prowadzą również seminarium diec. w Jassach (s. 44).— Adresy przelozonych misji jez. na całym świecie (s. 103—105).— Spis rzeczy znajduje się także na 4 s. okł. oryg.

Oprawa nowa w ppł.

4. **Catalogus Provinciae Poloniae Minoris Societatis Iesu anni 1934.** Cracoviae 1933 Typogr. Period. „Przegląd Powsz.” 12° ss. 111.

Nota. „Impressus die 23 novembris 1933” (s. 111).

Treść jak w poz. 3.

Oprawa nowa w ppł.

5. **Catalogus Provinciae Poloniae Minoris Societatis Iesu ineunte anno 1937.** Cracoviae 1937 [powinno być] 1936 Typogr. „Apost. Orationis” 12° ss. 109.

Nota. „Typis editus 2 dec[embris] 1936” (s. 109).

Treść jak w poz. 3, a ponadto: Dom III probacji znajduje się w Lwowie (s. 28—29).— Trzeci dom rekolekcyjny posiada prow. w Częstochowie (s. 24).

Oprawa nowa w ppł.

Uwaga końcowa. Schematyzmy jezuickie, zwłaszcza trzech ostatnich prowincji (po r. 1918), posiadają bardzo bogatą informację dot. organizacji i działalności tychże, jak również obfitą, a jednocześnie syntetyczną, statystykę prowincjalną i światową zakonu.

VIII. KAMEDULI

Wprowadzenie. Kamedulów (Ordo Eremitarum Camaldulensium, Zakon Pustelników Kamedulów) założył w l. 980—1012 w Italii św. Romuald. Z czasem klaszatory kamedulskie wytworzyły 5 kongregacji. Do Polski Kameduli przybyli po raz pierwszy na pocz. XI w. a powtórnie w r. 1605. Emery nasze należały od kongregacji włoskiej w Monte Corona.— Obecnie posiadają u nas 2 pustelnie — na Bielanych w Krakowie i w Bieniszewie.

1. **Directorium** divini officii persolvendi [...] ad usum Eremitarum Camaldulensium, **Congregationis Montis Coronae** degentium, in regnis et provinciis S.C.R.A. Majestati nec non Ser. Reg[ie] Polon[iae] et Magn[o] Duc[is] Lithuaniae subjectis pro anno Domini MDCCLXIX specialiter accommodatum, cum per-

missu superiorum. Viennae [1768] Typis Kalinvodianis 16° nlb.

Uwaga. Egz. na prawym brzegu zniszcz. i zbutwiały.

Treść: Główny zrab kalend. liturg.— „Officium S.S. Cordis D.N.J. Christi recitandi [...] in unversa Polonia, Lithuania, Lanser & Maick”.— „Nomina defunctorum patrum ac fratrum...” 1767—1768.

Oprawa współcz. w tekt., podniszcz.

IX. KAPUCYNI

Wprowadzenie. Kapucynów (Ordo Fratrum Minorum Capuccinorum, Zakon Braci Mniejszych Kapucynów) powołał do życia, jako trzecią gałąź Zak. Franciszkańskiego, w r. 1528 we Włoszech o. Mateusz z Bassi. Od r. 1619 istnieją jako odrębny zakon. Do Polski Kapucyni przybyli w r. 1681, gdzie założyli 24 klaszatory i w 1762 zorganizowali własną prowincję. W r. 1864 prawie wszystkie ich konwenty na terenie Królestwa Kongr. uległy kasacji.— Od r. 1871 istnieją w Polsce również Siostry Kapucynki (Moniales Ordinis S. Clarae Capuccinae), atoli tytuł posiadanej przez nas rubryceli nie mówi, jakoby odnosiła się ona także do nich. — Obecnie Kapucyni posiadają u nas 2 prowincje — warszawską i krakowską.

Poniższe 2 rubrycele były m.in. wydane dla dawnej prowincji polskiej Kapucynów, zreorganizowanej po r. 1815 w granicach Królestwa Kongr.

1. **Ordo** divini officii recitandi missae-que celebrandae [...] ad usum FF. Minor[um] S.P. Francisci Seraph[ici] Capuccinorum [...] **Provinciae Polonae** SS. Adalberti et Stanislaw Ep. et MM. pro anno [...] 1862 constructus. Varsaviae [1861] Ad S. Crucem 16° ss. 51, nlb. 8.

Uwaga. Tytuł rubr. nie zajmuje całej strony druku.

Treść: Zasad. trzon kalend. liturg. (s. 3—51).— „Imperialis ac Regalis Palatii dies festivi”.— „Phases lunae... Tabula ortus et occasus solis...” (str. nlb.).

Oprawa nowa w ppl.

2. **Rubricella** ad usum FF. Minorum S. Francisci Capuccinorum **Provinciae Polonae** SS. Adalberti et Stanislaw Ep. et MM. conscripta ac edita pro anno Domini 1882. Varsaviae [1881] (Druk. Okręgu Nauk. Warsz.) 12° ss. 39, nlb. 4.

Treść jak w poz. 1, a nadto: „Praenotanda” (s. 3—4).— „Dies festivi papales” (s. 37).

Oprawa nowa w ppl.

X. MARIANIE

Wprowadzenie. Marianów (Congregatio Clericorum Regularium Marianorum, Zgromadzenie Księża Marianów) założył w r. 1673 w Polsce pijar Stanisław Papiński. Siedzibą generała zgromadzenia jest Rzym.— Prowincja polska, z siedzibą w Warszawie, posiada 9 domów zakonnych.

1. **Directorium** divini officii missarumque celebrandarum ad usum Clericorum Regularium Marianorum sub titulo Immaculatae Conceptionis Beatisimae Virginis Mariae pro anno Domini bissextili 1840. Varsaviae [1839] Ad S. Crucem 16° ss. 49, nlb. 7.

Uwaga. Tytuł rubr. nie wypełnia całej strony druku.

Treść: Główny zrab kalend. liturg. (s. 2-49).— „Imperialis ac Regalis Palatii dies festivi”.— „Phases lunae...” (str. nlb.).

Oprawa nowa w ppl.

XI. SIOSTRY MIŁOSIĘRDZIA CZYLI SZARYTKI

Wprowadzenie. Siostry Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo (Institutum Puellarum Caritatis S. Vincentii a Paulo) — żeńska gałąź Księża Misjonarzy — zostały założone we Francji w r. 1633. Do Polski przybyły w r. 1652. Zajęte pracą w szpitalach i przytułkach ostały się dość licznie nawet w czasach ucisku po rozbiorach kraju.— Obecnie są u nas zorganizowane w 3 prowincje zakonne.

Ponizszy katalog odnosi się do Szarytek na terenach Cesarstwa Ros., zrzeszonych po r. 1795 w tzw. prowincji litewskiej.

PROWINCJA W CESARSTWIE ROSYJSKIM

Wprowadzenie. Prowincja Sióstr Miłosierdzia w Cesarstwie Ros. została uformowana po r. 1795 zarówno z domów zgromadzenia, które założono tu w okresie istnienia dawnego Państwa Polskiego, jak też po jego rozbiorach.

1. **Katalog** domów i osób Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia w Cesarstwie Rosyjskiem [s] znajdujących się, r. 1836 wydany. B.m. 16° str. nlb. 7.

Uwaga. Tytuł schem. nie zajmuje całej strony druku.

Treść: Siostry prowadzą wymienione niżej szpitale. Cyfra położona przy nazwie szpi-

tala oznacza rok jego założenia. Zatem — w Wilnie przy ul. Sawicz [?] (1744), tamże Dzieciątka Jezus (1791), tamże św. Jakuba (1809), w Kownie (1824), Szczuczynie (1742), Oswieju (1759), Krastawiu (1791), Gródku (1765) i Tepliku (1825) na Podolu, w Żyto- mierzcu (1760), Łucku (1829), Ciechanowcu (1786), Mińsku (1825).— Siostra wizytatorka czyli prowincjalna rezyduje w Wilnie.

Oprawa nowa w ppl.

XII. MISJONARZE ŚW. WINCENTEGO

Wprowadzenie. Zgromadzenie Księża Misjonarzy (Congregatio Missionis) założył w r. 1625 we Francji św. Wincenty a Paulo. Do Polski Misjonarze przybyli w r. 1651. Założyli tu znaczną ilość domów, a zajmowali się głównie prowadzeniem seminariów duchownych. W r. 1685 powstała polska prowincja Misjonarzy. Po rozbiorach kraju domy misjonarskie na tzw. ziemiach zabranych utworzyły (w r. 1796) osobną prowincję litewską, która jednak dość szybko uległa kasacji. Resztki placówek dawnej prowincji polskiej, znajdujące się od r. 1815 na terytorium Królestwa Kongr., zostały w r. 1864 przez rząd rosyjski zlikwidowane. W następstwie tego Misjonarze utrzymali się tylko pod zaborem austriackim, formując tam w r. 1865 nową prowincję — krakowską (nie zaś,

jak inne zakony — galicyjską). Stała się ona po r. 1918 załącznikiem ogólnopolskiej prowincji zgromadzenia, posiadającej kilkanaście domów.

Omawiane niżej druki dotyczą Misjonarzy w ogóle (na całym świecie), w prowincji litewskiej oraz nowej polskiej od r. 1918.

1. ZGROMADZENIE KSIĘŻY MISJONARZY W OGÓLE

Wprowadzenie. W rubryceli i schematyzmach całego zgromadzenia partycypowali również Misjonarze polscy. Fakt ten szczególnie miał zastosowanie w czasach naszej niewoli narodowej. Z tego powodu zbierano tutaj owe ogólnoświatowe druki.

1. **Ordo divini officii recitandi sacrique peragendi [...]** ab alumnis Congregationis Missionis [...] anno Domini MDCCCLII... Parisiis 1852 Excud. Ad. Le Clere et Soc. Typogr. [...] Papae necnon [...] Archiepiscopi 14° ss. 36.

Treść: „Excerpta ex rubricis et decisio-nibus) S.R.C.” (s. 3—6).— Zasad. trzon kalend. liturg. (s. 7—36).

Oprawa nowa w ppi.

D. SCHEMATYZMY JAKO WYDAWNICTWO SAMOISTNE

Uwaga. Zgromadzenie Księży Misjonarzy posiada wczesne schematyzmy drukowane oddzielnie od rubrycel.

2. **Catalogue des maisons et du personnel de la Congrégation de la Mission,** 1er janvier 1857. (Paris Typ[is] Adrien Le Clere) 24° ss. 54.

Uwaga. Tytuł schem. nie wypełnia całej strony druku. Mogło to być na 1 s. pap. okł. oryg., która, niestety, została odrzucona w czasie oprawy. Na k. przedtyt. widnieje ten sam nagłówek, ale bez dnia i miesiąca. Spostrzez, to odnosi się do wszystkich pozycji francuskich.

Treść: Domy i personel Księży Misjonarzy na całym świecie, ujęte prowincjami zak.— W prow. pruskiej — Poznań (s. 33), w austriackiej — Kraków i Lwów (s. 33—34).— „Province de Pologne” czyli w Królestwie Kongr. z ośmioma domami (s. 35—38).

Oprawa nowa w ppi.

3. **Catalogue des maisons et du personnel de la Congrégation de la Mission,** février 1860. (Paris Typ[is] Adrien Le Clere) 24° ss. 67.

Treść jak w poz. 2, lecz w prow. austr. nie wymieniono Lwowa (s. 42).

Oprawa nowa w ppi.

4. **Catalogue des maisons et du personnel de la Congrégation de la Mission,** Février 1862. (Paris Imp[r.] Adrien Le Clere) 24° ss. 75.

Treść jak w poz. 3 z następnymi zmianami: Prow. polska posiada 8 placówek (s. 38).— Zamieszcz. prow. litewską, ale w niej widzimy misjonarzy tylko w charakterze duszpasterzy na parafiach (s. 39—42).— W prow. Pruskiej obok Poznania wymieniono Chełmno (s. 47—48).— W prow. austr. Kraków posiada 2 domy (s. 48—49).

Oprawa nowa w ppi.

5. **Catalogue des maisons et du personnel de la Congrégation de la Mission,** 1er février 1864. (Paris Imp[r.] Adrien Le Clere) 24° ss. 64.

Treść jak w poz. 4 z tym, że w prow. polskiej figuruje tylko 7 domów (s. 33), a w pruskiej — samo Chełmno (s. 42).

Oprawa nowa w ppi.

6. **Catalogue des maisons et du personnel de la Congrégation de la Mission,** 25 janvier 1866. (Paris Imp[r.] Adrien Le Clere) 24° ss. 68.

Treść jak w poz. 5 z takimi zmianami: Prow. polską wspom. o dwóch członkach zgrom. zesłanych na Sybir (s. 35).— Nie mówi się już o placówkach znajdujących się w prow. austr. i pruskiej, gdyż dla nich utworzono oddzielną prow. krakowską (2 domy w Krakowie i Chełmno, s. 44—45).

Oprawa nowa w ppi.

7. **Catalogue** des maisons et du personnel de la Congrégation de la Mission. 25 janvier 1868. (Paris Imp[r.] Adrien Le Clere) 24° ss. 65.

Treść jak w poz. 6 z następ. zmianami: Nie ma już mowy o zniesionych prow. polskiej i litewskiej.— W skład prow. krakowskiej wchodzi 4 domy: 2 w Krakowie, Chełmno i Lwów (s. 39—40).

Oprawa nowa w ppi.

2. PROWINCJA LITEWSKA

Wprowadzenie. Prowincja litewska, zorganizowana z klasztorów Polski Wschodniej w r. 1796, została zniesiona przez carat częściowo w r. 1832, a ostatecznie w 1842.

D. SCHEMATYZMY JAKO WYDAWNICTWO SAMOISTNE

Uwaga. Misjonarze prow. litewskiej drukowali wcześniej schematyzmy oddzielnie od rubrycel.

1. **Catalogus** personarum Congregationis Presbyterorum Saecularium S. Vincentii a Paulo in **Imperio Rossico** existentium. Anno 1831 editus. B.m. 16° str. nlb. 8.

Uwaga. Tytuł schem. nie zajmuje całej strony druku. Spozrzedz. to dotyczy także następnych poz. tejże prowincji.

Treść: Alfab. wykaz członków zgrom. wg grup: kapłani, klerycy-studenci, klerycy-seminarzyści i bracia.— Na pocz. wymieniony wizytator gen. (prowincja) rezydujący w Wilnie.— Na ost. str. spis domów prowincji i statystyka. Z niego to widać, że Misjonarze posiadają własne seminarium duch. w Wilnie oraz prowadzą seminaria diecezjalne w Białymstoku (dioc. wil.), Kameńcu Podol., Krastawiu (dioc. infl.), Mohylewie, Wilnie, Worniach (dioc. zm.) i Zytomierzu.

Oprawa nowa w ppi.

2. **Catalogus** personarum Congregationis Missionis in **Imperio Rossico** existentium. In annum 1834 editum. B.m. 16° str. nlb. 7.

Treść jak w poz. 1.

Oprawa nowa w ppi.

3. **Catalogus** personarum Congregationis Missionis in **Imperio Rossico** existentium. In annum Dni 1835 editus. B.m. 12° str. nlb. 4.

Treść jak w poz. 1, ale bez spisu domów, oficjalnie zniesionych w r. 1832, i statystyki.

Oprawa nowa w ppi.

4. **Catalogus** personarum Congrega-

tionis Missionis in **Imperio Rossico** existentium. In annum Dni 1836 editus. B.m. 12° str. nlb. 4.

Treść jak w poz. 3.

Oprawa nowa w ppi.

5. **Catalogus** personarum Congregationis Missionis in **Imperio Rossico** existentium. In annum Dni 1837 editus. B.m. 12° str. nlb. 4.

Treść jak w poz. 3.

Oprawa nowa w ppi.

6. **Catalogus** personarum Congregationis Missionis in **Imperio Rossico**. In annum 1839. B.m. 12° str. nlb. 4.

Treść jak w poz. 3.

Oprawa nowa w ppi.

7. **Catalogus** personarum Congregationis Missionis in **Imperio Russico**. In annum 1840. B.m. 12° str. nlb. 4.

Treść jak w poz. 3.

Oprawa nowa w ppi.

8. **Catalogus** personarum Congregationis Missionis in **Imperio Rossico**. In annum 1841. B.m. 12° str. nlb. 4.

Treść jak w poz. 3.

Oprawa nowa w ppi.

9. **Catalogus** personarum Congregationis Missionis in **Imperio Rossico**. In annum 1842. B.m. 12° str. nlb. 4.

Treść jak w poz. 3.

Oprawa nowa w ppi.

3. OBECNA PROWINCJA POLSKA

Wprowadzenie. Prowincja polska Księży Misjonarzy po r. 1918 rozwinęła się znowu na cały kraj z prow. krakowskiej. Siedzibą wizytatora (prowincjała) zgromadzenia jest nadal Kraków.

1. **Ordo** divini officii recitandi sacrique peragendi [...] Congregationis Missionis **Provinciae Polonorum** pro anno MCMXXXIX. Cracoviae 1939 Sumpt. Congr. Miss. (Druk. W.L. Anczyca i Sp.) 12° ss. VI, 62.

Uwaga. Na k. tyt. i 1 s. oryg. okł. pap. reprodukcja godła zgromadzenia — wizerun-

ku Chrystusa z tekstem w otoku: *Evangelizare pauperibus misit me.*

Treść: Wskazania liturg. i rubryc. (s. II—VI).— Główny zrab kalend. (s. 1—62).— Na 2 i 3 s. okł. oryg. wykaz zmarłych zgromadzenia (*liber mortuorum*) z czasu prow. krakowskiej i obecnej, ułożony miesiącami, z obustronnym napisem u góry „*Memento nostrorum defunctorum*”.

Oprawa nowa w pł.

XIII. PAULINI

Wprowadzenie. Paulinów zorganizował na Węgrzech ok. r. 1215 bł. Euzebiusz z Ostrzyhomia. W r. 1382 zakon przybył do Polski, w której w poł. XVIII w. posiadał 25 klasztorów. Po rozbiorach kraju pozostały u nas tylko 2 klasztory paulińskie.— Obecnie jest ich 7. Jak dawniej, tak i teraz klasztory w Polsce tworzą własną prowincję. Zarząd generalny zakonu znajduje się w Częstochowie (Jasna Góra).

B. SCHEMATYZMY W ŁĄCZNOŚCI Z RUBRYCELAMI

Uwaga. W l. 1789—1824 przy rubrycelach paul. znajduje się tylko początek schematyzmu. Od r. 1825 wydawano już schematyzm jako drugą część wspólnego druku.— W l. 1823—1862 rubrycele paul. zawierają w sobie kilka składowych elementów treści historycznej. Mimo że nie występują one stale i w niejednakowym zestawie, potraktowałem je jako dodatek historyczny do rubryceli (cz. 1a).

W tytułach części głównej (rubryceli) w l. 1798, 1792 czytamy, że *directorium* jest przeznaczone dla klasztorów położonych w diec. krakowskiej. Ewentualnych rubrycel innych konwentów nasz zbiór nie posiada.

Paulini, jak zresztą inni, dodawali w różnych latach do istotnej nazwy swego zakonu nowe elementy. W r. 1826 i 1828 czytamy w tytule schem. o „polsko-paulińskiej kongregacji” zakonu, w l. 1911, 1913, że są oni „stróżami bazyliki jasnogórskiej”, w schem. z r. 1890 — iż są „świętym, białym” zakonem.

1. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum monasteriorum[m] **in** **diocesi Cracoviensi** fundatorum Ord[ini]s S. Pavli [s] Primi Eremitae [...] p. Sebastiani Wichliński [...] prioris prov. jussu editum pro anno Dni MDCCLXXXIX... B.m. 16° nlb.

Uwaga. W środku k. tyt. reprodukcja godła zakonu (grób św. Pawła, z niego wyrasta palma, na niej kruk trzymający w dziobie chleb, z boków palmy dwa lwy), powtarz. w większości nast. druków.

Treść rubr.: „*Lunationes...*”— Zasad. trzon kalend. liturg.— „*Decreta S.R.C. super missis*

votivis...”— „*Decreta S. Sedis Ap. ordine sequenti [ad mensam] legenda*”.

[Cz. 2. **Zaczątek schematyzmu** Zakonu Paulinów na rok 1789] c.d. nlb.

Treść schem.: „*Catalogus fratrum nostrorum in Domino defunctorum continuatur. Anno 1788*”.

Oprawa (całości) współcz. w sk., ozdobna, podmszcz.

2. [Cz. 1. **Rubrycela** Zakonu Paulinów na rok 1791]. 16° nlb.

Uwaga. W naszym egz. nie ma k. tyt.

Treść rubr. jak w poz. 1.— Streszcz. liturg. dekretów pap. wydarte.

Uwaga. Brak również zaczątku schem. (spisu zmarłych).

Oprawa współcz. w tekst., w grzbiecie rozluźniona. Pierwsza k. ochr. wyrwana.

3. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum monasteriorum **in diaecesi Cracoviensi** fundatorum Ordinis S. Pauli Primi Eremitae jussu [...] p. Martini Jasiński [...] vicarii prov. gubernantis editum pro anno bissextili MDCCXCII. B.m. 16° nlb.

Treść rubr. jak w poz. 1.

[Cz. 2. **Zaczątek schematyzmu** Zakonu Paulinów na rok 1792] c.d. nlb.

Treść schem. jak w poz. 1.

Oprawa (obu części) nowa w ppł.

4. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Ordinis S. Pauli Primi Eremitae jussu [...] pr. Matthaei Luboiński prioris prov. [...] editum pro anno Domini MDCCCIII. B.m. 16° nlb.

Treść rubr. jak w poz. 1 z tym, że opuszcz. fazy księżycyca.

[Cz. 2. **Zaczątek schematyzmu** Zakonu Paulinów na rok 1803] c.d. nlb.

Treść schem. jak w poz. 1.

Oprawa (całości) nowa w ppł.

5. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum [s] Ordinis monachorum S. Pauli 1 Ertae jussu [...] patris Eugenii Lachowski prioris prov. [...] editum pro anno Domini MDCCCXVIII... B.m. 16° nlb.

Treść rubr. jak w poz. 4.

[Cz. 2. **Zaczątek schematyzmu** Zakonu Paulinów na rok 1818] c.d. nlb.

Treść schem. jak w poz. 1.

Oprawa (obydwu części) współcz. w tekst., ozdobna. Brzegi druku złoc.

6. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Ordinis monachorum S. Pauli 1 Ertae jussu [...] patris Eugenii Lachowski prioris prov. [...] editum pro anno Domini MDCCCXIX... B.m. 16° nlb.

Treść rubr. jak w poz. 4.

[Cz. 2. **Zaczątek schematyzmu** Zakonu Paulinów na rok 1819] c.d. nlb.

Treść schem. jak w poz. 1.

Oprawa (całości) nowa w ppł.

7. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Ordinis monachorum S. Pauli 1 Ertae jussu [...] patris Raymundi Chyliński prioris prov. editum pro anno Domini MDCCCXX, qui est bissextilis. B.m. 16° nlb.

Treść rubr. jak w poz. 4.

[Cz. 2. **Zaczątek schematyzmu** Zakonu Paulinów na rok 1820] c.d. nlb.

Treść schem. jak w poz. 1.

Oprawa (obu części) nowa w ppł.

8. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] ad usum Ordinis monachorum S. Pauli 1 Ertae jussu [...] patris Raymundi Chyliński prioris prov. editum pro anno Domini MDCCCXXI... B.m. 16° nlb.

Treść rubr. jak w poz. 4, ale opuszcz. dekrety Kongr. Rytów.

[Cz. 2. **Zaczątek schematyzmu** Zakonu Paulinów na rok 1821] c.d. nlb.

Treść schem. jak w poz. 1.

Oprawa (całości) współcz. w tekst., ozdobna, podklej. na grzbiecie. Brzegi złoc.

9. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] in usum Congregationis S. Pauli Primi Eremitae jussu [...] patris Joannis Gołkowski prioris prov. [...] editum pro anno reparatae salutis MDCCCXXIII [...]. Typis Cloromontis [s] 16° nlb.

Treść rubr.: „Epochoe notabiliores ad annum Christi 1823 computatae” — najważniejsze daty w dziejach świata, zakonu i Polski.— Główny zrab kalend. liturg.— „Decreta S. Sedis Ap. ordine sequenti ad mensam legenda”.— „Decreta S.R.C.”.

[Cz. 1a. **Dołączony historyczny** do rubryceli] c.d. nlb.

Treść: „Annotatio celeberrimorum festorum in ecclesiis caenobiorum Congregationis nostrae praeter signata”.— „Necrologus patrum ac fratrum Congregationis nostrae a praeterito

Capitulo [...] anno 1819 celebrato ad cur[r]en-
t[em] in Domino defunctorum”.

Oprawa współ. w tekt.

10. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] in usum Congregationis S. Pauli Primi Eremitae jussu [...] patris Joannis Gólkowski prioris prov. [...] editum pro anno Domini MDCCCXXIV, qui est bissextilis. Typis Claromontis 16° nlb.

Treść rubr.: Zasad. trzon kalend. liturg.— „Decreta S. Sedis Ap.”.

[Cz. 1a. **Dodatek hist.** do rubryceli] c.d. nlb.

Treść: „Chronologia pro clientibus Maria-nis” — główne daty z dziejów cud. obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej.— „Annotatio celebrum festorum...” jak w poz. 9.— „Memorabilia S. Ordinis nostri” — liczby klasztorów w poszcz. krajach, daty erekcji domów zak. w Polsce.— „Epochae notabiliores...” — jak w poz. 9 (rubr.).— „Necrologus” — jak w poz. 9.

Oprawa współcz. brosz.

11. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] in usum Ordinis Sancti Pauli Primi Eremitae jussu [...] patris Theodori Fortuński prioris prov. [...] editum pro anno reparatae salutis MDCCCXXVI [...]. Typis Claromontanis 16° nlb.

Treść rubr.: Główny zrząd kalend. liturg.— Zmarli zakonnicy.— Dekrety papieskie i kongregacji.

[Cz. 1a. **Dodatek hist.** do rubryceli] c.d. nlb.

Treść jak w poz. 10 z tą różnicą, że „Memorabilia” zostały rozszerzone, a „Epochae” opuszcz.

[Cz. 2] **Cathalogus** officialium et residentium patrum ac fratrum, per monasteria distributorum, Ordinis S. Pauli Primi Eremitae Congregationis Polono-Paulinae sub praesidentia [...] patris Joannis Gólkowski visitatoris gen. [...], tempore Capituli electivi gen. ac prov. in Claro Monte Częstochoviensi celebrati, dispositus diebus novembris anno Domini 1825, c.d. nlb.

Treść schem.: „Benefactores vivi Congregationis S. Pauli lmi Eremitae”.— „Officiales

Congreg. S. Pauli Primi Erem.”— „Cathalogus pp. ac ff. Congreg. S. Pauli...” — wyliczeni klasztorami.— Nowicjat znajduje się w klasztorze św. Barbary, a studium filoz.-teol. na Jasnej Górze.— Po raz drugi wykaz zmarłych.

Oprawa (obydwu części) współcz. w tekt. Brzegi złoc. Grzbiet podklej.

12. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] in usum Ordinis Sancti Pauli Primi Eremitae jussu [...] patris Theodori Fortuński prioris prov. [...] editum pro anno Domini MDCCCXXVII... Typis Claromontanis 16° nlb.

Treść rubr.: Zasad. trzon kalend. liturg.

[Cz. 1a. **Dodatek hist.** do rubryceli] c.d. nlb.

Treść: „Annotatio celebrum festorum...”.— „Necrologus...”.

Oprawa współcz. w tekt., ozdobna. Złoc. brzegów wytarte.

13. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] in usum Ordinis Sancti Pauli Primi Eremitae jussu [...] patris Theodori Fortuński prioris prov. [...] editum pro anno Domini MDCCCXXVIII, qui est bissextilis. Typis Claromontanis 16° nlb.

Treść rubr. jak w poz. 12.

[Cz. 1a. **Dodatek hist.** do rubryceli] c.d. nlb.

Treść jak w poz. 12.

[Cz. 2] **Cathalogus** officialium et residentium patrum ac fratrum, pro monasteriis destinatum, Ordinis Sancti Pauli lmi Eremitae Provinciae Polono-Paulinae sub praesidentia [...] patris Theodori Fortuński prioris prov. [...], tempore Capituli intermedii prov. in Claromonte Częstochoviensi celebrati, dispositus diebus julij durante sacro jubilaei anno 1827, c.d. nlb.

Treść schem. jak w poz. 11.

Oprawa (całości) współcz. w tekt.

Proweniencja: X. A. Kuczerski (podp. na 1 k. ochr.).

14. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...]

in usum Ordinis Sancti Pauli Primi Eremitae jussu [...] patris Theodori Fortuński prioris prov. [...] editum pro anno Domini MDCCCXXIX... Typis Claromontanis 16° nlb.

Treść rubr. jak w poz. 12.

[Cz. 1a. **Dodatek hist.** do rubryceli] c.d. nlb.

Treść: „Annotatio celebrium festorum...” — „Memorabilia...”.

Oprawa nowa w ppł.

15. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] in usum Ordinis Sancti Pauli 1mi Eremitae jussu [...] patris Theodori Fortuński prioris prov. [...] editum pro anno Domini MDCCCXXX... Typis Claromontanis 16° nlb.

Treść rubr. jak w poz. 12.

[Cz. 1a. **Dodatek hist.** do rubryceli] c.d. nlb.

Treść jak w poz. 12.

Oprawa współcz. w tekt.

Proweniencja: *Patris Arsenii Kuczerski* (podp. na 1 k. ochr.).

16. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] in usum Ordinis monachorum S. Pauli 1 Ertae jussu [...] patris Theodori Fortuński prioris prov. [...] editum pro anno Domini MDCCCXXXI... Typis Claromontanis 16° ss. 87, nlb. 1.

Uwaga. Rubrycela jest po raz pierwszy spaginowana, ale po niej idą znowu nieliczbowane.

Treść rubr. jak w poz. 12.

[Cz. 1a. **Dodatek hist.** do rubryceli] c.d. nlb.

Treść jak w poz. 12.

[Cz. 2] **Cathalogus** officialium et residentium patrum ac fratrum, pro monasteriis destinatorum, Ordinis monachorum Sancti Pauli Primi Eremitae sub praesidentia [...] patris Theodori Fortuński prioris prov. [...], tempore Capituli intermedii prov. in Claromonte Częstochoviensi celebrati, dispositus die 26 septembris anno 1830, c.d. nlb.

Treść schem. jak w poz. 11. Wśród zmarłych podano także dobrodziejów i konfratrów zakonu.

Oprawa (obu części) współcz. w tekt.

Proweniencja: *Patris Arsenii Kuczerski, praedicatoris* (podp. na 1 k. ochr.), który za rubr. odprawił 1 intencję mszalną (tamże).

17. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] in usum Ordinis monachorum S. Pauli 1 Ertae jussu [...] patris Felicis Paryza prioris prov. [...] editum pro anno Domini MDCCCXXXII, qui est bissextilis. Typis Claromontanis 16° nlb.

Treść rubr. jak w poz. 12.

[Cz. 1a. **Dodatek hist.** do rubryceli] c.d. nlb.

Treść — tylko „Annotatio celebrium festorum...”.

Oprawa nowa w ppł.

18. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] in usum Ordinis monachorum S. Pauli 1 Ertae jussu [...] patris Philippi Lipiński prioris prov. [...] editum pro anno Domini MDCCCXXXIV... Typis Claromontanis 16° nlb.

Treść rubr.: „Epochae notabiliores” — Główny zrab kalend. liturg. — „Annotatio de Commemoracionibus faciendis in officio divino” — „Phases lunae...” (zamieszcz. po dodatku).

[Cz. 1a. **Dodatek hist.** do rubryceli] c.d. nlb.

Treść jak w poz. 17.

[Cz. 2] **Catalogus** officialium et residentium patrum ac fratrum, pro monasteriis destinatorum, Ordinis monachorum Sancti Pauli Primi Eremitae sub praesidentia [...] patris Joannis Gólkowski visitatoris gen. [...], tempore Capituli electivi gen. ac prov. in Claromonte Częstochoviensi celebrati, dispositus diebus julii anno Domini 1833, c.d. nlb.

Treść schem. jak w poz. 16.

Oprawa (całości) nowa w pł.

Proweniencja o. Walentego Marcinkowskiego, podprzeora z Włodawy, który na kartkach wklej. do rubr. poczynił z a p i s k i duszpasterskie (kancelaryjne).

19. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] in usum Ordinis monachorum S. Pauli 1 Ertae jussu [...] patris Philippi Lipiński prioris prov. [...] editum pro anno Domini MDCCCXXXV... Typis Claromontanis 16° nlb.

Treść rubr. jak w poz. 18 oraz „Decretum ss. d.n. Clementis IX papae de ordinatione fratrum Ordinis S. Pauli 1 Ertae...”.

[Cz. 1a. **Dodatek hist.** do rubryceli] c.d. nlb.

Treść jak w poz. 12.

Oprawa współcz. w tekt.

Proweniencja o. Arsensusza Kuczerskiego z Włodawy (podp. i nota na 1 k. ochr. oraz na końcu druku).

20. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] in usum Ordinis monachorum S. Pauli 1 Ertae jussu [...] patris Philippi Lipiński prioris prov. [...] editum pro anno Domini MDCCCXXXVI, qui est bissextilis. Typis Claromontanis 16° nlb.

Treść rubr. jak w poz. 19.

[Cz. 1a. **Dodatek hist.** do rubryceli] c.d. nlb.

Treść jak w poz. 12.

[Cz. 2] **Catalogus** officialium et residentium patrum ac fratrum, pro monasteriis destinatum, Ordinis monachorum Sancti Pauli Primi Eremitae sub praesidentia [...] patris Philippi Lipiński prioris prov. [...], tempore Capituli intermedii prov. in Claromonte Częstochowiensi celebrati, dispositus diebus junii anno Domini 1835, c.d. nlb.

Treść schem. 16, jednak w nekrologu nie wymieniono dobrodziejów i konfratrów.

Oprawa (obydwu części) współcz. w tekt.

Proweniencja i notatka jak w poz. 16.

21. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] in usum Ordinis monachorum S. Pauli 1 Ertae jussu [...] patris Philippi Lipiński prioris prov. [...] editum pro anno Domini MDCCCXXXVII... Typis Claromontanis 16° nlb.

Treść rubr. jak w poz. 19, a ponadto: „Decretum S.R.C. de concessione novorum festorum Ordini monachorum S. Pauli 1 Eremitae in Regno Poloniae”. „Index festorum noviter [...] concessorum”. — „Impertialis ac Regalis Palatii dies festivi” — pierwszy raz (w środku dod.).

[Cz. 1a. **Dodatek hist.** do rubryceli] c.d. nlb.

Treść jak w poz. 12.

[Cz. 2] **Catalogus** officialium et residentium patrum ac fratrum, pro monasteriis destinatum, Ordinis monachorum Sancti Pauli Primi Eremitae sub praesidentia [...] patris Joannis Gołkowskiego visitatoris gen [...] tempore Capituli electivi prov. in Claromonte Częstochowiensi celebrati, dispositus diebus octobris anno Domini 1836, c.d. nlb.

Treść schem. jak w poz. 20.

Oprawa (całości) współcz. w tekt., ozdobna. Brzegi złoc.

22. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] in usum Ordinis monachorum S. Pauli 1 Ertae jussu [...] patris Philippi Lipiński prioris prov. [...] editum pro anno Domini MDCCCXXXVIII... Typis Claromontanis 16° nlb.

Treść rubr. jak w poz. 21, ale bez nowych świąt.

[Cz. 1a. **Dodatek hist.** do rubryceli] c.d. nlb.

Treść jak w poz. 12 (pośród końcowych elementów rubr.).

Oprawa współcz. brosz.

23. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] in usum Ordinis monachorum S. Pauli 1 Ertae jussu [...] patris Philippi Lipiński prioris prov. [...] editum pro anno Domini MDCCCXXXIX... Typis Claromontanis 16° nlb.

Treść rubr. jak w poz. 22, a nadto: „Decreta S.R.C. anno corrente in Directorio obvenientia”: I. De festis B.V. Mariae. III. De annua commemoratione omnium patrum ac fratrum Ordinis nostri”.

[Cz. 1a. **Dodatek hist.** do rubryceli] c.d. nlb.

Treść jak w poz. 22.

[Cz. 2] **Catalogus** officialium et residentium patrum ac fratrum, pro monasteriis destinatorum, Ordinis monachorum Sancti Pauli Primi Eremitae sub praesidentia [...] patris Philippi Lipiński prioris prov. [...], tempore Capituli intermedii prov. in Claromonte Częstochoviensi celebrati, dispositus diebus mensis junii anno Domini 1838, c.d. nlb.

Treść schem. jak w poz. 20.

Oprawa (obu części) współcz. w tekt., ozdobna. Na 1 s. okł. wyciś. w złocie „1839”. Brzegi druku złoc.

Proweniencja: *Sum p. Arsenii Kuczerski prioris monasterii Włodaviensis, anno Dni 1839* (podp. na 1 k. ochr.).

24. [Cz. 2] **Catalogus** officialium et residentium patrum ac fratrum, pro monasteriis destinatorum, Ordinis monachorum Sancti Pauli Primi Eremitae sub praesidentia [...] patris Philippi Lipiński visitatoris gen. [...], tempore Capituli electivi gen. ac prov. in Claromonte Częstochoviensi celebrati, dispositus diebus mensis septembris anno Domini 1839. 16° nlb.

Uwaga. Jest to nadbitka z Directorium na rok 1840.

Treść jak w poz. 20.

Oprawa nowa w pl.

25. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] in usum Ordinis monachorum S. Pauli I Ertae jussu [...] patris Eustachii Hawelski prioris prov. [...] editum pro anno Domini MDCCCXLIII... Typis Claromontanis 16° nlb.

Treść rubr.: Na miejsce dot. tytułu „Epo-chae notabiliores...” figuruje nowy — „Notiones chronologicae Ordinis S. Pauli I Eremitae notabiliores” — Zasad. trzon kalend. liturg. — „Instructio servanda tempore devotionis Quadraginta Horarum exposito SSmo Sacramento...”.

[Cz. 1a. **Dodatek hist.** do rubryceli] c.d. nlb.

Treść jak w poz. 17 z uwagą podaną w poz. 22.

[Cz. 2] **Catalogus** officialium et resi-

dentium patrum ac fratrum, pro monasteriis destinatorum, Ordinis monachorum [s] Sancti Pauli Primi Eremitae sub praesidentia [...] patris Philippi Lipiński visitatoris gen. [...], tempore Capituli electivi prov. in Claromonte Częstochoviensi celebrati, dispositus diebus mensis septembris anno D. 1842, c.d. nlb.

Treść schem. jak w poz. 20.

Oprawa (całości) współcz. w tekt.

Proweniencja: *V. p. Damiano [Nowacki] praedicatori erga absolvendam] 1 missae intentionem* (nota na 1 k. ochr.). Por. poz. 16.

26. [Cz. 1. **Rubrycela** Zakonu Paulinów na rok 1844]. 16° nlb.

Uwaga. W tut. egz. brak k. tyt.

Treść rubr.: Nagłówek „Primordia monasteriorum Provinciae Polono-Paulinae, nunc ac olim existentium” położono zamiast „Notiones chronologicae Ordinis...” (por. poz. 25). — Główny zrab kalend. liturg. — „Informatio de Officio Parvo Beatae Virginis Mariae”.

[Cz. 1a. **Dodatek hist.** do rubryceli] c.d. nlb.

Treść jak w poz. 12 z uwagą zamieszcz. w poz. 22.

Oprawa współcz. brosz.

Proweniencja: *Ad chorum conventus V[etero]-Cz[ęstoch]oviensis* (1 k. ochr.).

27. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] in usum Ordinis monachorum S. Pauli I Ertae jussu [...] patris Eustachii Hawelski prioris prov. [...] editum pro anno Domini MDCCCXLV... Typis Claromontanis 16° nlb.

Uwaga. Pierwsza wzmianka o cenzurze rządowej (na odwr. k. tyt. rubr. 1 na końcu sohem.).

Treść rubr.: Zasad. trzon kalend. liturg. — „Decreta quaedam S.R.C. scitu necessaria”.

[Cz. 1a. **Dodatek hist.** do rubryceli] c.d. nlb.

Treść jak w poz. 25.

[Cz. 2] **Catalogus** officialium et residentium patrum ac fratrum, pro monasteriis destinatorum, Ordinis monachorum S^{ti} Pauli I^{mi} Eremitae sub praesidentia [...] patris Eustachii Hawelski prioris prov. [...], tempore Capituli inter-

medii prov. in Claromonte celebrati, dispositus diebus mensis junii anno Dni 1844, c.d. nlb.

Treść schem. jak w poz. 20.

Oprawa (obydwu części) współcz. brosz.

Proweniencja: *Sum patris Arsenii Kuczerski suppr[rioris] in monast[er]io Wielgom[ty]sensis, 1845, (podp. na 1 k. ochr.).* Tamże nota o otrzymaniu rubr. za odprawienie 1 mszy św. Por. poz. 25.

28. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] in usum monachorum Ordinis S. Pauli I Ertae jussu [...] patris Eustachii Hawelski prioris prov. [...] editum pro anno Domini MDCCCXLVIII, qui est bissextilis. Typis Claromontanis 16° nlb.

Uwaga 1. Dolny prawy róg k. tytułowej urwany.

Uwaga 2. Jak szybko Paulini doręczali swą rubrycelę cenzurze rząd. niech świadczy fakt, że już w dniu 9 lutego 1847 r. otrzymali pozwolenie na jej druk! (odwr. k. tyt. rubr. i schem.).

Treść rubr. jak w poz. 27.

[Cz. 1a. **Dodatek hist.** do rubryceli] c.d. nlb.

Treść jak w poz. 26.

[Cz. 2] **Catalogus** officialium et residentium patrum ac fratrum, pro monasteriis destinatorum, Ordinis monachorum S. Pauli Primi Eremitae sub praesidentia [...] patris Eustachii Hawelski prioris prov. [...], tempore Capituli intermedii prov. in Claromonte Częstochoviensi celebrati, dispositus diebus 14, 15, 16 mensis junii anno Domini 1847, c.d. nlb.

Treść schem. jak w poz. 20.

Oprawa (całości) współcz. w tekt. Złoc. brzegów wytarte.

29. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] in usum monachorum Ordinis S. Pauli I Ertae jussu [...] patris Theodori Miernikiewicz prioris prov. [...] editum pro anno Domini MDCCCXLIX... Typis Claromontanis 16° nlb.

Uwaga. Prawy dolny róg k. tyt. w naszym egz. ucięty. Ponadto str. kalend. od

16 czerwca do 16 sierpnia, od 4 do 26 października oraz koniec wyrwane.

Treść rubr. jak w poz. 27 oraz „Decreta S.R.C. ad divinum Officium et sacrificium Missae necessaria”.

[Cz. 1a. **Dodatek hist.** do rubryceli] c.d. nlb.

Treść jak w poz. 25.

Oprawa współcz. w tekt., na grzbiecie podklej.

30. [Cz. 1. **Rubrycela** Zakonu Paulinów na rok 1850]. 16° nlb.

Uwaga. W naszym egz. brak k. tyt.

Treść rubr. jak w poz. 29.

[Cz. 1a. **Dodatek hist.** do rubryceli] c.d. nlb.

Treść jak w poz. 26.

Oprawa współcz. w tekt.

Proweniencja: *R. p. Ladisław [Podemski] ad communem usum, 1850.*

31. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] in usum monachorum Ordinis S. Pauli I Ertae jussu [...] patris Theodori Miernikiewicz prioris prov. [...] editum pro anno Domini MDCCCLII... Typis Claromontanis 16° nlb.

Uwaga 1. Prawy dolny róg k. tyt. w tut. egz. ucięty.

Nota. „Opera patris Lucae Grządziel-ski vicarii pr[o]v[inc]i[ae]. Annus XXII”. Po raz pierwszy wymieniono autora rubr., który układa ją już 22 rok (na końcu rubr., po mies. grudniu).

Uwaga 2. Oprócz cenzury państw. w druku znajduje się „nihil obstat” Komisji Rząd. Spraw. Wewn. i Duch. (przed wykazem święt dworskich). To samo w r. 1862.

Treść rubr. jak w poz. 27.

[Cz. 1a. **Dodatek hist.** do rubryceli] c.d. nlb.

Treść jak w poz. 26.

Oprawa współcz., brosz.

Proweniencja: *Ad sacristiam in Wielgom[ty]ny, 1851 (2 s. okt.).*

32. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] in usum monachorum S. Pauli I Ertae jussu [...] patris Alexandri Zięba prioris prov. [...] editum pro anno Domini

MDCCLII, qui est bissextilis... Typis Claromontanis 16° nlb.

Nota. „Opera p. L. Grządzielski vic. prov. an. 23” (na końcu grudnia).

Treść rubr. jak w poz. 27.

[Cz. 1a. **Dodatek hist.** do rubryceli] c.d. nlb.

Treść jak w poz. 26.

Oprawa nowa w pl.

33. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] in usum monachorum Ord[in]i[is] S. Pauli I Eremitae auctoritate [...] patris Lucae Grządzielski prioris prov. [...] editum pro anno 1855... Typis Claromontanis 16° nlb.

Nota. „Opera patris Lucae Grządzielski prioris prov. ... Annus XXVI” (przed wykazem uroczystości państw.).

Treść rubr. jak w poz. 27.— Tablica słownicza i księżycowa, składana.

[Cz. 1a. **Dodatek hist.** do rubryceli] c.d. nlb.

Treść jak w poz. 25.

Oprawa nowa w ppl.

34. [Cz. 2] **Catalogus** patrum ac fratrum Ordinis monachorum Sancti Pauli Primi Eremitae, tempore Capituli intermedii prov. anno 1856 in Claromonte Częstochoviensi celebrati, per monasteria destinatorum, cui scitu necessaria, adnexa sunt. Typis Clari Montis Częst. 16° ss. 15 [powinno być 16].

Uwaga. Jest to nadbítka z Directorium na rok 1857.

Treść jak w poz. 20, ale bez klienteli duch. i świec.

Oprawa nowa w ppl.

35. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] in usum monachorum Ord. S. Pauli I Ertae auctoritate [...] partis Matthaei Kneflinski prioris prov. [...] editum pro anno Dni 1859... Typis Claromontanis 16° nlb.

Uwaga 1. Z egz. wydarto str. od 10 czerwca do 9 lipca. K. od 30 sierpnia do 6 września wydarta w połowie.

Nota. „Opera p. Lucae Grządzielski ex-provincialis. Annus XXIX” (po mies. grudniu).

Uwaga 2. Nin. rubr. zatwierdził biskup kujawsko-kaliski Marszewski (przed tabl. księżycyca).

Treść rubr. jak w poz. 33.— Wykaz świąt galowych składany.

[Cz. 1a. **Dodatek hist.** do rubryceli] c.d. nlb.

Treść jak w poz. 25.

Oprawa współcz. w tekst., ozdobna. Brzegi złoc. Na 1 s. okł. wytłocz. w złocie „M.R.P. Gaudentius Stasiński, acced. I ad def., prior et administrator”. On też otrzymał rubr. za odprawienie 1 mszy św. (1 k. ochr.). Por. poz. 27.

36. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] in usum monachorum Ord. S. Pauli I Ertae auctoritate [...] partis Matthaei Kneflinski prioris prov. [...] editum pro anno Dni 1860, qui est bissextilis... Typis Claromontanis 16° nlb.

Uwaga 1. W tut. egz. str. od 27 kwietnia do 4 czerwca wydarte.

Nota. „Opera p. Lucae Grządzielski ex-provincialis. Annus XXX” (po końcu grudnia).

Uwaga 2. Pierwsze „imprimatur” biskupa włoc.

Treść rubr. jak w poz. 35.

[Cz. 1a. **Dodatek hist.** do rubryceli] c.d. nlb.

Treść jak w poz. 25.

Oprawa jak w poz. 35.

Proweniencja: M.R.P. *Gaudentio acced. I ad definit., priori. Erga absolutionem I-us missae intentionis* (1 k. ochr.). Por. poz. 35.

37. [Cz. 1] **Directorium** divini officii recitandi et missarum celebrandarum [...] in usum Ordinis monachorum S. Pauli I Ertae auctoritate [...] patris Petri Kubarski gubernantis prov. editum pro anno Domini 1862... Typis Claromontanis 16° ss. 69, nlb. 1, tabl. 2.

Uwaga. Druga z rzędu rubr. paulińska postronicowana.

Nota. „Opera p. Lucae Grządzielski ex-provincialis. Annus XXXII” (po mies. grudniu).

Treść rubr. jak w poz. 35.

[Cz. 1a. **Dodatek hist.** do rubryceli] c.d. s. 60—61.

Uwaga. Ostatni to, szcztąkowy, dodatek.

Treść jak w poz. 25.

Oprawa nowa w ppt.

38. [Cz. 1] **Directorium** officii divini [...] ad usum monachorum Ordinis S. Pauli I Ertae pro anno Domini 1873. 12° ss. 44.

Treść rubr.: Główny zrab kalend. liturg.

[Cz. 2] **Catalogus** patrum ac fratrum monachorum Ordinis S. Pauli I Ertae, c.d. s. nlb. 5.

Treść schem.: Zakonnicy przebywający w klasztorze na Jasnej Górze, w Krakowie i po parafiach. Zmarli od r. 1864.

Oprawa (obu części) nowa w ppt.

Prowienicja: Ks. Chodyński (piecz. na k. tyt.), który pozostawił następną notatkę: *Drukowano w Krakowie. Układał ks. Fortunat Rosicki, paulin z Częstochowy (tamże).*

39. [Cz. 1] **Ordo** divini officii sacrique celebrandi in usum monachorum Ordinis S. Pauli I Eremitae pro anno 1894... Cracoviae 1893 Sumpt. Patrum Paul. Typogr. Związkowa sub dir. A. Szyjewski 12° ss. 36.

Uwaga 1. „Ad normam Kalendarii perpetui [Ordinis] a S.C.R. die 8 Julii 1880 approbati” (k. tyt.).

Nota. „Opera p[atr]is F[lorian]i K[u]r[d]y [s] (s. 36).

Uwaga 2. Godło Paulinów uległo rozwojowi. W ramce owalnej — w środku znajduje się kruk, dwa pola wypełniają palmy i tyleż lwy. Wysoko krzyż. Powtórz. w nast. poz.

Treść jak w poz. 38.

Oprawa nowa w ppt.

40. [Cz. 1] **Ordo** divini officii sacrique celebrandi in usum monachorum Ord. S. Pauli I Eremitae pro anno 1895. B.m. 12° s. 1—56, nlb. 1.

Nota. „Opera p[atr]is M. P.” (s. 56).

Treść rubr. jak w poz. 38.

[Cz. 2. **Schematyzm** Zakonu Paulinów na rok 1895] c.d. s. 58—63.

Treść schem.: Klasztor na Jasnej Górze (s. 58—59).— Konwent w Krakowie (s. 60—61).— Dobrodzieje i konfratry zak. (s. 62—63).

Oprawa (całości) nowa w ppt.

41. [Cz. 1] **Calendarium** ad usum mo-

nachorum Ordinis S. Pauli Primi Eremitae, custodum Basilicae Claromontanae, pro re divina horisque canonicis rite persolvendis anno Domini [...] M.CM.XI... Wladislaviae [1911] Sumpt. Patrum Paul. Typis Offic. Dioec. 16° s. 1—88.

Treść rubr.: „Tabula temporaria pro anno Domini [...] M.CM.XI” (s. 3—4) na miejsce „Primordia monasteriorum...” (zob. poz. 26).— „Praenotanda” (s. 5—7).— Zasad. trzon kalend. liturg. (s. 8—73).— Pierwszy raz „Dies festivi papales” (s. 76) oraz „Dies festivi episcopales” (s. 88).— Modlitwy w uroczystości państw. w j. łac., ros. i pol. (s. 77—87).

[Cz. 2] **Schematismus** Ordinis S. Pauli Primi Eremitae, c.d. s. 89—94, nlb. 2.

Treść schem.: Konwent częstochowski (s. 89—93) i krakowski (s. 93—94) — w obu wypadkach rys historyczny i skład osobowy.— Zmarli (s. 94).

Oprawa (obydwu części) współcz. w pl. Na 1 s. okł. wyciś. w złocie insygnia bpie i r. 1911. Brzegi druku złoc.

42. [Cz. 1] 1913. **Calendarium** ad usum monachorum Ordinis S. Pauli Primi Eremitae, custodum Basilicae Claromontanae, pro re divina horisque canonicis rite persolvendis anno Domini [...] M.CM.XIII... Wladislaviae [1912] Sumpt. Patrum Paul. Typis Offic. Dioec. 16° s. 1—113.

Uwaga. Herb bpa włoc. Stanisława Żdzitowieckiego (s. 2).

Treść rubr. jak w poz. 41, a nadto. Tabl. księżycy i słońca oraz dni pap. i bpie przeniesiono na pocz. (s. 3—6).— „Ratio divini officii recitandi iuxta Novum Psalterium jussu [...] Pii papae X” (s. 15—20).— „Adnotationes maxumae necessariae ad rectam huius Kalendarii intelligentiam” (s. 20—21).

[Cz. 2] **Schematismus** Ordinis S. Pauli Primi Eremitae, c.d. s. 114—119.

Treść schem. jak w poz. 41, bez zmarłych.

Oprawa (całości) współcz. w pl., ozdobna. Reszta jak w poz. 41.

43. [Cz. 1] **Ordo** divini officii recitandi sacrique peragendi [...] Ordinis S. Pauli I Er. cum Catalogo patrum ac fratrum eiusdem ordinis pro anno Domini 1934. (Częstochowa [1933] Druk. T. Nagłowski i S-ki) 12° s. 1—57.

Treść rubr. jak w poz. 38.

[Cz. 2] **Catalogus** officialium ac residentium patrum ac fratrum, pro monasteriis destinatorum, Ordinis monachorum Sancti Pauli I Er. auctoritate [...] patris Pii Przezdziecki prioris gen., concinnatus in Claro Monte Częstochoviensi pro anno Dni 1934, c.d. s. 58—64.

Treść schem.: Klasztor na Jasnej Górze, w Krakowie i Leśnej.— Nowicjów znajduje się w Leśnej, a konwikt w Krakowie.— Zmarli.

Oprawa (obu części) nowa w ppł.

44. [Cz. 1] **Ordo** divini officii recitandi sacrique peragendi [...] Ordinis S. Pauli I Er. **cum Catalogo** patrum ac fratrum eiusdem ordinis pro anno Domini 1935. Częstochowa [1934] Nakł. OO. Paul. Druk. T. Nagłowski i S-ka 12° s. 1—54.

Treść rubr. jak w poz. 38.

[Cz. 2] **Catalogus** officialium, patrum ac fratrum, pro monasteriit [s] destinatorum, Ordinis monachorum Sancti Pauli I Er. auctoritate patris Pii Przezdziecki prioris gen., concinnatus in Claro Monte Częstochoviensi pro anno Dni 1935, c.d. s. 55—65.

Uwaga. Tytuł schem., nie obejmujący całej str. druku, znajduje się na s. 57. Spozstrzez. to odnosi się także do obu nast. pozycji.

Nota. „Status pro die 31 octobris 1934 an.” (s. 65).

Treść schem.: Biogram pap. Piusa XI (s. 55).— Dane osob. protektora zakonu, kard. Augusta Hlonda, oraz konfratrów zak. (s. 56).— Trzy klasztor w Polsce, wymienione w poz. 43.— Konwent w Rzymie (s. 62—63) oraz dwa klasztor na Węgrzech (s. 63—65); w jednym z nich (Pécs) mieszczą się nowicjów.

Oprawa (całości) nowa w ppł.

45. [Cz. 1] **Ordo** divini officii recitandi sacrique peragendi [...] Ordinis S. Pauli I Er. **cum Catalogo** patrum ac fratrum eiusdem ordinis pro anno Domini 1936. Częstochowa [1935] Nakł. OO. Paul. Druk. T. Nagłowski i S-ka 12° s. 1—50.

Treść rubr. jak w poz. 38.

[Cz. 2] **Catalogus** officialium, patrum ac fratrum, pro monasteriis destinatorum, Ordinis monachorum S. Pauli I Er. auctoritate [...] patris Pii Przezdziecki prioris gen., concinnatus in Claro Monte Częstochoviensi pro anno Dni 1936, c.d. s. 51—60.

Nota. „Status pro die 16 octobris 1935” (s. 60).

Treść schem. jak w poz. 44.

Oprawa (obydwu części) nowa w ppł.

46. [Cz. 1] **Ordo** divini officii recitandi sacrique peragendi [...] Ordinis S. Pauli I Er. **cum Catalogo** patrum ac fratrum eiusdem ordinis pro anno Domini 1937. Częstochowa [1936] Nakł. OO. Paul. Druk. T. Nagłowski i S-ka 12° s. 1—54.

Treść rubr. jak w poz. 38.

[Cz. 2] **Catalogus** officialium, patrum ac fratrum, pro monasteriis destinatorum, Ordinis monachorum S. Pauli I Er. auctoritate [...] patris Pii Przezdziecki prioris gen., concinnatus in Claro Monte Częstochoviensi pro anno D-ni 1937, c.d. s. 55—56.

Nota. „Status pro die 2 octobris 1936 a.” (s. 64).

Treść schem. jak w poz. 44.

Oprawa (całości) nowa w ppł.

D. SCHEMATYZMY JAKO WYDAWNICTWO SAMOISTNE

Wprowadzenie. Paulini częstochowscy po powstaniu styczniowym byli także pod względem wydawniczym skrupowani przez rząd rosyjski. Dlatego kilka schematyzmów samoistnych omawianego zakonu na ziemiach polskich wydali Paulini ze Skalki w Krakowie. Z owych druków tut. archiwum posiada dwa poniższe.

47. **Schematismus** religiosi Ordinis S. Pauli Primi Eremitae — olim in Hungaria, ubi nactus incunabula, celeberrimi,

nunc temporum iniuriis, in **Imperio Austriae et Poloniae Russica**, ad duo monasteria restricti, Sedi Apostolicae imme-

diate subiecti — ad annum a Christo nato MDCCCLXXVIII. Cracoviae 1878 Sumpt. PP. Paul. Typogr. Ephem. „Czas” prov. Josepho Łakociński 12° ss. 24.

Treść: Chronologia zakonu (s. 4—8).— Klasztory: w Krakowie (s. 9—12), w Częstochowie (s. 13—16), św. Krzyża na Węgrzech (s. 17—20) — wszystkie z opisem hist.; członkowie konfraterni paul. w Ces. Austr. (s. 21), zmarli całego zak. (s. 22—24).

Oprawa nowa w pl.

48. **Schematismus** patrum ac fratrum Sacri Candidique Ordinis S. Pauli I Eremitae [ad annum 1890]. Cracoviae 1890 Sumpt. Patrum. Paul. Typogr. Związkowa sub dir. A. Szyjewski 12° ss. 14.

Treść: „Brevis notitia [...] Ordinis S. Pauli...” (s. 3—6).— Chronologia zakonu (s. 7—8).— Konwenty w Częstochowie (s. 9—10) i Krakowie (s. 11—12).— Dobrodzieje i konfratry zak. (s. 13—14).

Oprawa nowa w pl.

XIV. PREMONSTRATENSI I PREMONSTRATENKI

Wprowadzenie. Premonstratensów (Ordo Canonicorum Regularium Praemonstratensium, Zakon Premonstrański czyli Norbertański) powołał do życia we Francji w r. 1121 św. Norbert. Obok gałęzi męskiej zakonu była również żeńska. Zakonnicy i zakonnice św. Norberta przybyli do Polski już w XII stuleciu. W XVIII w. tzw. cyrkaria polska zakonu liczyła 15 opactw i prepozytur męskich i żeńskich.— Od czasów porozbiorowych nie ma u nas ani jednego klasztoru Premonstratensów, a Norbertanek istnieją tylko 2.

W następstwie zmian politycznych w naszym kraju od drugiej poł. XVIII w. cyrkaria polska Norbertanów ulegała chronologicznym przeobrażeniom. Stąd w naszym zbiorze posiadamy rubrycele i schematyzmy pierwotnej cyrkarii polskiej, pruskiej (zaboru pruskiego ziem polskich), zreorganizowanej polskiej w okresie Księstwa Warszawskiego i Królestwa Kongres., a nawet jednego tylko klasztoru męskiego w Jászo na Węgrzech oraz opactwa żeńskiego na Z wierzyńcu pod Krakowem.

B. SCHEMATYZMY W ŁĄCZNOŚCI Z RUBRYCELAMI

1. CYRKARIA STAROPOLSKA

1. [Cz. 1] **Directorium** officii divini Canonicorum Regularium Praemonstratensium in annum Domini bissextili MDCLXIV mandatum autoritate [...] J[osephi] in Ł[uczycy] Ł[uczycy] p[raepositi] S[trelnensis], v[icarij] g[eneralis] O[r]dinis P[raemonstratensium]. B.m. 16° nlb.

Uwaga. Herb prep. Łuczycykiego w środku k. tyt., a z boków inicj. jego tytułat. Pod herbem strofa na jego cześć.

Nota. „Hoc directorium officij divini datur cum obligatione unum sacrificium missae absolventi ad intentionem illius & rmi dni vicarij gen.” (odwr. k. tyt.).

Uwaga. W egz. brak stron od pocz. rubr. do 16 kwietnia.

Treść rubr.: Główny zrab kalend. liturg.

[Cz. 2. **Zaczątek** schematyzmu na rok 1764] c.d. nlb.

Treść schem.: Elenchus zmarłych zakonników i zakonnice z l. 1762—1763.

Oprawa (całości) nowa w ppl.

Proweniencja: Ks. Chodyński (piecz. na k. tyt.).

2. [Cz. 1] **Directorium** officii divini & missarum [...] Canonicorum Regularium Praemonstratensium typis mandatum jussu & autoritate [...] Stanislai Eustachii de Suchcice Suchecki Sacri, Candidi, Exempti Ordinis Praem. Can. Reg. [...] praelati, ecclesiae Vitoviensis [...] abbatis [...] parthenonis Boleslaviensis & [...] praepositarum Plocensis & Krzyżanoviensis patris abbatis, per utramque Poloniam nec non ditiones Prussiae visitatoris ac vicarij gen., accommodatum Circariae **Praemonstrateno-Poloniae** pro anno [...] 1793. B.m. 16° nlb.

Uwaga. Herb op. Sucheckiego na odwr. k. tyt. Po bokach innej. długiej jego tytułat. Na dole strofia ku jego czci.

Nota o rozdawaniu rubryceli za odprawienie jednej intencji mszalnej — jak w poz. 1 (s. nlb. 3).

Treść rubr. jak w poz. 1 oraz: Chronologia norbertańska.— „Pro Diaecesi Prutheno-Cujaviensi” — proprium liturg., niecałe.

[Cz. 2. **Zaczątek schematyzmu** na rok 1793] c.d. nlb.

Treść schem.: „Computus canonicorum Vitoviensium superstitum 1792” — rps wklej. na końcu rubr.— Druk. spis zmarłych wyrwany.

Oprawa (obu części) nowa w ppł.

Proweniencja jak w poz. 1.

2. CYRKARIA PRUSKA

1. [Cz. 1] **Directorium** officii divini & missarum [...] Canonicorum Regularium Praemonstratensium typis mandatum jussu & autoritate [...] Stanislai Eustachii de Suchcyce [s] Suhecki Sacri, Candidi ac Exempti Ordinis Praem. Can. Reg. praelati, ecclesiae Vitov[iensis] [...] abbatis [...] v. parthenii Boleslav[iensis] & [...] praepositorum Plocensis & Krzyzanoviensis patris abbatis, per ditones Prussicas visitoris & vicarii gen., accommodatum **Circariae Borussicae** ad annum a nativitate Christi 1799... Petricoviae [1799] Typis Schol. Piarum. 16° nlb.

Uwaga. Herb i tytułat. op. Suheckiego oraz strofa (innej treści), ułożona na jego cześć, jak w poz. 2.

Nota o rozprowadzaniu rubryceli jak w poprz. poz. 1.

Treść rubr. jak w poz. 2.— „Appendix pro Diaecesi Cujaviensi”.— „Pro anno 1799 [powinno być 1800] Januarius”.

[Cz. 2. **Zaczątek schematyzmu** na rok 1799] c.d. nlb.

Treść schem. jak w poprz. poz. 1.

Oprawa (całości) nowa w ppł.

Proweniencja: Ks. *Chodyński* (piecz. na k. tyt.).— Pierwszy użytkownik rubr., nie żiden. norbertanin z Witowa, poczynił na kartkach wklej. do druku notatki duszpasterskie i polityczne.

2. [Cz. 1] **Directorium** divini officii et missarum [...] Canonicorum Regularium Praemonstratensium typis mandatum jussu et autoritate [...] Stanislai Eustachii de Suchcyce [s] Suhecki Sacri, Candidi ac Exempti Ordinis Can. Reg. Praem. praelati, ecclesiae Vitoviensis abbatis, parthenonum Plocensis et Boleslaviensis patris-abbatis, per ditones Borussiae vicarii ac visitoris gen., accommodatum **Circariae Praemonstrateno-Borussicae** ad annum a nativitate Christi 1803... Thorunii [1802] Typis Joannis Adami Kimmel 16° nlb.

Uwaga. Herb. i tytułat. op. Suheckiego, jak również strofa (innej treści), napisana ku jego czci, jak w poprz. poz. 2.

Nota o rozprowadzaniu rubryceli jak w poprz. poz. 1.

Treść rubr. jak w poz. 1, bez zaczątku kalend. na rok nast.

[Cz. 2. **Zaczątek schematyzmu** na rok 1803] c.d. nlb.

Treść schem.. Zmarli bracia i siostry zak. z l. 1797—1802.

Oprawa (obydwu części) współcz. w tekt.

Proweniencja: 1. *Usur et commodo J.P. Wochelski C.R.P. curati Szawit[ovicensis]* (podp. na k. tyt.). 2. *Ks. Chodyński* (piecz. tamże).— Pierwszy właściciel na kartkach wklej. do druku pozostawił dość liczne zapiski, przeważnie charakteru gospodarskiego.

3. NOWA CYRKARIA POLSKA

1. [Cz. 1] **Directorium** divini officii et missarum [...] Ordinis Canonicorum Regularium [...] jussu & aere [...] Adalberti Kamiński abbatis Vitoviensis, parthenonum Plocensis & Boleslaviensis patris

abbatis [...], accommodatum vero **Circariae Praemonstrateno-Polonae** ad annum [...] MDCCCX... B.m. 16° nlb.

Treść rubr.: Chronologia premonstratenska.— Zasad. trzon kalend. liturg.

[Cz. 2. **Zaczątek schematyzmu** na rok 1810] c.d. nlb.

Treść schem.: Elench zmarłych z l. 1808—1809.— „Tabula ortus et occasus solis...”.

Oprawa (całości) współcz. w psk.

Proweniencja: Ks. *Chodyński* (piecz. na k. tyt.).

2. [Cz. 1] **Directorium** officii divini ac missarum ad usum Canonice Regularium Praemonstratensium in Polonia pro anno Domini 1820, eoque bissextili,

authoritate et mandato [...] Ignatii Adalberti Kamiński abbatis Vitoviensis... B.m. 16° nlb.

Treść rubr. jw.

[Cz. 2. **Zaczątek schematyzmu** na rok 1820] c.d. nlb.

Treść schem.: Wykaz zmarłych z r. 1819.

Oprawa (obu części) współcz. w tekst., w grzbiecie rozluźniona.

Proweniencja: 1. X. *Marcin Kupczyński* (podp. w kilku miejscach). 2. Ks. *Chodyński* (piecz. na k. tyt.).

4. KANONIA PREMONSTRATENSÓW W JÁSZO

1. [Cz. 1] **Ordo** officii divini recitandi [...] in usum Canonice Regularium Praemonstratensium Inclitae **Canonice et Ecclesiae** S. Joannis Bapt. de castro **Jászov** pro anno 1838. Leutschoviae [1837] Typis Joannis Werthmüller, reg. priv. typogr. 16° nlb.

Treść rubr.: Dane pers. opata Alojzego Richter'a.— Główny zrab kalend.

[Cz. 2. **Zaczątek schematyzmu** na rok 1838] c.d. nlb.

Treść schem.: „Nomina et cognomina, aetas defunctorum [...] Can. Reg. Praem. in diversis canonis”.

Oprawa (całości) współcz. w tekst. Na 1 s. okł. wydruk. tytuł rubr. Na grzbiecie tytuł skróć.

Proweniencja: Ks. *Chodyński* (piecz. na k. tyt.).

5. OPACTWO PREMONSTRATENSKIE W ZWIERZYŃCU

1. [Cz. 1] **Directorium** divini officii persolvendi [...] Sacri ac Canonice Ordinis Praemonstratensis pro anno Domini 1842, sumpt. [...] Evae Stobiecka abbatissae totius **Parthenonis Zverinecensis** praefati ord. impressum, usui locali ejusdem parth. accommodatum, per Nicolaum Norbert[um] Wolski praep. zvern. editum. Cracoviae [1841] Typis Josephi Czech 16° s. 1—34.

Treść rubr.: Polska chronologia norbertańska (s. 2).— Zasad. trzon kalend. liturg. (s. 3—34).

[Cz. 2. **Schematyzm** na rok 1842] c.d. s. 35—38.

Treść schem.: Wykaz zakonnic wg klasztorów — Zwierzyniec (s. 35—36), Pińczów (s. 36), Imbramowice (s. 37), Czerwińsk (s. 37—38); resztki kanoników zniesionego w r. 1819 opactwa w Witowie (s. 38).— Zmarli w r. 1841 (s. 38).

Oprawa (obydwu części) nowa w ppł.

2. [Cz. 1] **Directorium** divini officii per-

solvendi [...] Sacri ac Canonice Ordinis Praemonstratensis pro anno 1845, sumpt. [...] Ewa [s] Stobiecka abbatissae **Parthenonis Zverinecensis** impressum ac usui ejusdem ord. accommodatum, opera Hyacinthi Hajn ord. praed. Cracoviae [1844] Typis [s] Josephi Czech 16° s. 1—35.

Nota. „Za pozwoleniem Cenzury Rządowej” (s. 40).

Treść rubr. jak w poz. 1.

[Cz. 2. **Schematyzm** na rok 1845] c.d. s. 37—40.

Treść schem. jak w poz. 1.

Oprawa (całości) nowa w ppł.

Proweniencja: 1. *Pat[er] Bernardus Rzepczyński* (podp. na s. 40). 2. Ks. *Chodyński* (piecz. na k. tyt.).

3. [Cz. 1] **Directorium** divini officii [...] Sacri ac Canonice Ordinis Praemonstratensis, usui **Parthenonis** Canonissarum Ord. Praem. in **Zwierzyniec** accommo-

datum pro anno Domini MDCCCLVIII... Cracoviae 1858 Typogr. Caroli Budweiser et Soc. 12° s. 1—44.

Treść rubr.: Chronologia premonstraterńska zmieniona w nagłówku na zwierzyniec-ką (s. 2).— Główny zrab kalend. (s. 3—44).

[Cz. 2. Schematyzm na rok 1858] c.d. s. 45—49.

Treść schem. jak w poz. 1, ale bez Witowa i zmarłych. Klasztory podzielono na 2 grupy — znajdujące się w W. Ks. Krakowskim (Zwierzyniec) i w Król. Pol.

Oprawa (obu części) nowa w ppl.

Proweniencja: Ks. Chodyński (piecz. na k. tyt.).

XV. REFORMACI

Wprowadzenie. Reformaci (Ordo Fratrum Minorum S. Francisci Strictioris Observantiae Reformatorum, Zakon OO. Franciszkanów-Reformatów) wyodrębnili się we Włoszech w I poł. XVI w. — z inicjatywy o. Stefana Moliny — z Zakonu Braci Mniejszych Obserwantów, zwanych u nas Bernardynami. W Polsce zorganizowali się po r. 1622. W r. 1623 utworzyli oni 2 kustodie — wielkopolską pod wezw. św. Antoniego i małopolską pod tyt. Matki Boskiej Anielskiej. W r. 1639 obie kustodie zostały podniesione do godności prowincji. W r. 1750 z prowincji wielkopolskiej wyłoniono prowincję pruską pw. Wniebowzięcia NMP, a w 1763 z prow. małopolskiej — ruską pt. Matki Boskiej Bolesnej. W okresie pierwszego rozbioru Polski (1772) wszystkie 4 prowincje reformackie obejmowały 60 klasztorów.— Rozbiory kraju zahamowały w wielkim stopniu rozwój zakonu. Na terenie I zaboru austriackiego utworzono w r. 1785 z części prowincji małopolskiej i ruskiej prow. wspólną, tzw. galicyjską, która zatrzymała wezwanie prow. rus. — M.B. Bolesnej. Na ziemiach zaboru pruskiego powstała w r. 1855 z części prowincji wielkopolskiej i pruskiej również wspólna — piąta prow. pod wezw. Niep. Poczęcia NMP. W Królestwie Kongr. znajdowały się od 1815 r. 3 dawne szczątkowe prowincje reformackie: wielkopolska, małopolska i pruska z 24 konwentami. Na skutek kasaty klasztorów, przeprowadzonej na tymże terytorium w r. 1864, niepodległości państwowej doczekał się ze wspomnianych tylko jeden klasztor we Włocławku. W l. 1899—1911 w Galicji prow. Matki Boskiej Bolesnej Reformatów została połączona z prow. Niep. Poczęcia NMP Bernardynów w jedną prowincję. Tytułem wspólnej prowincji pozostało Niepokalane Poczęcie, świadczące o przewadze Bernardynów nad Reformatami. Od r. 1911 Reformaci polscy, stanowiący nadal z Bernardynami jeden zakon — Braci Mniejszych, posiadali w Galicji znowu własną prowincję ale już pt. Matki Boskiej Anielskiej (wezwanie d. prow. małopolskiej).— Po r. 1918 ich prowincjał, rezydujący w Krakowie, objął władzę nad większością dawnych klasztorów reformackich w wolnej Polsce.

Poniższy zestaw rubrycel i schematyzmów Reformatów odnosi się do trzech ich prowincji: większości prow. wielkopolskiej z terytorium Księstwa Warszawskiego, a potem Królestwa Kongr., resztek klasztorów prow. pruskiej z obszaru tegoż królestwa oraz obecnej, prow. ogólnopolskiej.

B. SCHEMATYZMY W ŁĄCZNOŚCI Z RUBRYCELAMI

1. KONTYNUACJA PROWINCJI WIELKOPOLSKIEJ

W KSIĘSTWIE WARSZAWSKIM I KRÓLESTWIE POLSKIM

Wprowadzenie. Większość konwentów pierwotnej prowincji wielkopolskiej Reformatów znalazła się po rozbiorach kraju w granicach późniejszego Księstwa Warsz. i Królestwa Kongr. Zachowała ona dawne swoje wezwanie — św. Antoniego Padewskiego. Natomiast część klasztorów d. prow. wielkopolskiej weszła w r. 1855 (na obszarze zaboru pruskiego) w skład nowej prowincji — Niep. Poczęcia NMP.

1. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii et missarum directiva [...] ad usum FF. M[i]nor[um] S.P. Francisci Reform[atorum] Almae **Pr[o]v[inc]i[ae] S. Antonii** Padv[ani] pro anno [...] MDCCCIX. Varsaviae [1808] 16° nlb.

Uwaga. Tytuł nie wypełnia całej strony druku. Spoztrez. to dotyczy także pozycji 2—5, 8—11.

Treść: Chronologia franciszkańska, Reformatorów i własnej prowincji.— Główny zrab kalend. liturg.

Oprawa nowa w ppl.

2. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii et missarum directiva [...] ad usum FF. M[i]nor[um] S.P. Francisci Reform[atorum] Almae **Pr[o]v. S. Antonii** Padv. pro anno bissextili MDCCCXII. Varsaviae [1811] 16° nlb.

Treść jak w poz. 1.

Oprawa nowa w ppl.

Prowienienca — pochodzi z klasztoru Reformatorów w Kaliszu (k. tyt.).

3. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii et missarum [...] in usum PP. Refor[m.] **Prov. Mai[oris] P[oloniae]** pro anno [...] MDCCCXVIII. Varsaviae [1817] 16° ss. 40, nlb. 1.

Treść jak w poz. 1.— „Notandum” (s. 2—3).— „Tabula ortus et occasus solis...” (str. nlb.).

Oprawa nowa w ppl.

4. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii et missarum [...] in usum PP. Refor[m.] **Prov. Mai. Pol.** pro anno bissextili MDCCCXX. B.m. 16° ss. 36.

Treść jak w poz. 1.

Oprawa nowa w ppl.

5. [Cz. 1] **Rubicella** div[ini] off[ic]ii et mis[sarum] [...] [pro] PP. Ref[ormatis] **P[rov.] Maj. P[oloniae]** anni [...] MDCCCXXIII. B.m. 16° nlb.

Treść jak w poz. 3.

Oprawa nowa w ppl.

Prowienienca nie ziden. zakonnika, który na końcu druku pozostawił zapiski meteorologiczne.

6. [Cz. 1] **Rubicella** directiva div[ini] off[ic]ii et mis[sarum] [...] pro PP. Refor[matis] **Pr[o]v. Polonae S. Antonii**

Padv. in annum [...] MDCCCXXV. B.m. 16° ss. 45, nlb. 1.

Treść jak w poz. 3.

Oprawa nowa w pl.

7. [Cz. 1] **Rubicella** directiva divin[i] off[ic]ii et missarum [...] pro Patribus Refor[m.] **Pr[o]v. Polonae S. Antonii** Padv. in annum [...] MDCCCXXVI. Varsaviae [1825] Ad S. Crucem 16° ss. 46, nlb. 1.

Treść jak w poz. 3.

Oprawa nowa w ppl.

8. [Cz. 1] **Rubicella** directiva divin[i] off[ic]ii et missarum [...] pro Patribus Refor[m.] **Pr[o]v. Polonae S. Antonii** Padv. in annum [...] MDCCCXXVII. Varsaviae [1826] Ad S. Crucem 16° ss. 50, nlb. 1.

Treść jak w poz. 3.

Oprawa współcz. w tekt.

9. [Cz. 1] **Rubicella** directiva divin[i] off[ic]ii et missarum [...] pro Patribus Refor[m.] **Pr[o]v. Polonae S. Antonii** Padv. in annum bissextilem MDCCCXXVIII. Varsaviae [1827] Ad S. Crucem 16° ss. 46, nlb. 1.

Treść jak w poz. 3.

Oprawa jak w poz. 7.

10. [Cz. 1] **Rubicella** directiva divin[i] off[ic]ii et missarum [...] pro Patribus Refor[m.] **Pr[o]v. Polonae S. Antonii** Padv. in annum [...] MDCCCXXX. Varsaviae [1829] Typogr. Bibl. Christianae 12° ss. 38, nlb. 1.

Treść jak w poz. 3.

Oprawa nowa w ppl.

11. [Cz. 1] **Rubicella** directiva divinis [s] officii et missarum [...] pro Patribus Reformatis **Pr[o]v. Polonae S. Antonii** Padv. jn [s] an. MDCCCXXXI... Varsaviae 1830 Offic. Comm. Cultus et Instr. Publ. 16° ss. 42, nlb. 1.

Treść jak w poz. 3.

Oprawa nowa w ppl.

12. [Cz. 1] **Rubicella** directiva divini off[ic]ii et missarum [...] pro Patribus Reform. **Prov. Polonae S. Antonii** Padv.

in annum bissextilem MDCCCXXXII. B.m. 16° ss. 40, nlb. 1.

Treść jak w poz. 3.— „Decreta” (s. 2—3).
Oprawa nowa w ppł.

13. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ac missarum [...] in usum Patrum Reformatorem **Prov. Maj. Polon[iae]** sub titulo **S. Antonii** Padvani pro anno MDCCCXXXVII [...] auctoritate A.R.P. ministri provincialis editum. Varsaviae [1836] Ad S. Crucem 16° ss. 49, nlb. 6.

Uwaga. S. 49—50 w tut. egz. w połowie urwane.

Treść jak w poz. 3.— Wykaz konwentów w prow. pol. (s. 49).— Po raz pierwszy — „Imperialis ac Regalis Palatii dies festivi” i „Phases lunae...” (str. nlb.).

Oprawa nowa w ppł.

14. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ac missarum [...] in usum Patrum Reformatorem **Prov. Maj. Pol.** sub tit. **S. Antonii** Pad. pro anno MDCCCXXXVIII [...] auctoritate A.R.P. ministri prov. editum. Varsaviae [1837] Ad S. Crucem 16° ss. 40, nlb. 2.

Treść jak w poz. 3 oraz fazy księżyca.

Oprawa nowa w ppł.

15. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii ac missarum [...] in usum Patrum Reformatorem **Prov. S. Antonii** Padv. in **Polonia** pro anno MDCCCXXXIX [...] auctoritate ARP. vicarii prov. edita. Varsaviae [1838] Ad S. Crucem 16° ss. 43, nlb. 1.

Treść jak w poz. 3.

Oprawa nowa w ppł.

16. [Cz. 1] **Rubicella** divini officij [s] et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P.N. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonij** [s] Padv. pro anno MDCCCXL, ipsomet bissextili, edita auctoritate A.R. Pris vicarij [s] prov. Varsaviae [1839] Ad S. Crucem 16° ss. 42, nlb. 1.

Treść jak w poz. 3.

Oprawa nowa w ppł.

Proweniencja: *Fr. Severinus reformatus* (podp. na s. 1).

17. [Cz. 1] **Rubicella** divini officij [s]

et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P.N. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonij** [s] Padv. pro anno MDCCCXLII [...] edita auctoritate A.R. Pris ministri prov. Varsaviae [1841] Ad S. Crucem 16° ss. 38, nlb. 1.

Treść jak w poz. 3.

Oprawa współcz. w tekt., razem z drukiem uszkodz. przez korniki.

18. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonii** Padv. pro anno MDCCCXLIII [...] edita auctoritate A.R.P. ministri prov. Varsaviae [1842] Typis Schol. Piarum 16° ss. 46, nlb. 1.

Treść jak w poz. 3.

Oprawa nowa w ppł.

19. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonii** Padv. pro anno MDCCCXLIV, qui est bissextilis, edita auctoritate A.R.P. ministri prov. Varsaviae [1843] Typis Schol. Piarum 16° ss. 47, nlb. 1.

Treść jak w poz. 3.

Oprawa nowa w ppł.

20. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonii** Padv. pro anno MDCCCXLV [...] edita auctoritate A.R.P. ministri prov. Varsaviae [1844] Typis Schol. Piarum 16° ss. 47, nlb. 1.

Uwaga. W naszym egz. adres wyd. wydarty

Treść jak w poz. 3.

Oprawa nowa w ppł.

21. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonii** Padv. pro anno MDCCCXLVI [...] edita auctoritate A.R.P. ministri prov. Varsaviae [1845] Typis Schol. Piarum 16° ss. 50.

Treść jak w poz. 14.

Oprawa nowa w pl.

22. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonii** Padv. pro anno MDCCCXLVII [...] edita autoritate A.R.P. ministri prov. Varsaviae [1846] Typis Schol. Piarum 16° ss. 50.

Uwaga. Pierwsze zezw. cenzury państw. na s. 2.

Treść jak w poz. 14, bez tabl. słonecznej.
Oprawa nowa w ppł.

23. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonii** Padv. pro anno bissextili MDCCCXLVIII, edita autoritate A.R.P. ministri prov. Varsaviae [1847] 16° ss. ok. 50.

Uwaga. W tut. egz. brak s. 25 i nn. (od 19 lipca).

Treść jak wyżej.

Oprawa nowa w ppł.

24. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonii** Padv. pro anno MDCCCXLIX [...] edita autoritate A.R.P. ministri prov. Varsaviae [1848] Typis Schol. Piarum 16° ss. 47.

Treść jak w poz. 14.

Oprawa nowa w ppł.

25. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonii** Padv. pro anno MDCCCL [...] edita autoritate A.R.P. ministri prov. Varsaviae [1849] Typis Schol. Piarum 16° ss. 47, nlb. 1.

Treść jak w poz. 13, jednak bez wykazu konwentów.— „Causa reservati religiosorum” (s. 47).

Oprawa nowa w ppł.

26. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonii** Padv. pro anno MDCCCLI [...] edita autoritate A.R.P. ministri prov. Varsaviae [1851] Ad. S. Crucem 12° ss. 37, nlb. 3.

Treść jak w poz. 13, ale bez spisu klasztorów i tabl. stońca.

Oprawa nowa w ppł.

27. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonii** Padv. pro anno MDCCCLII, qui est bissextilis, edita autoritate A.R.P. ministri prov. Varsaviae [1851] 16° s. 1—39, nlb. 4.

Uwaga. Pod koniec tytułu drukarnia spowodowała zły zryk wyrazów.

Treść rubr. jak w poz. 13, lecz bez wykazu klasztorów.— Objasnienia o świętach państw. oraz obie tablice następują po schem. (str. nlb.).

[Cz. 2] **Tabula** Ordinis Minorum totius Almae **Provinciae S. Antonii** Padv., patrum ac fratrum, Reformatorem, c.d. s. 40—44.

Uwaga 1. Jest to pierwszy schem. tej prowincji w naszym zbiorze.

Uwaga 2. Tytuł spisu nie zajmuje pełnej strony druku, co odnosi się do wszystkich schem. nast.

Treść schem.: Władze prow.— Obsada 9 konwentów (Warszawa, Kalisz, Miedniewice, Wieluń, Konin, Lutomiersk, Chocz, Brzezany, Szczawin).— Studium teol. prow. posiada w Warszawie, filoz. w Kaliszu, a gimn. w Miedniewiczach.

Oprawa (całości) nowa w ppł.

28. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonii** Padv. pro anno MDCCCLIII [...] edita autoritate A.R.P. ministri prov. Varsaviae [1852] 12° s. 1—38, nlb. 8.

Treść rubr. jak w poz. 27.

[Cz. 2] **Tabula** totius Almae **Provinciae S. Antonii** Padv. Reformatorem, c.d. s. 39—44.

Treść schem. jak w poz. 27.— Szkołę wewn. średnią ma prow. również w Lutomiersku (s. 42).— Wykaz zmarłych (s. 44).

Oprawa (obu części) nowa w ppł.

29. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonii** Padv. pro anno

MDCCCLIV [...] edita auctoritate A.R.P. ministri prov. Varsaviae [1853] 12° s. 1—40, nlb. 8.

Treść rubr. jak w poz. 27.

[Cz. 2] **Tabula totius Almae Provinciae S. Antonii** Padv. Reformatorem, c.d. s. 41—43.

Treść schem. jak w poz. 27.— Konwenty ulozono wg czasu ich erekcji.

Oprawa (całości) nowa w ppl.

30. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P.N. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonii** Padv. pro anno MDCCCLV [...] edita auctoritate A.R.P. ministri prov. Varsaviae [1854] 12° s. 1—39, nlb. 8.

Treść rubr. jak w poz. 27.

[Cz. 2] **Tabula totius Almae Provinciae S. Antonii** Padv. Reformatorem, c.d. s. 40—44.

Treść schem. jak w poz. 28.

Oprawa (obydwu części) nowa w ppl.

31. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P.N. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonii** Padv. pro anno MDCCCLVI, edita auctoritate A.R.P. ministri prov. Varsaviae [1855] 12° s. 1—38, 44—49, nlb. 2.

Treść rubr. jak w poz. 27.

[Cz. 2] **Tabula totius Almae Provinciae S. Antonii** Padv. Reformatorem, c.d. s. 39—43.

Treść schem. jak w poz. 28.

Oprawa (całości) współcz. w tekt., ozdobna, uszkodz. w grzbiecie. Na 1 s. okł. wyciś. w złocie „1856”.

32. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P.N. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonii** Padv. pro anno MDCCCLVII, edita auctoritate A.R.P. ministri prov. Varsaviae [1856] 12° s. 1—35.

Uwaga. W naszym egz. nie ma części dod. (str. nlb.).

Treść rubr. jak w poz. 1.

[Cz. 2] **Tabula totius Almae Provinciae S. Antonii** Padv. Reformatorem, c.d. s. 36—40.

Treść schem. jak w poz. 28.

Oprawa (obu części) nowa w ppl.

33. [Cz. 1] **Rubicella** divini officij [s] et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P.N. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonij** Padv. pro anno [...] MDCCCLVIII, edita auctoritate A.R.P. ministri prov. Calis[s]ij [s] [1858] Typis Hindemit 12° ss. 60.

Uwaga. „Imprimatur” Kons. Gen. Kaliskiego (s. 2).

Treść jak w poz. 13, jednak bez spisu konwentów.

Oprawa nowa w ppl.

34. [Cz. 1] **Rubicella** divini officij [s] et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P.N. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonij** Padv. pro anno MDCCCLIX [...] edita aut[h]oritate A.R.P. ministri prov. Calis[s]ij [s] [1858] Typis Hindemit 12° ss. 56.

Treść jak w poz. 33.

Oprawa nowa w ppl.

35. [Cz. 1] **Rubicella** divini officij [s] et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P.N. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonij** [s] Padv. pro anno bissextili MDCCCLX, edita aut[h]oritate A.R.P. ministri prov. Calis[s]ij [s] [1859] Typis Hindemit 16° ss. 56.

Treść jak w poz. 33.

Oprawa nowa w ppl.

36. [Cz. 1] **Rubicella** divini officij [s] et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonij** [s] Padv. pro anno MDCCCLXI [...] edita auctoritate A.R.P. ministri prov. Calis[s]ij [s] 1861 Typis Hindemit 12° s. 1—48, 52.

Treść rubr. jak w poz. 25.

[Cz. 2. **Wycinek schematyzmu Prow. św. Antoniego** Reformatów], c.d. s. 49—51.

Treść schem.: „Catalogus alphab. patrum et fratrum Ordinis Min. S.P.N. Francisci Reformatorem Prov. S. Antonii Padv.” — tylko

wykaz osób, z oznaczeniem daty urodzenia, wstąpienia do zak. 1 kapł.

Oprawa (całości) nowa w ppł.

37. [Cz. 1] **Rubicella** divini officij [s] et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonij** [s] Padv. pro anno MDCCCLXII [...] edita autoritate A.R.P. ministri prov. Calis[s]ij [s] 1862 Typis Hindemit 12° s. 1—44, 52—54.

Treść rubr. jak w poz. 33.

[Cz. 2] **Catalogus Provinciae S. Antonii** Padvani Reformatorem, c.d. s. 45—51.

Treść schem. jak w poz. 28.

Oprawa (obu części) nowa w ppł.

Proweniencja: Ks. *Chodyński* (piecz. na s. 1).

38. [Cz. 1] **Rubicella** divini officij [s] et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P.N. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonij** [s] Padv. pro anno MDCCCLXIII [...] edita autoritate A.R.P. ministri prov. Calis[s]ij [s] 1863 Typis Hindemit 12° s. 1—44, 53—55.

Treść rubr. jak w poz. 33.

[Cz. 2] **Catalogus Provinciae S. Antonii** Padvani Reformatorem, c.d. s. 45—52.

Treść schem. jak w poz. 29.

Oprawa (całości) nowa w ppł.

Proweniencja jak w poz. 37.

39. [Cz. 2] **Catalogus Provinciae S. Antonij** [s] Padvani Maj. Poloniae Reformatorem, ordinatus in capitulo Varsaviensi die 29 septembris anno Domini 1863. B.m. 12° ss. 7.

Uwaga. Schem. nin. jest młodszy o rok od poprzedniego i mógłby być drugą częścią rubr. przedstawionej w poz. 40.

Treść jak w poz. 29.

Oprawa nowa w ppł.

Proweniencja jak w poz. 37.

40. [Cz. 1] **Rubicella** divini officij [s] et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P.N. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonij** [s] Padv. pro anno bissextili MDCCCLXIV, edita autoritate A.R.P. ministri prov. Calis[s]ij [s] 1864 Typis Hindemit 12° ss. 48.

Treść jak w poz. 33.— Pierwszy raz podane „Dies festivi papales” i „...archiepiscopales” (s. 43—45).

Oprawa nowa w ppł.

41. [Cz. 1] **Rubicella** divini officij [s] et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P.N. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonij** [s] Padv. pro anno MDCCCLXV [...] edita autoritate A.R.P. ministri prov. Varsaviae 1865 Typis Josephi Tomaszewski 12° ss. 55.

Treść jak w poz. 40, a ponadto: „Notanda” — składające się z 24 p. (s. 39—45) — „Casus reservati religiosorum...” (s. 45—46).

Oprawa nowa w ppł.

42. [Cz. 1] **Rubicella** divini officij [s] et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P.N. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonij** [s] Padv. pro anno MDCCCLXVI [...] edita auctoritate superiorum. Varsaviae [1865] Typis Alexandri Gins 12° s. 1—36, 40—42.

Treść jak w poz. 40.

[Cz. 2] **Catalogus Provinciae S. Antonii** Padv. PP. Reformatorem, c.d. s. 37—40.

Nota. „Ultimum capitulum, Varsaviae celebratum d. 29 septembris 1863 anno” (s. 37).

Treść schem. podobna do poz. 39.— Oprócz tego wymienia klasztory zniesione przez rząd ros. w r. 1864 — Chocz, Brzeziny, Wieluń, Konin, Szczawin, Miedniewice (s. 39—40).— Pozostały jeszcze 3 konwenty: w Warszawie, Kaliszu i Lutomięrsku (s. 37—39).

Uwaga 1. Pomiędzy s. 36 a 37 druku wklejono egzemplarz katalogu stanowiącego poz. 39, być może w celu porównania obydwu zestawów.

Uwaga 2. Są to ostatnie druk. schematyzmy tej prowincji.

Oprawa (obydwu części) współcz. w tekst.

43. [Cz. 1] **Rubicella** divini officij [s] et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P.N. Francisci Reformatorem pro anno Domini MDCCCLXVII [...] edita autoritate superiorum. Calissij [s] 1867 Typis W. Hindemit 16° ss. 48.

Treść jak w poz. 40.

Oprawa nowa w ppł.

44. [Cz. 1] **Rubicella** divini officij [s] et missarum directiva [...] ad usum FF. Mi-

norum S.P.N. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonij** [s] Padv. pro anno bissextili MDCCCLXVIII, edita auctoritate superiorum. Calissij [s] 1868 Typis W. Hindemith 16° ss. 48.

Treść jak w poz. 33.

Oprawa nowa w ppł.

Proweniencja. *Ad usum patris Ignatii Kęcki* (podp. na s. 3). Właściciel na kartkach wklej. do rubr. poczynił zapiski liturg.

45. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P.N. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonii** Padv. pro anno [...] MDCCCLXX [...] edita. Calissii [1869] Typis Josephi Mroczek 12° ss. 43.

Uwaga. Następna aprobata Kons. Gen. Kaliskiego (s. 2). Podobnie w poz. 46—47, 49.

Treść jak w poz. 40 i oprócz tego: „Elenchus mortuorum” (s. 31).— „Tempus inhoandi [s] matutinum privatim” (s. 43).

Oprawa nowa w ppł.

46. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P.N. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonii** Padv. pro anno [...] MDCCCLXXI [...] edita opere p. Laurentij [s] Zieliński Ord. Min. Ref. Calis[s]ji 1871 Typis W. Hindemith 16° ss. 49.

Treść jak w poz. 45, ale brak „Dies festivi episcopales”.

Oprawa nowa w ppł.

47. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii et missarum directiva [...] ad usum FF. Minorum S.P.N. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonii** Padv. pro anno bissextili MDCCCLXXII, edita opere p. Laurentij [s] Zieliński Ord. Min. Ref. Calis[s]ji 1872 Typis W. Hindemith 16° ss. 51.

Uwaga. Nie ma zezw. cenzury rząd., lecz

za to znajduje się „Nihil obstat” Kolegium Duch. w Petersburgu (s. 2).

Treść jak w poz. 46.

Oprawa nowa w ppł.

48. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii et missarum directiva [...] ad usum FFr. Minorum S.P.N. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonii** Padv. pro anno [...] MDCCCLXXIV [...] edita opere p. Ignatii Kęcki Ord. Ref. Calissii 1873 Typis W. Hindemith 16° ss. 52.

Uwaga. Aprobata administratora diec. włoc. (s. 2).

Treść jak w poz. 46.

Oprawa nowa w ppł.

Proweniencja: *Ks. Chodyński* (piecz. na s. 1).

49. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii et missarum directiva [...] ad usum FFr. Minorum S.P.N. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonii** Padv. pro anno bissextili MDCCCLXXX — 1880 edita... Varsaviae [1879] Typis F. Czerwiński et S. Niemiera 12° ss. 46, nlb. 2.

Uwaga. Reformaci (kaliscy) już w styczniu 1879 r. przedłożyli tę rubr. do druku (s. 2).

Treść jak w poz. 40.

Oprawa nowa w ppł.

Proweniencja: *Ad chorum [w Kaliszu]* (napis na 1 s. okł. brosz.).

50. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii et missarum directiva [...] ad usum FFr. Minorum S.P.N. Francisci Reformatorem Almae **Prov. S. Antonii** Padv. pro anno [...] MDCCCXC (1890) [...] edita... Varsaviae [1889] Typis Francisci Czerwiński 12° ss. 46, nlb. 2.

Uwaga. Aprobata Kons. Gen. Włocławskiego (s. 2).

Treść jak w poz. 40.— Wykaz zmarłych (s. 37).

Oprawa nowa w ppł.

Uwaga końcowa. Kont. prow. wielkopolskiej w Królestwie Kongr. posiada w tut. zbiorze zaledwie kilka właściwych schematyzmów. Rubrycele jej są ubogie w treść. Jako nie-diecezjalne i nie-parafialne mogły one uniknąć jęz. ros. w tekście nabożeństw państwowych.

2. KONTYNUACJA PROWINCJI PRUSKIEJ W KRÓLESTWIE POLSKIM

Wprowadzenie. Przeszło połowa klasztorów prowincji pruskiej Reformatów

znalazła się po rozbiorach Polski na obszarze późniejszego Księstwa Warsz. i Królestwa Kongr. Zachowała ona tu dawny swój tytuł — Wniebowzięcia NMP. Natomiast reszta jej konwentów, pozostających w granicach zaboru pruskiego, utworzyła tamże w r. 1855, razem z pewną liczbą klasztorów d. prow. wielkopolskiej, nową prowincję — Niep. Poczęcia NMP.

1. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii et missarum directiva pro anno Domini MDCCCXXXIV ad usum Fratrum Minorum S.P.N. Francisci Reformatorem Almae **Provinciae** sub tit. **Assumptae in Coelos** B[ea]t[is]s[im]ae Virginis Mariae, auctoritate ARP [...] ministri prov. [...] compilata. Płocia [1833] 16° ss. 29, nlb. 2.

Nota. „Juxta Kalendarium provinciae...” (s. 1). Stwierdzenie to powtarza się w nast. rubrycelach do poz. 6.

Treść: Chronologia reformacka i prowincji (s. 2).— Zasad. trzon kalend. liturg. (s. 3—29).— „Phases lunae” (str. nlb.).

Oprawa nowa w ppl.

2. [Cz. 2] **Tabula** patrum et fratrum Ordinis Minorum S.P. Francisci Reformatorem Almae **Provinciae in Coelos Assumptae** B.V. Mariae in conventu Zarembsi die 6 julii 1857 anno disposita. Rękopis 4° ss. 12.

Uwaga. Jest to jedyny właściwy schematyzm tej prowincji w naszym zbiorze.

Treść: Władze prow.— Obsada konwentów: Zaręby, Włocławek, Biała Podlaska, Węgrów, Siennica, Płock, Zuromin, Smolany, Pułtusk.— Zmarli w l. 1855—1857.

Oprawa nowa w ppl.

3. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno bissextili 1860 ad usum Fratrum Minorum S.P. Francisci Reformatorem Almae **Prov. sub tit. Assumptae in Coelos** B.V. Mariae, auctoritate ARP [...] ministri prov. [...] compilata [s]. Płock 1859 Druk. Edwarda Paulego 16° s. 1—30, nlb. 4.

Uwaga. Kalend. jest przedzielony schematyzmem.

Treść rubr. jak w poz. 1 oraz tabl. słoneczna (str. nlb.).

[Cz. 2. **Wycinek schematyzmu Prow. Wniebowzięcia NMP Reformatów**] c.d. s. 30—35.

Treść schem.: „Erectio conventuum nostrae provinciae” (s. 30—31) — miejscowości, daty, fundatorzy.— „Elenchus reli-

giosorum” (s. 31—35) — wykaz nazwisk z podaniem roku urodzenia i wstąpienia do zak.— „Elenchus mortuorum” (s. 35).

Oprawa (całości) nowa w ppl.

4. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini 1861 ad usum Fratrum Minorum S.P.N. Francisci Reformatorem Almae **Prov. sub tit. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae, auctoritate ARP [...] ministri prov. [...] compilata [s]. Płock 1860 Druk. Edwarda Paulego 16° s. 1—39, 45—48.

Uwaga. Druk posiada az: 1) „nihil obstat” ministerstwa, 2) aprobatę wik. kap. diec. płockiej i 3) zezw. cenzury rząd. (s. 2).

Treść rubr. jak w poz. 3, a nadto: „Imperialis ac Regalis Palatii [s] dies festivi” (s. 33—39).

[Cz. 2. **Wycinek schematyzmu Prow. Wniebowzięcia NMP Reformatów**] c.d. s. 40—44.

Treść schem. jak w poz. 3.

Oprawa (obu części) nowa w ppl.

5. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini 1862 ad usum Fratrum Minorum S.P.N. Francisci Reformatorem Almae **Prov. sub tit. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae, auctoritate ARP [...] ministri prov. [...] compilata [s]. Płock 1861 Druk. Edwarda Paulego 16° s. 1—32, 40—42.

Treść rubr. jak w poz. 3.

[Cz. 2. **Wycinek schematyzmu Prow. Wniebowzięcia NMP Reformatów**] c.d. s. 34—39.

Treść schem. jak w poz. 3.

Oprawa (całości) współcz. w tekst. na 1 s. okł. wytłocz. w złocie r. 1862.

6. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini 1866 ad usum Fratrum Minorum S.P. Francisci Reformatorem Almae **Prov. sub tit. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae [...] auctoritate competenti recognita. Płock 1865 Druk. Edwarda Paulego 16° ss. 45.

Treść jak w poz. 3, bez tabl. księżycowej.
Oprawa nowa w ppł.

7. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini bissextili 1868 et pro anno communi 1869 ad usum Fratrum Minorum S.P. Francisci Reformatorum dist. tit. seu **patr. Assumptae in Coelos B. Virginis Mariae**, auctoritate competenti edita. Warszawa 1867 Druk. Ignacego Krokoszyńskiego 16° ss. 71.

Uwaga. Jest to jedyna znana mi rubr. przeznaczona na 2 lata! Spotkałiśmy się przedtem, w zestawach diecezjalnych, z kilku podobnymi wypadkami, ale odnosiły się one do schematyzmów, i to z okresu po II wojnie światowej.

Treść jak w poz. 4, jednak bez faz księżycowych.— Tekst przeważnie dwukolumnowy — z prawej strony dla r. 1869.

Uwaga. W rubr. dużo błędów zecerskich.
Oprawa nowa w ppł.

8. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini 1870 ad usum Fratrum Minorum S.P. Francisci Reformatorum dist. tit. seu **patr. Assumptae in Coelos B. Virginis Mariae**, auctoritate competenti edita. Varsaviae [1869] Typis Czerwiński et Comp. 12° ss. 36, nlb. 8.

Treść jak w poz. 4, a oprócz tego „Dies festivi papales” i „...episcopales” (str. nlb.).

Oprawa nowa w ppł.

Proweniencja: Ks. *Chodyński* (piecz. na s. 1).

9. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini 1871 ad usum Fratrum Minorum S.P. Francisci Reformatorum dist. tit. seu **patr. Assumptae in Coelos B. Virginis Mariae**, auctoritate competenti edita. Varsaviae [1870] Typis Czerwiński et Comp. 12° ss. 39, nlb. 8.

Treść jak w poz. 8.

Oprawa nowa w ppł.

Proweniencja jak w poz. 8.

10. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini 1872 ad usum Fratrum Minorum S.P. Francisci Reformatorum dist. tit. seu **patr. Assumptae in Coelos B. Virginis Mariae**, auctoritate competenti edita. Varsaviae [1871] Typis Czerwiński et Comp. 12° ss. 37, nlb. 8.

Treść jak w poz. 8.

Oprawa nowa w ppł.

Proweniencja jak w poz. 8.

11. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini 1873 ad usum Fratrum Minorum S.P. Francisci Reformatorum dist. tit. seu **patr. Assumptae in Coelos B. Virginis Mariae**, auctoritate competenti edita. Varsaviae [1872] Typis Czerwiński et Comp. 12° ss. 40, nlb. 8.

Treść jak w poz. 8.

Oprawa nowa w ppł.

Proweniencja jak w poz. 8.

12. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini 1874 ad usum Fratrum Minorum S.P. Francisci Reformatorum dist. tit. seu **patr. Assumptae in Coelos B. Virginis Mariae**, auctoritate competenti edita. Varsaviae [1873] Typis Czerwiński et Comp. 12° ss. 40, nlb. 8.

Treść jak w poz. 8.

Oprawa nowa w ppł.

Proweniencja jak w poz. 8.

13. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini 1875 ad usum Fratrum Minorum S.P. Francisci Reformatorum dist. tit. seu **patr. Assumptae in Coelos B. Virginis Mariae**, auctoritate competenti edita. Varsaviae [1874] Typis Czerwiński et Comp. 12° ss. 46, nlb. 2.

Treść jak w poz. 8.

Oprawa nowa w ppł.

14. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini bissextili 1876 ad usum Fratrum Minorum S.P. Francisci Reformatorum dist. tit. seu **patr. Assumptae in Coelos B. Virginis Mariae**, auctoritate competenti edita. Varsaviae [1875] Typis Czerwiński et Comp. 12° ss. 38, nlb. 2.

Uwaga. Powinno być ss. 36, albowiem po s. 30 następuje zaraz s. 33.

Nota. „Ad satisfaciendum pro hoc exemplari (pro his exemplaribus) Rubricellae debent celebrari missae..., solvi rub. arg...” (s. 3). Rozporz. to powtarza się w nast. latach. Prawdop. gwardiam piacili urzędowi prow. za kalendarz lit. a inni zakonnicy odprawiali poleconą ilość mszy.

Treść jak w poz. 8.

Oprawa nowa w ppł.

15. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini **1877** ad usum Fratrum Minorum S.P. Francisci Reformatorum dist. tit. seu **patr. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae, auctoritate competenti edita. Varsaviae [1876] Typis Czerwiński et Comp. 12° ss. 38, nlb. 7.

Treść jak w poz. 8.

Oprawa nowa w ppł.

Prowencji: X. *Franciszek* *Stopierzyński* (piecz. na s. 1).

16. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini **1878** ad usum Fratrum Minorum S.P. Francisci Reformatorum dist. tit. seu **patr. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae, auctoritate competenti edita. Varsaviae [1877] Typis Czerwiński et Comp. 12° ss. 46, nlb. 2.

Treść jak w poz. 8.

Oprawa nowa w ppł.

17. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini **1879** ad usum Fratrum Minorum S.P. Francisci Reformatorum dist. tit. seu **patr. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae, auctoritate competenti edita. Varsaviae [1878] Typis F. Czerwiński et Niemiera 12° ss. 41, nlb. 2.

Treść jak w poz. 8.

Oprawa nowa w ppł.

18. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini bissextili **1880** ad usum Fratrum Minorum S.P. Francisci Reformatorum dist. tit. seu **patr. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae, auctoritate competenti edita. Varsaviae [1879] Typis F. Czerwiński & S. Niemiera 12° ss. 50, nlb. 2.

Treść jak w poz. 8.

Oprawa nowa w ppł.

19. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini **1881** ad usum Fratrum Minorum S.P. Francisci Reformatorum dist. tit. seu **patr. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae, auctoritate competenti edita. Varsaviae [1880] Typis F. Czerwiński & S. Niemiera 12° ss. 38, nlb. 2.

Treść jak w poz. 8.

Oprawa nowa w ppł.

20. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini **1882** ad usum Fratrum Minorum S.P. Francisci Reformatorum dist. tit. seu **patr. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae, auctoritate competenti edita. Varsaviae [1881] Typis F. Czerwiński & S. Niemiera 12° ss. 50, nlb. 2.

Treść jak w poz. 8.

Oprawa nowa w ppł.

21. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini bissextili **1884** ad usum Fratrum Minorum S.P. Francisci Reformatorum dist. tit. seu **patr. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae, auctoritate competenti edita ... Varsaviae [1883] Typis Francisci Czerwiński 12° ss. 42, nlb. 2.

Treść jak w poz. 8.

Oprawa nowa w ppł.

22. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini **1886** ad usum Fratrum Minorum S.P. Francisci Reformatorum dist. tit. seu **patr. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae, auctoritate competenti edita. Varsaviae [1885] Typis Francisci Czerwiński 12° ss. 47, nlb. 2.

Treść jak w poz. 8.

Oprawa nowa w ppł.

23. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini **1887** ad usum Fratrum Minorum S.P. Francisci Reformatorum dist. tit. seu **patr. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae, auctoritate competenti edita... Varsaviae [1886] Typis Francisci Czerwiński 12° ss. 44, nlb. 2.

Treść jak w poz. 8.

Oprawa nowa w ppł.

24. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini bissextili **1888** ad usum Fratrum Minorum S.P. Francisci Reformatorum dist. tit. seu **patr. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae, auctoritate competenti edita... Varsaviae [1887] Typis Francisci Czerwiński 12° ss. 46, nlb. 2.

Treść jak w poz. 8.

Oprawa nowa w ppł.

25. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini 1889 ad usum Fratrum Minorum S.P. Francisci Reformatorem dist. tit. seu **patr. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae, auctoritate competentis edita... Varsaviae [1888] Typis Francisci Czerwiński 12° ss. 44, nlb. 2.

Treść jak w poz. 8.

Oprawa nowa w ppł.

26. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini 1893 ad usum Fratrum Minorum S.P. Francisci Reformatorem dist. tit. seu **patr. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae, auctoritate competentis edita... Varsaviae [1892] Typis Francisci Czerwiński 12° ss. 50, nlb. 2.

Treść jak w poz. 8.— Pierwszy raz nabożeństwa galowe również w j. ros. (s. 45—50).

Oprawa nowa w ppł.

27. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini 1894 ad usum Fratrum Minorum S.P. Francisci Reformatorem dist. tit. seu **patr. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae, auctoritate competentis edita... Varsaviae [1893] Typis Francisci Czerwiński 12° ss. 50, nlb. 2.

Treść jak w poz. 26.

Oprawa nowa w ppł.

28. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini 1895 ad usum Fratrum Minorum S.P. Francisci Reformatorem dist. tit. seu **patr. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae, auctoritate competentis edita... Varsaviae [1894] Typis Francisci Czerwiński 12° ss. 52, nlb. 2.

Treść jak w poz. 26.

Oprawa nowa w ppł.

29. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini bissextili 1896 ad usum Fratrum Minorum S.P. Francisci Reformatorem dist. tit. seu **patr. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae, auctoritate competentis edita... Varsaviae [1895] Typis Francisci Czerwiński 12° ss. 52, nlb. 2.

Treść jak w poz. 26.

Oprawa nowa w ppł.

30. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini 1897 ad usum Fratrum

Minorum S.P. Francisci Reformatorem dist. tit. seu **patr. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae, auctoritate competentis edita... Varsaviae [1896] Typis Francisci Czerwiński 12° ss. 50, nlb. 2.

Treść jak w poz. 26.

Oprawa nowa w ppł.

31. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini 1898 ad usum Fratrum Minorum S.P. Francisci Reformatorem dist. tit. seu **patr. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae, auctoritate competentis edita... Varsaviae [1897] Typis Francisci Czerwiński 12° ss. 48, nlb. 2.

Treść jak w poz. 26.

Oprawa nowa w ppł.

32. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini 1899 ad usum Fratrum Minorum [...] sub tit. seu **patr. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae, auctoritate competentis edita... Varsaviae [1898] Typis Francisci Czerwiński 12° ss. 48, nlb. 2.

Nota. „Ex const. ss. d.p. Leonis XIII *Felicitate quadam* ex 4 octob. 1897 an. Ordo noster, variis ad hanc diem sodalitiis distinctus, appellandus est: *Ordo Fratrum Minorum*. Nomina. *Observantium, Reformatorem, Excalceatorum* seu *Alcantarinorum, Recollectorum* eadem constitutione extincta sunt...” (s. 1).

Treść jak w poz. 26.

Oprawa nowa w ppł.

33. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini 1900 ad usum Fratrum Minorum sub tit. seu **patr. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae, auctoritate competentis edita... Varsaviae [1899] Typis Francisci Czerwiński 12° ss. 48, nlb. 2.

Treść jak w poz. 26.

Oprawa nowa w ppł.

34. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini 1901 ad usum Fratrum Minorum sub tit. seu **patr. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae, auctoritate competentis edita... Varsaviae [1900] Typis Francisci Czerwiński 12° ss. 48, nlb. 2.

Treść jak w poz. 26.

Oprawa nowa w ppi.

35. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini 1902 ad usum Fratrum Minorum sub tit. seu **patr. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae, auctoritate competenti edita... Varsaviae [1901] Typis Francisci Czerwiński 12° ss. 50, nlb. 2.

Treść jak w poz. 26.

Oprawa nowa w ppi.

36. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini 1903 ad usum Fratrum Minorum sub tit. seu **patr. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae, auctoritate competenti edita... Varsaviae [1902] Typis Francisci Czerwiński 12° ss. 50, nlb. 2.

Treść jak w poz. 26.

Oprawa nowa w ppi.

37. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini 1904 ad usum Fratrum Minorum sub tit. seu **patr. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae, auctoritate competenti edita... Varsaviae [1903] Typis Francisci Czerwiński 12° ss. 48, nlb. 2.

Treść jak w poz. 26.

Oprawa nowa w ppi.

38. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini 1905 ad usum Fratrum Minorum sub tit. seu **patr. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae, auctoritate competenti edita... Varsaviae [1904] Typis Francisci Czerwiński 12° ss. 50, nlb. 2.

Treść jak w poz. 26.

Oprawa nowa w ppi.

39. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini 1906 ad usum Fratrum Minorum sub tit. seu **patr. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae coadunatorum, auctoritate competenti edita... Varsaviae [1905] Typis Francisci Czerwiński 12° ss. 50, nlb. 2.

Treść jak w poz. 26.

Oprawa nowa w ppi.

40. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini 1907 ad usum Fratrum Minorum sub tit. seu **patr. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae coadunatorum, auctoritate competenti edita... Varsaviae [1906] Typis Francisci Czerwiński 12° ss. 44, nlb. 2.

Uwaga. Nie ma cenzury rząd., ani modłów w intencji dworu w j. ros.

Treść jak w poz. 8.

Oprawa nowa w ppi.

41. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini 1909 ad usum Fratrum Minorum sub tit. seu **patr. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae coadunatorum, auctoritate competenti edita... Varsaviae [1908] Typis Francisci Czerwiński 12° ss. 45, nlb. 2.

Treść jak w poz. 8.

Oprawa nowa w ppi.

42. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini 1910 ad usum Fratrum Minorum sub tit. seu **patr. Assumptae in Coelos** B. Virginis Mariae coadunatorum, auctoritate competenti edita... Wladislaviae [1909] Typis Offic. Dioec. 16° ss. 54, nlb. 2.

Treść jak w poz. 8.

Oprawa nowa w ppi.

43. [Cz. 1] **Rubicella** divini officii pro anno Domini bissextili 1912 ad usum Fratrum Minorum sub tit. seu **patr. Assumptae iu [s] Coelos** B. Virginis Mariae coadunatorum, auctoritate competenti edita... Wladislaviae [1911] Typis Offic. Dioec. 16° ss. 62, nlb. 2.

Nota. „P. Xaverius Sforški redactor rubricellarum Ordinis et huius libelli auctor, pius et devotus monachus, recte ad mortem dispositus, pridie festi sui s. patroni — die 2 dec. 1911 anni obiit in Domino. Orate pro illo” (s. 62).

Treść jak w poz. 26.— „Przestroga zbawien-na” — strofa ascetyczna o. Ks. Sforškego (s. 42).

Oprawa nowa w ppi.

Uwaga końcowa. Rubrycele tej prowincji Reformatów, ubogie w treść, nie ustrzegły się od podawania modlitw galowych także w j. rosyjskim.— Właściwy

schematyzm posiada prow. tylko 1, zresztą w rękopisie.— Prześladowani od r. 1864 zakonnicy tej prow. nie ogłaszali nawet na końcu rubrycel swoich zmarłych.

3. NOWA, OGÓLNOPOLSKA PROWINCJA REFORMATÓW

Wprowadzenie. Obecna, od r. 1918, ogólnopolska prowincja Reformatów, będąca częściowo kontynuacją dawnej prow. małopolskiej i ruskiej, następnie zaś galicyjskiej, tytułu Matki Boskiej Anielskiej, posiada swoją centralę w Krakowie. Aktualnie Reformaci mają w naszym kraju 23 placówki.

D. SCHEMATYZMY JAKO WYDAWNICTWO SAMOISTNE

1. **Schematismus Ordinis Fratrum Minorum S.P.N. Francisci Almae Provinciae Beatissimae Virg[ini]s Mariae Angelorum in Polonia** (olim PP. **Reformatorum**) pro anno Domini 1934, auctoritate A.R.P. ministri prov. [...] rite concinnatus. Panevniči [1934] Typis FF. Minorum 12° ss. 86.

Treść: Reprod. obrazu M.B. Anielskiej (s. 3—4).— Władze zagr. i kraj. prowincji (s. 5—9).— „*Origo et historia brevis Ordinis Fratrum Minorum S.P. Francisci olim «Strictoris Observantiae», vulgo P.P. Reformatorum*” (s. 10—17).— „*Series chronologica conventuum PP. Reformatum in Polonia cum anno fundationis*” (s. 17—18).— „*Alphab. series FF. Minorum Strictoris Observantiae, qui vitae sanctitatae, miraculis aut effuso sanguine reformationem in Polonia decoraverunt*” (s. 19—21).— „*Series moderatorum provinciae olim Roxolanae, dein Galicianae, nunc B.V.M. in Polonia*” (s. 22—24).— Dzieje i obsada poszcz. konwentów — w liczbie 17: Kraków, Zakliczyn, Wieliczka, Biecz, Włocławek, Brzeziny, Kazimierz Dolny, Przemyśl, Lwów, Konin, Stopnica, Pińczów, Kenty, Jarosław, Rawa Ruska, Sądowa Wisznia, Pilica (s. 25—77).— Alumnat posiada prow. w Krakowie (s. 28—30), nowicjat — w Wieliczce (s. 41—42).— Klasztor Franciszkanek III Zak. w Zakliczynie (s. 78—81).— Zmarli w l. 1927—1933 (s. 82—83).— Indeks zakonników (s. 84—96).

Oprawa nowa w pł.

2. **Schematismus Ordinis Fratrum Minorum Provinciae S. Mariae Angelorum — PP. Reformatum — in Polonia**, auctoritate [...] ministri prov. Mauriti Przybyłowski [...] a p. Anselmo Szteinke rite concinnatus pro anno Domini 1965. Asisii 1965 Typ[ogr.] Portiunculae 8° ss. 63.

Treść: Urzędy zagr. i kraj. prowincji

(s. 4—11). Prowincjał rezyduje w Warszawie (s. 9).— Obsada 10 konwentów: Kraków, Zakliczyn, Wieliczka, Biecz, Włocławek, Przemyśl, Kenty, Warszawa, Jarosław, Pilica (s. 12—24).— Seminarium znajduje się w Krakowie (s. 13—14), a kolegium w Wieliczce (s. 16—17).— Zakonnicy w 11 rezydencjach: Brzeziny, Kazimierz Dolny, Konin, Stopnica, Pińczów, Chełm, Brodnica, Dursztyn, Gdańsk — Nowy Port, Bronowice W., Kraków — Azory (s. 25—30).— Konwent Franciszkanek-Bernardynek w Zakliczynie (s. 33).— Pełny indeks osobowy (s. 34—51).— Inne wykazy pers. (s. 52—59).— Statystyka prowincji (s. 60).— Spis rzeczowy (s. 62—63).

Oprawa w pł.

3. **Schematyzm Prowincji Matki Bożej Anielskiej OO. Franciszkanów-Reformatów w Polsce. 1971.** Kraków 1971 Wyd. OO. Franc.-Reform. (Druk. Loretańska, Warsz.) 8° ss. 172, ilustr., mapy 2.

„Redaktor o. Grzegorz Wiśniewski.— Część historyczną opracowali: o. Grzegorz Wiśniewski [i] o. Anzelm Szteinke” (s. 2).

Nota. „Schematyzm podaje stan prowincji z dnia 1 II 1971 r.” (s. 2).

Treść: Reprod. obrazu M.B. Anielskiej i św. Franciszka (pom. s. 4 i 5).— Władze zagr. i krajowe prowincji, z fotografiami (s. 6—31).— „I. OO. Franciszkanie-Reformaci w Polsce: A. Organizacja B. Przejawy działalności. C. Przykłady świętości. D. Przełożeni polskich prowincji Franciszkanów-Reformatów. E. Wykaz klasztorów Franciszkanów-Reformatów. F. Opracowania historyczne dotyczące Franciszkanów-Reformatów za lata 1945—1970” (s. 32—86).— „II. Placówki prowincji” w liczbie 23 — z krótkimi opisami hist., obsadą personalną i fotografiami klasztorów (s. 87—120). „Dom formacyjny kleryków-studentów teologii” w Krakowie (s. 87—89). „Kolegium Franciszkańskie” w Wieliczce (s. 114—116).— „III. Wykazy zakonników prowincji” — 12 różnych składów personalnych (s. 121—158).—

„IV. Prowincje franciszkańskie w Polsce” (s. 158—161).— „V. Zakony św. Franciszka z Asyżu w świecie” (s. 161).— „VI. Najliczniejsze zakony w świecie” (s. 162).— „VII. Zakliczyn-Kończyska” — klasztor Sióstr Bernardynek (s. 163—166).— „Indeks zakonników” (s. 167—170).— „Spis treści” (s. 171—172).

Oprawa w pł.

Proweniencja: Do Księgozbioru Podręcznego Archiwum Diecezjalnego we Włocławku — na ręce [...] jego dyrektora, księdza profesora doktora Stanisława Librowskiego, ofiaruje wdzięczny uczeń, o. Anzelm Szeinke OFM. Kraków, 18.IV.1972” (s. 1).

Uwaga końcowa. Wszystkie 3 przedstawione schematyzmy Reformatów posiadają wielką wartość historyczną. Pierwszy, oprócz statystyki i informacji, zawiera obszernie opisy hist. Drugi jest nowoczesnym informatorem. Trzeci zaś posiada wszystkie składniki milenijnego dzieła historyczno-informacyjno-statystycznego.

XVI. URSZULANKI UNII RZYMSKIEJ

Wprowadzenie. Zakon Urszulanek Unii Rzymskiej (Unio Romana Ordinis S. Ursulae) założyła w r. 1535 w Brescii (Włochy) św. Aniela Merici. W r. 1612 zgromadzenie zostało przemianowane na zakon ścisły. Do Polski Urszulanki przybyły w r. 1857. Przed r. 1939 zarząd prowincji polskiej mieścił się w Krakowie, po r. 1945 przeniósł się do Warszawy.— Obecnie posiadają u nas 15 domów.— Nazywano je także w Polsce „Urszulankami Czarnymi” — w celu odróżnienia od „Urszulanek Szarych” czyli Sióstr Urszulanek Najśw. Serca Jezusa Konającego.

Zakon ten reprezentują w naszym zbiorze dwa schematyzmy. Ich tytuł „Katalog [...] Urszulanek Polskich...” nie jest precyzyjnie zredagowany i mógłby nasuwać myśl, iż dokument ten odnosi się do Urszulanek Najśw. Serca Jezusa Konającego, które właśnie założyła Polka i to na naszych ziemiach. Przez ten tytuł chciano chyba powiedzieć, że katalog dotyczy polskiej części Zakonu Urszulanek Unii Rzymskiej.

1. **Katalog** Zgromadzenia SS. Urszulanek Polskich z roku 1932 na 1933. Kraków 1933 Druk. „Powściągliwość i Praca” 8° ss. 56, nlb. 1.

Treść: Terminy: „przełożona generalna”, „zarząd generalny” (s. 3) wskazują, że urzędy krajowe, nazywane gdzie indziej prowincjalnymi, w zakonie tym noszą nazwę generalnych.— Obsada 20 domów prowincji, 18 w kraju i 2 w Charbinie (s. 5—34). „Dom Kurji Gen. i Studjów” w Krakowie (s. 5—6). „Dom Nowicjatu” w Pokrzywnie (s. 7—11).— Siostry dzielą się na „chórowe” i „konwerski”.— Urszulanki prowadzą szko-

ły średnie i powszechne, ale wymiennie ich tutaj byłoby aspektem zbyt szczegółowym.— Spis sióstr wg starszeństwa powołania (s. 35—39).— „Indeks alfabetyczny” zakonnice — z głównymi datami ich życia (s. 40—56).— Alfab. spis treści (str. nlb.).

Oprawa nowa w ppł.

2. **Katalog** Zgromadzenia SS. Urszulanek Polskich z roku 1933 na 1934. Kraków 1933 Druk. „Powściągliwość i Praca” 8° ss. 61, nlb. 1.

Treść podobna jak w poz. 1.

Oprawa nowa w ppł.

Uwaga końcowa. Schematyzmy Sióstr Urszulanek nie zawierają elementów historycznych, ale za to mieszczą w sobie b. bogatą informację i statystykę, ważną także dla dziejów oświaty w Polsce.

SPIS TREŚCI

Część 1

Rubrycele i schematyzmy diecezjalne	[1]
---	-----

Zeszyt 1

Diecezja augustowska — archidiecezja krakowska	[1]
Wstęp	[1]
I. Rubrycele i schematyzmy Archiwum Włocławskiego	[1]
1. Nomenklatura obu rodzajów druków	[1]
2. Początek i rozwój rubrycel i schematyzmów w Polsce	[2]
3. Częstotliwość i język obydwu serii druków	[3]
4. Rubrycele i schematyzmy nie są czasopismami	[4]
5. Treść i układ rubrycel	[5]
6. Treść i układ schematyzmów	[7]
7. Wydawcy, autorzy, nakładcy oraz drukarnie rubrycel i schematyzmów	[8]
8. Zasób, proveniencja, oprawa i stan zachowania rubrycel i schematyzmów zbioru włocławskiego	[10]
9. Rubrycele i schematyzmy jako źródło historyczne	[11]
10. Zapiski poczynione w rubrycelach i schematyzmach zwiększając wartość źródłową tychże druków	[12]
11. Dotychczasowa bibliografia na temat rubrycel i schematyzmów polskich	[13]
12. Jakże prace można pisać o rubrycelach i schematyzmach polskich oraz na ich podstawie?	[13]
II. Katalog rubrycel i schematyzmów Archiwum Włocławskiego	[14]
1. Praca nad uporządkowaniem rubrycel i schematyzmów oraz ich katalogiem	[14]
2. Redakcja i kompozycja niniejszego katalogu	[14]
a. Podział opracowania. Wygląd druków jednej diecezji (zakonu) w katalogu	[14]
b. Schemat opracowania jednej pozycji bibliograficznej w katalogu	[16]
1° Opis bibliograficzny druków	[16]
2° Części wydawnicze albo podtytuły	[17]
3° Adnotacje	[18]
4° Oprawa, proveniencja i zapiski	[18]
3. Wyjaśnienia redakcyjne i typograficzne	[19]
a. Usprawiedliwienie	[19]
b. Stosunek katalogu do <i>Bibliografii Estreicherów</i>	[19]
c. Pisownia	[20]
1° Uwagi ogólne	[20]
2° Wielkie i małe litery	[21]
3° Nawiasy	[21]
4° Cudzysłowy	[21]
d. Objaśnienia typograficzne	[21]
1° Ogólne	[21]

2 ^o Dalsze wyróżnienia w tekście	[22]
4. Wstęp do katalogu oraz zastosowane w nim skróty	[23]
5. Potrzeba i wartość niniejszego katalogu	[23]
Wykaz skrótów	[24]
I. Diecezja augustowska czyli sejneńska	[27]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[27]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[38]
II. Diecezja berlińska	[39]
III. Archidiecezja w Białymstoku	[39]
IV. Diecezja chełmińska	[40]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[40]
1. Diecezja dawna ze stolicą w Chełmnie	[40]
2. Diecezja obecna z siedzibą w Pelplinie	[40]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[43]
V. Diecezja chełmska obrz. grec.	[45]
VI. Diecezja częstochowska	[45]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[45]
VII. Diecezja gdańska	[47]
VIII. Archidiecezja gnieźnieńska	[47]
1. Archidiecezja dawna	[47]
A. Rubrycele jako wydawnictwo pierwotne	[47]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[48]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[51]
2. Archidiecezja obecna	[51]
IX—X. Archidiecezje gnieźnieńska i poznańska	[51]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[51]
C. Rubrycele uwolnione od schematyzmów	[65]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[65]
XI. Diecezja w Gorzowie (gorzowska)	[66]
XII. Diecezja kamieniecka	[67]
A. Rubrycele jako wydawnictwo pierwotne	[67]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[67]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[69]
XIII. Diecezja katowicka (śląska)	[69]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[70]
XIV. Diecezja kielecka	[71]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[72]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[81]
XV. Diecezja i archidiecezja krakowska	[84]
1. Diecezja krakowska	[84]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[84]
2. Diecezja krakowsko-kielecka	[84]
3. Krakowska czyli austriacka część diecezji	[86]
4. Kielecka czyli polska albo rosyjska część diecezji	[89]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[93]
5. Odnowiona diecezja krakowska	[93]
6. Archidiecezja krakowska	[96]

Zeszyt 2

Diecezja lubelska — diecezja płocka	[99]
Wstęp	[99]
1. Nomenklatura druków	[99]
2. Części składowe rubrycel i schematyzmów	[100]
3. Język obu serii publikacji	[101]
4. Autorzy, redaktorzy, wydawcy oraz drukarnie rubrycel i schematyzmów	[101]
5. Treść rubrycel	[102]
6. Zawartość treściowa schematyzmów	[103]
7. Rubrycele i schematyzmy jako źródło historyczne	[104]
8. Zasób druków zeszytu 2	[105]
9. Wyjaśnienia redakcyjne i typograficzne	[105]
Wykaz skrótów	[106]
XVI. Diecezja lubelska	[108]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[109]
C. Rubrycele uwolnione od schematyzmów	[122]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[122]
XVII. Archidiecezja lwowska obrz. rzymskokat.	[125]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[125]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[126]
XVIII. Archidiecezja lwowska obrz. greckokat.	[128]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[129]
XIX. Archidiecezja lwowska obrz. ormiańskiego	[130]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[130]
XX. Diecezja łomżyńska	[133]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[133]
XXI. Diecezja łódzka	[135]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[135]
XXII. Diecezja łucka	[138]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[138]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[138]
XXIII—XXIV. Diecezje łucka i żytomierska	[139]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[140]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[152]
XXV. Diecezja mińska	[153]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[153]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[154]
XXVI. Archidiecezja mohylewska	[155]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[155]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[167]
XXVII. Diecezja w Opolu	[169]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[169]
XXVIII. Diecezja pińska	[170]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[170]
XXIX. Diecezja płocka	[171]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[171]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[186]

Zeszyt 3

Diecezja podlaska — diecezja warmińska	[180]
Wstęp	[189]
1. Nomenklatura druków	[189]
2. Części składowe i język druków. Tytuły i podtytuły. Datacja	[190]
3. Autorzy, wydawcy i nakładcy oraz drukarnie rubrycel i schematyzmów	[192]
4. Treść rubrycel	[193]
5. Zawartość schematyzmów	[194]
6. Rubrycele i schematyzmy jako źródło historyczne	[196]
7. Zasób druków zeszytu 3	[197]
8. Wyjaśnienia redakcyjne i typograficzne	[197]
Wykaz skrótów	[197]
XXX. Diecezja podlaska — siedlecka	[198]
1. Diecezja podlaska czyli janowska	[199]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[199]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[201]
2. Diecezja siedlecka czyli podlaska	[202]
XXXI. Diecezja i archidiecezja poznańska	[205]
1. Diecezja poznańska	[205]
A. Rubrycele jako wydawnictwo pierwotne	[205]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[206]
2. Archidiecezja poznańska	[215]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[215]
XXXII. Diecezja przemyska obrz. łac.	[216]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[216]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[216]
XXXIII. Diecezja przemyska obrz. grec.	[221]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[221]
XXXIV. Diecezja sandomierska	[222]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[222]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[236]
XXV. Diecezja stanisławowska obrz. grec.	[238]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[239]
XXXVI. Diecezja tarnowska	[239]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[240]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[241]
XXXVII. Diecezja tyraspolska	[246]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[246]
XXXVIII. Diecezja warmińska	[257]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[258]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[262]

Zeszyt 4

Archidiecezja warszawska — diecezja żmudzka	[265]
Wstęp	[265]
1. Nomenklatura druków	[265]
2. Części składowe i język druków. Tytuły i podtytuły. Datacja	[266]

3. Autorzy, wydawcy i nakładcy oraz drukarnie rubrycel i schematyzmów	[268]
4. Treść rubrycel	[269]
5. Zawartość schematyzmów	[270]
6. Rubrycele i schematyzmy jako źródło historyczne	[271]
7. Zasób druków zeszytu 4	[272]
8. Wyjaśnienia redakcyjne i typograficzne	[272]
Wykaz skrótów	[272]
XXXIX. Diecezja i archidiecezja warszawska	[274]
1. Diecezja warszawska	[274]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[274]
2. Archidiecezja warszawska	[275]
C. Rubrycele uwolnione od schematyzmów	[293]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[294]
XL. Diecezja i archidiecezja wileńska	[297]
1. Diecezja wileńska	[298]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[298]
C. Rubrycele uwolnione od schematyzmów	[308]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[308]
2. Archidiecezja wileńska	[309]
XLI. Diecezja wrocławska	[310]
1. Diecezja kujawska i pomorska	[311]
A. Rubrycele jako wydawnictwo pierwotne	[311]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[312]
2. Diecezja kujawsko-kaliska	[319]
C. Rubrycele uwolnione od schematyzmów	[343]
3. Dzisiejsza diecezja wrocławska	[344]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[349]
2. Diecezja kujawsko-kaliska (c.d.)	[349]
3. Obecna diecezja wrocławska (c.d.)	[351]
XLII. Diecezja i archidiecezja wrocławska	[354]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[355]
1. Diecezja wrocławska	[355]
2. Archidiecezja wrocławska	[356]
XLIII. Diecezja żmudzka	[357]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[357]
D o d a t e k	
XLIV. Diecezja wojskowa czyli połowa	[372]

C z ę ś ć 2

Rubrycele i schematyzmy zakonne	[375]
Wstęp	[375]
1. Zakony i zgromadzenia reprezentowane w zestawie	[375]
2. Zasób druków 2 części katalogu	[376]
3. Nomenklatura druków	[377]
4. Przeznaczenie, części składowe, język i datacja druków	[377]
5. Autorzy, wydawcy i nakładcy oraz drukarnie rubrycel i schematyzmów. Dystrybucja i ceny druków	[379]

6. Treść rubrycel	[381]
7. Zawartość schematyzmów	[381]
8. Rubrycele i schematyzmy jako źródło historyczne	[383]
9. Wyjaśnienia redakcyjne i typograficzne	[384]
Wykaz skrótów	[384]
I. Augustianie i Augustianki	[385]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[385]
II. Benedyktyni i Benedyktynki	[386]
III. Bernardyni i Bernardynki	[386]
1. Prowincja wielkopolska tyt. Matki Boskiej Anielskiej	[387]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[387]
2. Prowincja małopolska oraz jej kontynuacje: prow. galicyjska i obecna, ogólnopolska tyt. Niepokalanego Poczęcia NMP	[392]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[392]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[393]
IV. Cystersi (i Cysterki)	[395]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[395]
V. Dominikanie i Dominikanki	[397]
1. Prowincja dominikańska Królestwa Polskiego	[397]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[397]
2. Obecna prowincja polska Dominikanów	[398]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[398]
VI. Franciszkanie i Klaryski (Franciszkaniki)	[398]
1. Prowincja franciszkańska w Królestwie Polskim	[398]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[399]
2. Prowincja Franciszkanów w odrodzonej Polsce	[406]
VII. Jezuici	[406]
1. Prowincja wielkopolska	[407]
2. Prowincja galicyjska	[407]
3. Prowincja ogólnopolska od r. 1918	[407]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[408]
4. Prowincja wielkopolska i mazowiecka	[408]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[408]
5. Prowincja małopolska	[410]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[410]
VIII. Kameduli	[411]
IX. Kapucyni	[411]
X. Marianie	[412]
XI. Siostry Miłosierdzia czyli Szarytki	[412]
Prowincja w Cesarstwie Rosyjskim	[412]
XII. Misjonarze św. Wincentego	[412]
1. Zgromadzenie Księży Misjonarzy w ogóle	[413]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[413]
2. Prowincja litewska	[414]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[414]
3. Obecna prowincja polska	[415]
XIII. Paulini	[415]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[415]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[424]

XIV. Premonstratensi i Premonstratenki	[425]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[425]
1. Cyrkaria staropolska	[425]
2. Cyrkaria pruska	[426]
3. Nowa cyrkaria polska	[426]
4. Kanonia Premonstratensów w Jászo	[427]
5. Opactwo Premonstratenek w Zwierzyńcu	[427]
XV. Reformaci	[428]
B. Schematyzmy w łączności z rubrycelami	[428]
1. Kontynuacja prowincji wielkopolskiej w Księstwie War- szawskim i Królestwie Polskim	[428]
2. Kontynuacja prowincji pruskiej w Królestwie Polskim	[434]
3. Nowa, ogólnopolska prowincja Reformatów	[440]
D. Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne	[440]
XVI. Urszulanki Unii Rzymskiej	[441]